

I

Bijlage II:Nota van beantwoording zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan Elektriciteitsstation Hazerswoude-Rijndijk

<13 februari 2025>

Behoort bij het besluit van de raad van Alphen aan den Rijn van <datum> (zaaknummer 3125255)

HOOFSTUK 1 INLEIDING

1.1. Aanleiding

Vanwege de groeiende vraag naar elektriciteit in de regio Holland Rijnland is een nieuw 150/50kV (kiloVolt)–elektriciteitsstation noodzakelijk om netcongestie tegen te gaan. Landelijk netbeheerder TenneT en regionale netbeheerder Liander zijn voornemens dit elektriciteitsstation te realiseren. De beoogde locatie bevindt zich tussen Zoeterwoude–Rijndijk en Hazerswoude–Rijndijk, direct ten noorden van de spoorlijn Utrecht – Leiden en de autoweg N11 in de Barrepolder. Aan de oostkant wordt de locatie begrensd door de Hoogeveensche Vaart. Vanaf het elektriciteitsstation loopt het tracé van de beoogde ondergrondse 150kV–kabelverbindingen in zuidelijke richting onder de N11 en het Barrepad door en vervolgt daarna richting het oosten. Om het station en de ondergrondse 150kV kabelverbindingen mogelijk te maken, moet het geldende bestemmingsplan worden herzien.

1.2. Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van donderdag 30 november 2023 tot en met woensdag 10 januari 2024 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Op maandag 11 december 2023 is er een inloopbijeenkomst geweest in Plein 68 in Hazerswoude–Rijndijk. Het ontwerpbestemmingsplan –met overige relevante stukken– is in deze periode digitaal raadpleegbaar geweest via www.ruimtelijkeplannen.nl. Eenieder is daarbij in de gelegenheid gesteld om naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan –mondeling, schriftelijk of digitaal via een e-formulier– een zienswijze in te dienen. Gedurende de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn 17 zienswijzen ontvangen. De reacties zijn schriftelijk/mondeling/per e-formulier ingediend. In hoofdstuk 2 van deze nota zijn deze reacties samengevat en beantwoord.

1.3 Ontvankelijkheid zienswijzen

Alle zienswijzen zijn binnen de termijn van terinzagelegging ontvangen en juist geadresseerd. Alle zienswijzen zijn ontvankelijk.

1.4 Algemene Verordening Persoonsgegevens

In deze Nota beantwoording zienswijzen zijn de NAW-gegevens van bepaalde indieners van zienswijzen weggelaten. Dit weglaten, de 'anonymiseringsverplichting', vloeit voort uit de Algemene verordening persoonsgegevens (AVG). Daarin is bepaald dat NAW-gegevens van natuurlijke personen niet elektronisch beschikbaar mogen zijn. Dit geldt niet voor ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (bijvoorbeeld een BV of een vof) en voor personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure. De NAW-gegevens van de indieners zijn wel bekend bij de gemeente. Wel valt uit de Nota beantwoording zienswijzen te herleiden op welke locatie de zienswijze betrekking heeft. Dit heeft er mee te maken dat de locatie benodigd is voor een goede beantwoording van de zienswijze en het daarmee samenhangende af te wegen belang.

HOOFDSTUK 2 BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

2.1. Algemene thema's met reactie

In de verschillende zienswijzen komen enkele thema's meerdere keren terug. In deze paragraaf wordt hierop ingegaan. Hierbij gaat het om de volgende thema's:

1. Gemeentelijk beleid ontwikkeling Barrepolder tot bedrijventerrein
2. Onderzoek locatiekeuze
 - a. Procesverloop
 - b. Participatie
 - c. Keuze Barrepolder (mede in relatie tot cultuurhistorie, archeologie, ecologie)
 - d. Locatie(s) ten zuiden van de N11
3. Rijksbeleid
4. Provinciaal beleid
5. Afstand tot elektriciteitsstation – leefomgeving – woon- en leefklimaat (bedrijven en milieuzonering)
6. EVRM, zorgplicht overheid en nationale wetgeving elektromagnetische velden (straling)
7. Geluid
8. Landschappelijke inpassing elektriciteitsstation
9. Ontsluiting elektriciteitsstation
10. Kabeltracés distributienet (MS)

Waar in paragraaf 2.2 het betreffende thema aan de orde komt, wordt verwezen naar deze thematische beantwoording.

1. Gemeentelijk beleid ontwikkeling Barrepolder tot bedrijventerrein

De Barrepolder is al lange tijd in beeld als potentiële uitbreidingslocatie van het bestaande bedrijventerrein. Dat was al het geval in de tijd van de voormalige gemeente Rijnwoude. In 2008 is een integraal Masterplan Werklandschap aan de Oude Rijn opgesteld dat als onderlegger en kader voor de toekomstige functionele en ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied diende. In 2008 zijn er door verschillende partijen ambities met betrekking tot de ontwikkeling van dit gebied vastgelegd in de 'Samenwerkingsovereenkomst Oude Rijnzone'. Hierin werd onder andere afgesproken de Barrepolder verder te ontwikkelen tot bedrijventerrein. Hierover heeft destijds besluitvorming plaatsgevonden door de Stuurgroep Zoeterwoude/Rijnwoude. In november 2012 heeft het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling 'De Oude Rijnzone' het Ontwikkelstrategiekader 2012 vastgesteld. Hierin zijn afspraken over programmering, fasering en financiering van de diverse clusters vastgelegd.

In de plantoelichting van het in 2016 vastgestelde en ter plaatse geldende bestemmingsplan Van Rijksweg 11 tot Rijn is aangegeven dat Bedrijventerrein Barrepolder geen prioriteit heeft en naar de vigerende situatie wordt bestemd. Wanneer hier wel wordt ontwikkeld, zal hiervoor een aparte procedure worden gevoerd. Ook in de 2022 vastgestelde Omgevingsvisie 1.0 Alphen aan den Rijn: "Groene gemeente met lef!" (hierna: Omgevingsvisie) wordt het gebied waar het station is voorzien, aangeduid als zoekgebied uitbreiding bedrijventerreinen. Hoewel in deze stukken niet wordt gesproken over een elektriciteitsstation is wel duidelijk dat bedrijfsbebouwing werd/wordt voorzien op deze locatie. In zoverre is te stellen dat met de voorgenomen ontwikkeling hierop wordt aangesloten en bebouwing niet onvoorzienbaar is.

In december 2022 is gestart met het onderzoeken van de ruimtelijke mogelijkheid om mogelijk een toekomstig bedrijventerrein te ontwikkelen in de Barrepolder (Oost). Aanleiding is het grote tekort aan bedrijventerreinen in de regio. Dit onderzoek is afgerond en heeft geleid tot een rapportage verkenning Barrepolder. Deze rapportage bestaat uit twee producten: een gebiedskaart die de feitelijke situatie in de Barrepolder beschrijft en een belangenanalyse, die inzicht geeft in de belangen en de perspectieven ten aanzien van het mogelijk ontwikkelen van een bedrijventerrein. Beide producten dienen als input voor een weloverwogen toekomstig besluitvormingsproces. Dit proces moet nog verder worden doorlopen. Momenteel wordt een scenario-analyse uitgevoerd. Hiermee wordt het advies van de verkenning gevolgd. De scenarioanalyse moet inzicht geven in maatschappelijk meest gewenste invulling is voor de Barrepolder.

2. Onderzoek locatiekeuze

- a. Procesverloop
- b. Participatie
- c. Keuze Barrepolder (mede in relatie tot cultuurhistorie, archeologie, ecologie)

- d. Haalbaarheid eerder beoordeelde locaties
- e. Locatie(s) ten zuiden van de N11 – Gemeente

In meerdere zienswijzen wordt het (verloop van) het zoek- en selectieproces ten aanzien van de gekozen locatie en het onvoldoende onderzoeken van alternatieve locaties ter discussie gesteld. Ten aanzien van dit proces geldt het navolgende.

a. Procesverloop

1. Beoordelingskader: bij de afweging moeten ook voor- en nadelen van alternatieven worden betrokken

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ‘Afdeling’ of ‘Raad van State’) dient de raad bij de keuze van een bestemming een afweging te maken van alle belangen die betrokken zijn bij de vaststelling van het bestemmingsplan. Daarbij komt de raad afwegingsruimte toe. Op de raad rust daarnaast de verplichting om ook de voor- en nadelen van alternatieven in zijn afweging te betrekken. Dat volgt onder meer uit de uitspraak van (de voorzieningenrechter van) de Afdeling van 1 augustus 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:2904, overweging 7.1).

De lat voor zo’n alternatievenafweging ligt hoog, zeker wanneer de raad één of meerdere (reële) alternatieve locaties voor het plan krijgt aangereikt dat evenzeer past binnen het gemeentelijk beleid. Het is aan de raad om voldoende inzichtelijk te maken hoe de afweging ten aanzien van (aangereikte) alternatieven heeft plaatsgevonden. Wanneer de raad daarin tekortschiet, kan dit tot een gebrekkig besluit leiden; het bestemmingsplan is dan, in strijd met artikel 3:46 van de Awb, ondeugdelijk gemotiveerd. Ter illustratie wijzen we in dit verband op de uitspraak van de Afdeling van 20 mei 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1264), waarin zij het volgende overweegt:

“Omdat in de plantoelichting is uitgegaan van de voorkeurslocatie aan het Margrietplantsoen en geen acht is geslagen op de voor- en nadelen van mogelijke alternatieve locaties, meer specifiek de locatie [...], oordeelt de Afdeling dat de raad onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt hoe de afweging ten aanzien van dit door omwonenden aangedragen alternatief heeft plaatsgevonden. In zoverre ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het plan in strijd met artikel 3:46 van de Awb ondeugdelijk is gemotiveerd.”

Kort en goed moet bij de vaststelling van een bestemmingsplan toereikend worden gemotiveerd waarom de gekozen locatie voorkeur heeft boven eventuele alternatieve locaties. Hij beslist uiteindelijk zelf – gemotiveerd – aan welke locatie hij de voorkeur geeft.

2. Zorgvuldig zoekproces ('trechteringsproces') ging aan locatiekeuze vooraf; alternatieve locaties zijn afgewogen en onderling vergeleken

In de ontwerpplantoelichting en het document 'Samenvatting zoekproces locatie 150/50kV–transformatorstation Leiden–Alphen' (bijlage 1 bij het (ontwerp)bestemmingsplan) is uitvoerig beschreven hoe de locatiekeuze heeft plaatsgevonden. Het zoekproces kreeg vorm in een 'trechteringsproces', bestaande uit vijf stappen. Allereerst zijn binnen het *zoekgebied* (stap 1) diverse *focusgebieden* (stap 2) geselecteerd. Deze gebieden zijn met elkaar vergeleken om te komen tot een *voorkeursfocusgebied* (stap 3), waarbinnen één of meerdere locaties haalbaar zijn. Binnen dat voorkeursgebied is voorts onderzoek verricht naar één of meerdere geschikte *locaties* (stap 4) voor het elektriciteitsstation. Deze locaties zijn tegen elkaar afgewogen om te komen tot de uiteindelijke *voorkeurslocatie* (stap 5): een locatie in de Barrepolder, tussen Zoeterwoude–Rijndijk en Hazerswoude–Rijndijk en direct ten noorden van de provinciale weg N11.

Dit trechteringsproces is in hoofdstuk 3 van de plantoelichting, en in bijlage 1 en 2 daarbij, uitvoerig beschreven. Het gaat dan – samengevat – om het volgende stapsgewijze zoekproces:

Stap 1: zoekgebied

In 2019 is het zoekgebied voor het nieuwe 150/50kV–station Leiden–Alphen gedefinieerd. Hiervoor is een ruime cirkel getrokken rondom een denkbeeldig middelpunt. Dit middelpunt is de virtueel optimale positionering van het nieuwe station, gezien vanuit de nettechniek.

Binnen dit zoekgebied liggen de 50/10kV–onderstations van Liander die met 50kV–kabels van stroom moeten worden voorzien door het nieuwe 150/50kV–station Leiden–Alphen (nu: Hazerswoude–Rijndijk). Dit station wordt via een zo kort mogelijk tracé aangesloten op bestaande ondergrondse 150kV–hoogspanningsverbindingen. Nettechnisch gezien bevindt de ideale locatie voor het nieuwe 150/50kV–station Leiden–Alphen zich zo dicht mogelijk bij gebieden waar nu en in de toekomst de grootste vraag naar elektriciteit zal zijn; binnen het zoekgebied is dit vooral de bebouwde omgeving tussen Leiden en Alphen aan den Rijn. Zo worden spannings– en netverliezen zo laag mogelijk gehouden en de lengte van nieuw aan te leggen 150kV–verbindingen naar het 150/50kV–station geminimaliseerd, en daarmee ook het grondgebruik voor die verbindingen.

Stap 2: focusgebied

In stap 2 zijn binnen het zoekgebied focusgebieden vastgesteld op basis van ruimtelijke belemmeringen, oftewel locaties waar de bouw van een station niet wenselijk of mogelijk wordt geacht. Daartoe hebben netbeheerders, gemeenten en provincie criteria ingebracht, zoals bestaande bebouwing en infrastructuur, cultuurhistorische waarden, natuurgebieden en de 100 meter–zone rondom geluidsgevoelige bestemmingen. Vervolgens zijn alle gebieden van 5 hectare of groter – gelet op de benodigde ruimte van het station – waarbinnen de bouw van

een 150/50kV-station volgens de uitgangspunten mogelijk is, geselecteerd. Deze, in totaal 11 focusgebieden, zijn geselecteerd op basis van ligging, landgebruik en gemeentegrenzen.

Stap 3: voorkeursfocusgebieden

De netbeheerders hebben de focusgebieden onderworpen aan een technische beschouwing, waardoor zeven focusgebieden zijn overgebleven. Deze gebieden zijn voorts nader onderzocht in het licht van de kabelverbindingen, de landschappelijke inpassing en het maatschappelijk belang. Op basis van deze nadere analyse is, in afstemming met de netbeheerders, gemeenten en de provincie, 'focusgebied C' verkozen tot voorkeursfocusgebied.

Stap 4: locaties

Binnen het voorkeursfocusgebied hebben de netbeheerders samen met de gemeente Alphen aan den Rijn onderzocht welke locatie geschikt is voor de bouw van het station. In dat verband is geprobeerd participatie toe te passen om tot een locatiekeuze te komen. Rekening houdend met de ruimtelijke en planologische belemmeringen in het voorkeursgebied, is onderzocht op welke locaties het (omgevings-)technisch mogelijk is om een station te realiseren en de benodigde ondergrondse kabels aan te leggen. Daarbij is rekening gehouden met de mogelijkheid om het Liander-deel en TenneT-deel van het station op verschillende locaties te bouwen.

Stap 5: voorkeurslocatie

De nader te bepalen locaties binnen het voorkeursgebied zijn tegen elkaar afgewogen om te komen tot de uiteindelijke (voorliggende) voorkeurslocatie. Het ging om zes verschillende locaties binnen de Groenendijkse polder en/of Barrepolder (1A tot en met 3B). In eerste instantie zijn twee locaties binnen de Barrepolder (locaties 3A en 3B) als voorkeurslocatie aangewezen. Ter motivering is daarover opgenomen dat:

- met name locatie 3B zo ver mogelijk van de huizen aan de Rijndijk afligt;
- de Barrepolder al is aangewezen als zoekgebied voor een nieuw bedrijventerrein met ontsluiting via Heineken;
- de Groenendijkse polder om een ontsluiting via de Rijndijk vraagt, hetgeen leidt tot (veel) overlast voor omwonenden, en;
- locatie 3B een relatief gunstige ligging heeft voor ondergrondse kabels.

Uiteindelijk is locatie 3B als voorkeurslocatie aangewezen. Op deze locatie staan de bouwwerken het verst van de meeste woningen af. Bovendien kunnen de ondergrondse kabels efficiënter worden aangelegd; de kabels zouden op locatie 3A namelijk een langere en meer complexe afstand moeten afleggen (door watergangen), hetgeen de mogelijkheden voor een groene inpassing beperkt, technische complexiteit oplevert en extra investeringen vereist.

Concluderend zijn alle alternatieve locaties zorgvuldig afgewogen, waaruit de locatie in de Barrepolder, tussen Zoeterwoude–Rijndijk en Hazerswoude–Rijndijk en direct ten noorden van de provinciale weg N11, tot voorkeurslocatie is verkozen.

3. Er heeft een zorgvuldige en kenbare afweging van alternatieve locaties plaatsgevonden

Het zoekproces is uitvoerig in de ontwerpplantoelichting beschreven. Wij menen dat daarmee voldoende inzichtelijk is gemaakt hoe de afweging ten aanzien van ook alternatieve locaties heeft plaatsgevonden. Immers zijn alternatieve locaties in eerste instantie zo breed mogelijk onderzocht, waarbij deze voorts stapsgewijs en op basis van ruimtelijke overwegingen zorgvuldig zijn teruggebracht tot uiteindelijk één voorkeurslocatie. Tijdens een openbare inloopbijeenkomst op 17 april 2023 is dit ook toegelicht.

De nu in zienswijzen naar voren gebrachte omgevingsfactoren en daaraan verbonden belangen van omwonenden (van alle onderzochte locaties) zijn in het bijzonder in stappen 4 en 5 bij de afweging betrokken. Daarnaast zijn techniek, haalbaarheid, kosten en harde belemmeringen onderdeel geweest van het selectieproces. De weging van de voor- en nadelen van alternatieve locaties is daarbij in elk onderdeel van het trechteringsproces verweven.

In het licht van de jurisprudentie van de Raad van State op dit punt menen wij dan ook dat toereikend is gemotiveerd waarom de gekozen locatie de voorkeur heeft boven alternatieve locaties. Het feit dat verschillende omwonenden van de gekozen locatie liever hadden gezien dat een andere locatie de voorkeur kreeg, is vanuit hun optiek misschien te begrijpen maar doet niet af aan de rechtmatigheid van voorliggend (ontwerp)bestemmingsplan. Dit geldt te meer nu de raad juist afwegingsruimte toekomt bij de te maken (belangen)afweging bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

b. Participatie

Toen duidelijk werd dat de Barrepolder de voorkeurslocatie was, hebben TenneT, Liander en de gemeente binnen de Barrepolder drie locaties (met elk twee varianten) geselecteerd en beoordeeld. Voor omwonenden en belangenhouders zijn drie informatiebijeenkomsten georganiseerd en met hen zijn tussentijds vier werksessies gehouden. Uiteindelijk is geoordeeld dat de variant, waarin het 150/50kV-transformatorstation in de zuidoosthoek van de Barrepolder (locatie 3B) wordt gesitueerd zowel vanuit bewonersperspectief (bewoners van alle onderzochte locaties) als vanuit technische en ruimtelijke overwegingen de voorkeur verdient. (zie ook in de plantoelichting: de bijlage: Memo locatiekeuze binnen de Barrepolder).

c. Keuze Barrepolder (mede in relatie tot cultuurhistorie, archeologie, ecologie)

De keuze voor de Barrepolder leidt ertoe dat het landschap aldaar wijzigt. Zoals onder punt 1 aangegeven, is dat niet onvoorzien. In de plantoelichting bij het bestemmingsplan is dit uitgebreid beschreven. Daarbij is toegelicht wat de effecten zijn op onder andere cultuurhistorie, archeologie en ecologie. Per saldo gaat het om een afweging van het algemene belang, te weten het voorzien in de groeiende vraag naar elektriciteit in de regio Holland Rijnland, tegenover persoonlijke belangen van omwonenden en nabijgelegen bedrijven. Daarbij zijn we van oordeel dat na planrealisatie nog steeds sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

d. Locatie(s) ten zuiden van de N11

In diverse zienswijzen wordt afgevraagd waarom niet gekozen is voor een locatie aan de zuidkant van de N11. Ten aanzien hiervan geldt dat de locatiekeuze inhoudelijk mede is gebaseerd op het provinciaal Omgevingsbeleid. Alternatieve locaties daarbij zijn mede afgefallen vanwege ruimtelijk beperkingen (zoals beschermingscategorie-2-status) die uit dat beleid voortvloeien. Hiermee is dat voldoende onderzocht. Daarbij wordt ten aanzien van de zoeklocatie in de hoek A4/N11 verwezen naar hetgeen hierover is opgeschreven in het rapport “Samenvatting zoekproces locatie 150/50kV-transformatorstation Leiden-Alphen” in de bijlage op pagina 21, 22, 24 en 27. Op pagina 24 en 27 is in twee tabellen te zien dat de locatie oksel A4/N11 (locatie E1) duidelijk slechter scoort op landschappelijke aspecten (pagina 24) en op alle onderzochte aspecten (pagina 27) dan de locatie Barrepolder (locatie C).

3. Rijksbeleid elektriciteitsstation

In paragraaf 4.2 van de plantoelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan wordt het rijksbeleid uitgebreid beschreven. Relevante beleidsstukken en wetgeving zijn de Nationale omgevingsvisie (Novi) en het inmiddels vervallen Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) en het Besluit ruimtelijke ordening. Verder is het voorzorgbeleid in relatie tot elektromagnetische velden relevant. Dit komt hierna onder punt 6 uitgebreid aan de orde.

De NOVI schetst een toekomstperspectief naar 2050 waarin vier prioriteiten worden vastgesteld. Eén van deze prioriteiten is ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie. Hier draagt het voorliggende plan aan bij. Daarbij geldt dat de uitvoering van de NOVI gezamenlijk door de verschillende bestuursorganen moet worden aangepakt. Verder geldt dat de NOVI continu in beweging is. Het is de bedoeling dat het zich continu aanpast aan ontwikkelingen, in een permanent en cyclisch proces. De bouw van het elektriciteitsstation en de aanleg van de ondergrondse kabelverbinding draagt bij aan de energietransitie en het garanderen van een goede leveringszekerheid voor de toenemende vraag naar energie. Daarmee maakt het project economisch groeipotentieel mogelijk en draagt het project bij aan de doelstellingen van de NOVI en hiermee het Rijksbeleid.

4. Provinciaal beleid elektriciteitsstation

Betrokkenheid provincie locatiekeuze

Zoals aangegeven in de 'Samenvatting zoekproces locatie 150/50kV-transformatorstation Leiden – Alphen' is de provincie betrokken bij de locatiekeuze.

Reactie c.q. overleg provincie

In het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1 Bro) is een concept van het ontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan de provincie. Gemaakte opmerkingen zijn verwerkt. Conclusie was dat het plan niet in strijd is met het provinciaal beleid. In het kader van de ter inzagelegging is het ontwerpbestemmingsplan door middel van het invullen van het e-formulier wederom voorgelegd aan de provincie. Hierop is geen zienswijze ontvangen. Vanuit de provincie zijn daarmee geen bezwaren ten aanzien van de voorgenomen planontwikkeling. Dit is bevestigd in reactie op het gemeentelijke verzoek om te reageren op een aantal relevante zienswijzen.

Provinciaal beleid

Ten aanzien van het provinciaal beleid geldt in eerste instantie dat wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van de plantoelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan.

Provinciale ambities

Enkele keren wordt in zienswijzen opgemerkt dat het plan niet zou voldoen aan alle provinciale ambities. Voor zover ambities nader zijn uitgewerkt in beleidskeuzes (Omgevingsvisie Zuid-Holland) en instructieregels (Omgevingsverordening Zuid-Holland) geldt dat in het kader van het opstellen van het bestemmingsplan een toets aan de beleidskeuze heeft plaatsgevonden. Eén en ander volgt uit de plantoelichting van het bestemmingsplan. **Daarbij geldt dat** deze locatie ook specifiek is opgenomen in het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (p-Miek). Concrete p-MIEK-projecten zijn projecten waar een investeringsbesluit genomen is of die zijn toegevoegd om netcongestie op te lossen. Het 150kV-station Hazerswoude-Rijndijk wordt hier specifiek benoemd.

Provinciaal ruimtelijk kwaliteitskader

Behoud van ruimtelijke kwaliteit is het uitgangspunt van het provinciaal ruimtelijk kwaliteitskader. Daarbinnen is transformeren onder voorwaarden (o.a. waarborgen ruimtelijke kwaliteit op basis van een integraal ontwerp) mogelijk. Onderdeel van het bestemmingsplan is een landschapsplan dat hierin voorziet. Het realiseren en in standhouden van deze landschappelijke inpassing is geborgd in de planregels.

Molenbiotoop

Uit het gegeven dat een ontheffing is aangevraagd, deze na inhoudelijke beoordeling is verleend en ter visie is gelegd bij het ontwerp, blijkt dat voldoende rekening is gehouden met de molenbiotoop.

5. Afstand tot elektriciteitsstation – leefomgeving – woon- en leefklimaat (bedrijven en milieuzonering)

Met het bestemmingsplan wijzigt de situatie ter plaatse en daarmee ook het woon- en leefklimaat. Naar het oordeel van de gemeente ontstaat hiermee echter geen onaanvaardbare situatie. Aan dit oordeel liggen meerdere aspecten ten grondslag. Deze zijn meegewogen bij de besluitvorming. Daarbij gaat het om het navolgende.

Uitzicht

De komst van het elektriciteitsstation brengt voor omwonenden een wijziging in het uitzicht met zich, dit vanwege de oprichting van gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde. Om de invloed hiervan te beperken, wordt het elektriciteitsstation landschappelijk ingepast, zie hierna. Door de inpassing en de aandacht voor de zichtlijnen vanaf de woningen, kunnen de gevolgen van het verlies van uitzicht worden beperkt. Daarbij geldt dat de huidige planologische situatie ook relevant is, zie hierna.

Huidige planologische situatie

Het voorgenomen elektriciteitsstation is gelegen binnen het plangebied van het bestemmingsplan Van Rijksweg 11 tot Rijn. Binnen dit plangebied liggen nabij het elektriciteitsstation percelen met een agrarische of bedrijfsmatige bestemming met een bouwvlak. Hier is dus al bebouwing aanwezig en/of toegestaan die van invloed is op het uitzicht.

Verkeersbewegingen

Een elektriciteitsstation is op afstand te regelen. Dit betekent dat er geen wezenlijke toename zal zijn van verkeersbewegingen. Structurele verkeersbewegingen ontstaan alleen gedurende de bouw en door onderhoudsinspecties, maximaal enkele keren per maand.

Bedrijven en milieuzonering

In paragraaf 5.10 van de plantoelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan is het aspect bedrijven en milieuzonering uitgebreid beschreven. Hierbij geldt dat de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' als richtlijn wordt toegepast. Hierin zijn richtafstanden gegeven om de aanvaardbaarheid van afstanden tussen bedrijven en gevoelige bestemmingen te beoordelen. De brochure is bedoeld als hulpmiddel bij de

totstandkoming van ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen. De brochure bevat een richtafstandenlijst, waarvan aan de hand van vier omgevingsfactoren – geur, stof, geluid en gevaar – richtafstanden zijn bepaald.

In de brochure wordt daarnaast onderscheid gemaakt naar twee zogeheten omgevingstypen. De richtafstanden zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Daarnaast kan sprake zijn van een gemengd gebied; daaronder wordt verstaan een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Indien sprake is van omgevingstype gemengd gebied kunnen de richtafstanden met één afstandsstap worden verlaagd, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat. Er is dan dus een kortere afstand tot gevoelige bestemmingen aanvaardbaar. In de VNG-brochure is in dit verband een omzettingstabel opgenomen, waaruit de richtafstanden voor het omgevingstype gemengd gebied volgen.

In aanvulling op de richtafstandenlijst bevat de VNG-brochure een toetsingskader voor geluid. De toetsingssystematiek bestaat uit vier stappen, waarbij per stap een hogere geluidsbelasting aanvaardbaar wordt geacht en telkens hogere eisen worden gesteld aan het benodigde onderzoek en de motivering van het besluit waarmee planologische inpassing mogelijk wordt gemaakt.

- *Stap 1: richtafstanden:* Indien wordt voldaan aan de toepasselijke richtafstand voor het aspect geluid uit de VNG-brochure, dan is volgens de toetsingssystematiek in beginsel sprake van een aanvaardbare geluidsbelasting.
- *Stap 2: geluidbelasting onderzoeken:* Indien stap 1 niet toereikend is, dan dient volgens de toetsingssystematiek met akoestisch onderzoek worden aangetoond dat de geluidsbelasting op woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen voldoet aan de geluidswaarden als opgenomen in de VNG-brochure. Indien daaraan wordt voldaan, is ruimtelijke inpassing mogelijk.
- *Stap 3: motiveren van aanvaardbaarheid in concrete situatie:* Bij overschrijding van deze waarden is planologische inpassing nog steeds mogelijk bij een geluidsbelasting op woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen van maximaal 50 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, 70 dB(A) etmaalwaarde voor het maximale geluidsniveau en 50 dB(A) etmaalwaarde ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking. De raad dient dan te motiveren waarom hij deze geluidsbelasting in de concrete situatie acceptabel acht.
- *Stap 4: in beginsel geen inpassing:* Bij een hogere geluidsbelasting dan aangegeven in stap 3 is een ruimtelijke inpassing doorgaans niet mogelijk. Indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan, dient het dit grondig te onderzoeken, onderbouwen en motiveren waarbij tevens de cumulatie met de eventueel al aanwezige geluidsbelasting moet worden betrokken.

Bij de voorbereiding van ruimtelijke besluiten dienen bevoegde gezagen te beoordelen in hoeverre de milieugevolgen van de betreffende ontwikkeling gevolgen heeft voor het woon- en leefklimaat in de omgeving. In de jurisprudentie van de Afdeling is vaak bevestigd dat bij die

beoordeling aansluiting kan worden gezocht bij de richtafstanden uit de VNG-brochure. Een verwijzing daarnaar volstaat dan ter motivering van het besluit. Dit geldt ook voor de toepassing van het hiervoor omschreven toetsingskader voor geluid.¹

In het ontwerpbestemmingsplan wordt de richtafstand niet in acht genomen (stap 1)

Het elektriciteitsstation dat met het ontwerpbestemmingsplan wordt gefaciliteerd valt onder de omschrijving 'Elektriciteitsdistributiebedrijven' in de richtafstandenlijst. Onder deze omschrijving zijn verschillende categorieën ingedeeld, op basis van het transformatorvermogen in MVA. Omdat het gelijktijdig ingeschakeld elektrisch vermogen van het elektriciteitsstation 560 MVA bedraagt, valt het in de categorie tussen 200 en 1000 MVA. Voor deze categorie geldt een richtafstand van 300 meter vanwege het aspect geluid.

In de plantoelichting is uiteengezet dat ter plaatse geen sprake is van een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype, maar van een 'gemengd gebied'. Daartoe is gewezen op de nabijgelegen drukke provinciale weg N11, de spoorlijn Alphen aan den Rijn – Leiden en het feit dat de locatie zich deels bevindt binnen de geluidzone van het industrieterrein Barrepolder. De richtafstand kan daardoor één stap naar beneden worden bijgesteld tot 200 meter. In het kader van een worst-case-benadering is in de plantoelichting niettemin uitgegaan van een richtafstand van 300 meter.

Op kortere afstand dan 300 meter – en ook dan 200 meter – zijn een aantal woningen aanwezig. De afstand tussen de inrichtingsgrens en de dichtstbij gelegen woning bedraagt circa 60 meter. De richtafstanden uit de VNG-brochure worden dus niet in acht genomen. Dat betekent dat niet op voorhand zonder meer kan worden uitgegaan van de aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat na realisering van het elektriciteitsstation. Aan stap 1 uit het toetsingskader voor geluid wordt in zoverre dus niet voldaan.

Er wordt wél voldaan aan de maatstaf voor geluidbelasting (stap 2)

Omdat de richtafstand uit de VNG-brochure niet in acht kan worden genomen, is ten behoeve van de vaststelling van het (ontwerp)bestemmingsplan akoestisch onderzoek verricht. De daaruit voortgekomen rapportage van Peutz is als bijlage bij de plantoelichting gevoegd. In de rapportage is de geluidsbelasting op de omliggende woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen gemeten, en gelegd langs de geluidswaarden die zijn opgenomen in de VNG-brochure. De geluidswaarden luiden als volgt:

Voor woningen en geluidgevoelige bestemmingen in gebiedstype 'rustige woonwijk':

¹ ABRvS 29 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2467.

- 45 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde);
- 65 dB(A) maximaal (piekgeluiden, etmaalwaarde);
- 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde).

Voor woningen en geluidgevoelige bestemmingen in gebiedstype 'gemengd gebied':

- 50 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde);
- 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden, etmaalwaarde);
- 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde).

Als gezegd is ter plaatse van de projectlocatie voor toepassing van de VNG-brochure ter plaatse sprake van een gebiedstype 'gemengd gebied'. Bij het verrichten van het akoestisch onderzoek is Peutz niettemin uitgegaan van omgevingstype 'rustige woonwijk'. De hoogst berekende geluidwaarden zijn:

- 41 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde), ter plaatse van de rekenpositie ter hoogte van het adres Rijndijk 7c;
- 60 dB(A) maximaal ter plaatse van de rekenpositie ter hoogte van de adressen Groenendijksepad 5 en Rijndijk 7c. De piekgeluiden houden verband met de vermogensschakelaars die geluid veroorzaken tijdens het schakelen. Dit gebeurt normaliter alleen tijdens onderhoudswerkzaamheden.

In de rapportage is toegelicht dat sprake is van een onbemande inrichting, waardoor de verkeersaantrekkende werking verwaarloosbaar is. Uit het akoestisch onderzoek volgt dat ruimschoots wordt voldaan aan de voorwaarden die horen bij de toepassing van stap 2 uit het toetsingskader voor geluidbelasting. Dat betekent dat uit toepassing van de VNG-brochure volgt dat het elektriciteitsstation ruimtelijk inpasbaar is.

6. EVRM, zorgplicht overheid en nationale wetgeving elektromagnetische velden (straling)

Zorgen worden geuit over de aanvaardbaarheid van het gezondheidsrisico dat gepaard gaat met de realisering van het elektriciteitsstation. In deze paragraaf gaan we hierop nader in. Hierbij wordt benadrukt dat voor ondergrondse kabels en hoogspanningsstations geen voorzorgbeleid geldt voor het houden van afstanden.

1) Geen wettelijke limieten

Nederland kent geen wettelijke limieten voor de blootstelling aan de magneetvelden. De EU-aanbeveling op het gebied van magneetvelden is voor de Nederlandse overheid richtinggevend. De daarin voor de bevolking aanbevolen blootstellingslimiet voor magneetvelden (van 50 Herz) bedraagt 100 microtesla. Deze waarde wordt in Nederland op openbaar toegankelijke plaatsen nergens overschreden.

Het voorzorgbeleid is erop gericht om, zo veel als mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden, die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Niet omdat dit om gezondheidsredenen noodzakelijk is, maar uit voorzorg.

Liander en TenneT passen de bronmaatregelen toe zoals die in bijlage 2 bij het herijkte voorzorgbeleid zijn opgenomen. Het doel van de bronmaatregelen is om bij alle netcomponenten die staan beschreven in bijlage 2 aan de bron de sterkte van het magneetveld te reduceren, waarmee de blootstelling zo veel mogelijk wordt beperkt. Onder deze bronmaatregelen vallen:

- Fasenoptimalisatie bij ondergrondse kabels;
- Het in driehoeksformatie leggen van ondergrondse kabels;
- Het verkleinen van de afstand tussen elektriciteitsdraden;
- In het hoogspanningsstation zoveel mogelijk bronnen van magneetvelden op afstand plaatsen ten opzichte van nabijgelegen gevoelige bebouwing (bijvoorbeeld woningen).

In het voorzorgbeleid staat het advies om bij bovengrondse hoogspanningslijnen afstand te houden door het berekenen van een magneetveldzone waarbinnen het magneetveld jaargemiddeld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla. De advieswaarde van 0,4 microtesla, bepaalt die afstand. Voor ondergrondse kabels en het hoogspanningsstation geldt geen voorzorgbeleid voor het houden van afstand. Vanwege zorgen die leven bij bewoners die in de buurt wonen van het te realiseren hoogspanningsstation en de ondergrondse hoogspanningskabels heeft de gemeente Alphen aan den Rijn en GGD de netbeheerders TenneT en Liander gevraagd de 0,4 microtesla magneetveldcontour inzichtelijk te maken.

Gebleken is dat de 0,4 microtesla (uT) magneetveld geen woonbestemmingen raakt. Daarbij wordt opgemerkt dat bedrijfsbestemmingen vanuit het herijkte magneetveldenbeleid niet worden aangemerkt als plaatsen waar mensen langer dan 14–18 uur per dag jaargemiddeld verblijven.

2) Voorzorgbeginsel in Voorzorgbeleid magneetvelden

a. Het voorzorgsbeginsel en (onzekere) gezondheidsrisico's

Het milieurechtelijke voorzorgsbeginsel strekt ertoe dat overheden niet slechts regulerend kunnen optreden wanneer onomstotelijk vaststaat dat bepaalde activiteiten schadelijke gevolgen hebben. Het beginsel ziet primair op situaties waarin er (nog) wetenschappelijke onzekerheid is over de (milieu)effecten, maar waarin het gewenst is preventief in te grijpen om mogelijke onacceptabele effecten te voorkomen. Het voorzorgsbeginsel voorkomt dat een gebrek aan volledige wetenschappelijke zekerheid ertoe leidt dat het treffen van maatregelen wordt nagelaten of uitgesteld. Het voorzorgsbeginsel geeft in die zin uitdrukking aan de gedachte: 'bij twijfel niet inhalen'.

b. Het Voorzorgbeleid magneetvelden geeft concrete invulling aan het voorzorgsbeginsel

Uit internationaal onderzoek is naar voren gekomen dat er in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen een geringe verhoging van het aantal gevallen van leukemie voorkomt. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante relatie tussen het optreden van leukemie bij (in het bijzonder) kinderen met leeftijden tot 15 jaar en de magnetische velden van bovengrondse hoogspanningslijnen. Het wetenschappelijk bewijs is echter onvoldoende om te spreken over een waarschijnlijk of bewezen oorzakelijk verband. Het zou ook een andere oorzaak kunnen zijn of kunnen berusten op toeval. Bij hoogspanningsstations en ondergrondse hoogspanningskabels zijn dergelijke statistisch significante relaties in wetenschappelijk onderzoek niet aangetroffen².

Het RIVM bracht in 2003 een rapport uit waarin aanbevelingen werden gedaan voor ontwikkeling van risicogericht beleid. Naar aanleiding van dat rapport bracht de toenmalige staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer per brief van 3 oktober 2005 (met kenmerk SAS/2005183118) advies uit aan gemeenten en provincies over het omgaan met de aanwezigheid van hoogspanningsverbindingen in de nabijheid van gevoelige bestemmingen, in verband met voornoemde gezondheidsrisico's.

In het Voorzorgbeleid uit 2005 wordt overheden geadviseerd zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla: de zogenoemde magneetveldzone. De essentie van het beleid is dat binnen de magneetveldzones op basis van integrale afweging het ontstaan van nieuwe gevoelige bestemmingen zoveel als redelijkerwijs mogelijk wordt voorkomen.

² Zie Brief Voorzorgbeleid voor magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen van Ministerie van Economische Zaken d.d. 21 april 2023 (kenmerk: DGKE-DRE / 26746813)

c. Het Voorzorgbeleid is in 2023 herijkt

Bij brief van 21 april 2023 heeft de Minister voor Klimaat en Energie de verschillende bevoegde gezagen voor ruimtelijke ordening en de elektriciteitsnetbeheerder geïnformeerd over een herijking van het Voorzorgbeleid (Kenmerk: DGKE-DRE/ 2674681). De Minister onderschrijft dat het Voorzorgbeleid erop is gericht om (uit voorzorg), zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te voorkomen dat burgers langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden, die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur.

Het herijkte voorzorgbeleid bestaat in belangrijke mate uit het treffen van redelijke (dat wil zeggen: proportionele) bronmaatregelen enerzijds, en het treffen van afstandsmaatregelen bij bovengrondse hoogspanningslijnen anderzijds. Bij hoogspanningsstations en ondergrondse hoogspanningskabels wordt geadviseerd om geen magneetveldzone te berekenen. Over die afstandsmaatregelen en het berekenen van de magneetveldzone in dat kader wordt in de brief het volgende opgemerkt:

“Het lijkt of met het berekenen van een magneetveldzone in beeld gebracht wordt waar het veilig is om te verblijven en waar niet. Dit is echter niet de werkelijkheid. Ook binnen de magneetveldzone kunnen mensen veilig wonen en ook buiten de magneetveldzone kunnen mensen risico lopen op leukemie. Ook zonder de magneetveldzone te berekenen, kan er, indien gewenst, een bepaalde afstand gecreëerd worden tussen netcomponenten en gevoelige bestemmingen (zie 4.2). Dit door te kijken wat er in een specifieke situatie ruimtelijk mogelijk is.”

In het herijkte Voorzorgbeleid wordt het begrip ‘gevoelige bestemmingen’ verbreed naar locaties waar burgers langdurig verblijven, nadat uit onderzoek van de Gezondheidsraad uit 2022 naar voren is gekomen dat mogelijk ook volwassenen een verhoogde kans op leukemie hebben in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen. In het Voorzorgbeleid uit 2005 werd ook de buitenruimte (zoals een tuin of erf) behorende bij het gebouw tot de gevoelige bestemming gerekend. Met het oog op het feit dat mensen daar in beginsel niet langdurig verblijven, behoort de buitenruimte in het herijkte Voorzorgbeleid niet meer tot de gevoelige bestemming.

d. Status van het Voorzorgbeleid: niet bindend, wel gezaghebbend

Hoewel het Voorzorgbeleid geen formeel-juridische status heeft, blijkt uit de rechtspraak van de Afdeling dat daaraan wel degelijk gezag toekomt. Dat geldt zowel bij het planologisch toestaan van nieuwe of gewijzigde hoogspanningsverbindingen als bij het realiseren van (uitbreiding van) gevoelige bestemmingen zoals woningen, kinderopvangcentra en scholen. Het bevoegd gezag mag medewerking aan de realisatie van een nieuwe gevoelige bestemming dan ook op basis van het Voorzorgbeleid weigeren.

Eerder oordeelde de Afdeling dat het Voorzorgbeleid weliswaar niet bindend is, maar dat daarvan alleen middels een toereikende motivering kan worden afgeweken. In die uitspraak was een bestemmingsplan aan de orde dat voorzag in de uitbreiding van een school binnen de magneetveldzone van een bovengrondse hoogspanningsverbinding. Dat bestemmingsplan was vastgesteld, maar nog niet onherroepelijk. Het bestuursorgaan stelde dat het bestemmingsplan moest worden aangemerkt als ‘bestaande situatie’, zodat het Voorzorgbeleid daarop niet van toepassing was, en ook dat de raad over de vrijheid beschikte van het advies af te wijken. De Afdeling ging daar niet in mee en overwoog onder meer:

“In het voorliggende geval zijn het ontwerpplan en het plan geruime tijd na het advies van de staatssecretaris van oktober 2005 (hierna: het beleidsadvies) vastgesteld. Niet valt in te zien waarom het plan volgens het beleidsadvies als een bestaande situatie zou moeten worden aangemerkt.

Het feit dat Deelplan 1, waarin de realisering van de wijk, inclusief uitbreiding van de school was voorzien, ten tijde van het uitkomen van het advies al was vastgesteld, maakt dit niet anders. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat in de betrokken brief is geadviseerd om in gevallen, waarin dat redelijkerwijs nog mogelijk is, toch met het voorzorgbeleid rekening te houden. Nu het genoemde deelplan door de onthouding van goedkeuring daaraan door het college destijds niet in werking is getreden, het ontwerpplan met ingang van 23 november 2006 ter inzage is gelegd en het plan is vastgesteld op 21 mei 2007, dat wil zeggen ruim na de brief van oktober 2005, en bovendien nog geen onherroepelijke bouwvergunning ter zake is verleend, is niet zonder meer duidelijk waarom het voorzorgbeleid niet toch in acht is genomen. Weliswaar kunnen gemeenten van het beleidsadvies afwijken, nu – zoals ook in de brief is vermeld – het slechts een advies betreft. Dat laat evenwel onverlet dat afwijking van het beleidsadvies van een toereikende motivering moet worden voorzien. Hetgeen in de stukken door het college en de raad naar voren is gebracht, kan naar het oordeel van de Afdeling niet als zodanig worden aangemerkt. Het bestreden besluit berust ook in zoverre niet op een toereikende motivering.”

Uit bovenstaand citaat kan dus worden afgeleid dat, hoewel het Voorzorgbeleid niet bindend is, het bestuursorgaan in de praktijk alleen op basis van een toereikende motivering van dat beleid kan afwijken. Het Voorzorgbeleid heeft in zoverre een gezaghebbende status. Nu er zorgen leven bij omwonenden is wel inzicht gegeven in de ligging van de 0,4 microtesla (uT) magneetveldcontour. Niet dus omdat dit is voorgeschreven, maar om tegemoet te komen aan de zorgen van bewoners.

3) Het (ontwerp)bestemmingsplan is in overeenstemming met het Voorzorgbeleid

De kern van het Voorzorgbeleid is aldus dat bij het realiseren van bovengrondse hoogspanningslijnen een magneetveldzone wordt gehanteerd, die bestaat uit het gebied waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla. Binnen de magneetveldzone geldt het advies om te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal gevoelige bestemmingen – zoals woningen, scholen en verpleeghuizen – te beperken. In gevallen waarin dit niet haalbaar is, kan gemotiveerd van het advies worden afgeweken.

In de ontwerpplantoelichting is uiteengezet dat een indicatieve zone in kaart is gebracht, waarbinnen een magneetveldsterkte van jaargemiddeld 0,4 microtesla of hoger aan de orde kan zijn. Daarbij is opgemerkt dat de zone ruim is genomen. Zo is uitgegaan van twaalf 150kV kabelcircuits van TenneT, terwijl er acht zullen worden gerealiseerd. Bovendien liggen de kabels en het bijbehorende magneetveld bij kruisingen met spoor en wegen op grotere diepte dan waarmee het rekenmodel rekening heeft gehouden. In werkelijkheid zal het jaargemiddelde magneetveld daardoor op een minder groot gebied 0,4 microtesla bedragen dan in kaart is gebracht. De in kaart gebrachte indicatieve zone is als bijlage 10 bij de plantoelichting gevoegd.

Binnen de in kaart gebrachte indicatieve zone bevinden zich geen woningen of andere gevoelige bestemmingen. Er wordt met het (ontwerp)bestemmingsplan dus geen nieuwe ontwikkeling mogelijk gemaakt waarbij zich een gevoelige bestemming bevindt binnen het gebied waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla.

4) De beoordeling van de gezondheidsrisico's komt overeen met de toets van de Raad van State

Over het gezondheidsrisico dat gepaard gaat met de realisering van hoogspanningsverbindingen bestaat geen wetenschappelijke consensus. In verschillende zienswijzen wordt verwezen naar rapporten waarin het gezondheidsrisico anders wordt geduid dan aan het Voorzorgbeleid ten grondslag ligt. Zo wijst één van de indieners van een zienswijzen op het feit dat diens bedrijfswoning zich dicht langs de magneetveldzone bevindt. Daarbij wordt wetenschappelijke literatuur aangehaald waaruit volgt dat zich ook bij een magneetveld van 0,3 microtesla een wezenlijk risico zou voordoen.

Tot op heden hanteert de Afdeling het uitgangspunt dat bij de aanleg van boven- of ondergrondse hoogspanningsverbindingen in redelijkheid bij het voorzorgbeleid van een magneetveldzone van 0,4 microtesla voor nieuwe situaties kan worden aangesloten. Wordt – met andere woorden – het voorzorgbeginsel in acht genomen, dan is daarmee dus als hoofdregel de aanvaardbaarheid van het mogelijke gezondheidsrisico gegeven. Daarbij wordt voortsnog geen doorslaggevende rol toegekend aan wetenschappelijke rapporten en inzichten, anders dan hetgeen is vervat in het Voorzorgbeleid.

7. Geluid

Door Liander en TenneT wordt zoveel als mogelijk de geluidemissie naar de omgeving beperkt:

- De toe te passen geluidbronnen op het terrein (transformatoren en vermogensschakelaars) kunnen als geluidarm worden aangemerkt.
- De continue geluidbronnen op het terrein (de transformatoren) zijn zo ver als mogelijk van woningen af geplaatst.
- De transformatoren zijn in (halfopen) cellen geplaatst.
- De oriëntatie van de open zijde van de transformatorcellen is van de dichtstbij gelegen woningen af gericht om de optredende geluidniveaus bij deze woningen te beperken (dit is gewijzigd ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp van het transformatorstation).

Mede gelet op het bovenstaande blijven de geluidniveaus op de gevel van de woningen beperkt tot ten hoogste 25 dB(A) (30 dB(A) inclusief toeslag, zie tabel 4.1 van het geluidsrapport). Een geluidniveau van 25 dB(A) kan worden vergeleken met ‘ritselende bladeren’ in een bos, of het geluidniveau in een rustige slaapkamer. Vastgesteld wordt dat hiermee ruimschoots wordt voldaan aan de richtwaarde voor een ‘rustige woonwijk/ rustig buitengebied’ zoals beschreven in de VNG-richtlijn ‘Bedrijven en milieuzonering’, zie paragraaf 5.1 in het rapport.

De geluidbijdragen van het elektriciteitsstation op de gevels van woningen in de omgeving zijn niet ‘geschat’ maar zijn berekend conform de wettelijk voorgeschreven rekenmethodiek. Hierbij kan worden opgemerkt dat bij deze berekeningen een ‘worst case’ benadering is toegepast. Zo is ervan uitgegaan dat de vier te plaatsen transformatoren allemaal gelijktijdig op vollast gedurende 24 uur per dag in bedrijf zullen zijn. De praktijk zal vrijwel altijd gunstiger uitvallen – één transformator is bijvoorbeeld als reserve opgesteld – hetgeen zal leiden tot lagere geluidniveaus bij de woningen. Voor de geluidsvermogens van de transformatoren is eveneens uitgegaan van de maximale waarde.

Bij de beoordeling van de berekende geluidniveaus op de gevels van de woningen is het stappenschema in de VNG-richtlijn ‘Bedrijven en milieuzonering’ gehanteerd. Hoewel de omgeving zou kunnen worden aangemerkt als ‘gemengd gebied’, zijn de geluidniveaus toch getoetst aan de (5 dB strengere) richtwaarden voor een ‘rustige woonwijk/ rustig buitengebied’. Uit het onderzoek blijkt dat ruimschoots wordt voldaan aan deze strengere richtwaarden. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat de kans op geluidhinder ter plaatse van de nabijgelegen woningen zeer gering zal zijn.

De berekende geluidniveaus (langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus) zijn gebaseerd op een gemiddelde windrichting (gemiddeld over alle mogelijke richtingen). De geluidniveaus onder ‘meewind-condities’ zullen (afhankelijk van de exacte beoordelingspositie) orde-grootte 3 dB hoger liggen dan de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat dosis/effect-relaties zijn bepaald op basis van langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus. Het optredende geluidniveau ‘onder meewind-condities’ (het zgn. ‘immissieniveau Li’) toetsen aan de richtwaarde voor het ‘langtijdgemiddelde beoordelingsniveau’ zou daarom principieel onjuist zijn (“appels met peren vergelijken”). Maar zelfs indien deze toetsing zou worden uitgevoerd, zou nog steeds aan de richtwaarde voor een ‘rustige woonwijk of rustig buitengebied’ worden voldaan.

Tenslotte geldt dat tijdens een overleg met het Dorpsoverleg Groenendijk is toegezegd dat zodra het station na opstart enige tijd in bedrijf is geluidsmetingen worden verricht om na te gaan of het station voldoet aan de wettelijke geluidsniveaus.

8. Landschappelijke inpassing elektriciteitsstation

In verschillende zienswijzen wordt de landschappelijke inpassing van het elektriciteitsstation als aandachtspunt naar voren gebracht. In het hiernavolgende gaan wij nader in op de eisen die daaraan worden gesteld.

Ontwerpbestemmingsplan

In het ontwerpbestemmingsplan is in de planregels de voorwaardelijke verplichting opgenomen dat uiterlijk twee jaar na het in gebruik nemen van bouwwerken ten behoeve van de bestemming dient voorzien te zijn in de landschappelijke inpassing conform Hoofdstuk 3 van het Algemeen landschapsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels. Deze landschappelijke inpassing dient tevens in stand gehouden te worden. Destijds is hierbij naar omwonenden aangegeven dat dit nog geen definitief inpassingsplan is maar dat hierover nog participatie plaatsvindt en dat het uiteindelijk aan de raad is om een besluit hierover te nemen. Deze participatie heeft plaatsgevonden en uiteindelijk is gekomen tot landschappelijk inpassingsplan dat nu als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen.

Beoordelingskader: ruimtelijke kwaliteitsregels in Omgevingsverordening

In artikel 6.9 lid 1 van de provinciale Omgevingsverordening is bepaald dat een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, mits is aangetoond dat de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft. Om dit te waarborgen wordt volgens het bepaalde in lid 2 in het bestemmingsplan rekening gehouden met de beschermingscategorie, het gebiedstype en de relevante richtpunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in de verordening en beschreven in de provinciale omgevingsvisie beleidskeuze landschap (zie ook paragraaf 4.3 Provinciaal beleid). Zichtbaar is dat beschermingscategorieën kunnen overlappen. Voor het plangebied zijn de volgende categorieën van toepassing:

- Beschermingscategorie 1: Natuurnetwerk Nederland (NNN): De ondergrondse doorkruising onder het spoor en de N11 is gelegen in beschermingscategorie 1 NNN.

- Beschermingscategorie 2: Belangrijk weidevogelgebied en Groene Buffer: Het ondergronds tracé ligt binnen beschermingscategorie 2, specifiek binnen de categorieën 'Belangrijk weidevogelgebied' en 'Groene buffer'.
- Beschermingscategorie 3: Buitengebied: Het hele plangebied is gelegen in beschermingscategorie 3 buitengebied.

Over de toets aan het beschermingsregime uit de Omgevingsverordening voor de ruimtelijke kwaliteit geldt het volgende.

Geen aantasting van het NNN door ondergrondse aanleg van leidingen

De ondergrondse doorkruising onder het spoor en de N11 is gelegen in beschermingscategorie 1 NNN. Het betreft hier een ondergronds tracé. Het (ontwerp)bestemmingsplan voorziet op deze locatie in de enkelbestemming 'Natuur' en de dubbelbestemmingen 'Leiding – Hoogspanning', 'Leiding – Water', 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Natuur'. Op gronden met de dubbelbestemmingen 'Leiding – Hoogspanning' mogen de betreffende leidingen slechts ondergronds worden aangelegd. Dat volgt uit de bestemmingsomschrijving in artikel 13.1. Ook de bestaande waterleiding wordt voorzien van een dubbelbestemming, dit om de veilige ligging planologisch te borgen. Op grond van artikel 18.1 van de planregels zijn gronden met de bestemming 'Waarde – Natuur' bestemd voor het behoud, de bescherming en het beheer van de aanwezige natuurwaarden. Door het aanleggen van ondergrondse hoogspanningskabels wordt de oppervlakte van het NNN niet aangetast. In de ontwerpplantoelichting is uiteengezet dat ook geen sprake zal zijn van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied.

Door ondergrondse aanleg ook geen aantasting van weidevogelgebied en groene buffer

Het ondergronds tracé ligt binnen beschermingscategorie 2, specifiek binnen de categorieën 'Belangrijk weidevogelgebied' en 'Groene buffer'. In lijn met het bepaalde in artikel 6.9c lid 1 van de Omgevingsverordening heeft de ondergrondse aanleg van de verbindingen geen significante aantasting tot gevolg van de wezenlijke kenmerken en waarden van het weidevogelgebied. De geschiktheid van het gebied voor weidevogels neemt door de aanleg niet af. Doordat de aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd en het voornamelijk Horizontal Directional Drilling (HDD) boringen zijn, is ook van een verstoring van weidevogels niet of nauwelijks sprake.

In overeenstemming met artikel 6.9d lid 1 van de Omgevingsverordening is met de aanleg van het ondergronds tracé geen sprake van een 'grootschalige ontwikkeling' in de groene buffer, en wordt de bufferfunctie ook niet onevenredig verstoord. Ook in dit verband geldt dat de ruimtelijke kwaliteit van het gebied niet wordt aangetast. Er vindt aldus geen wijziging plaats van de functie van het gebied als tegenhanger van de stedelijke verdichting en stedelijke dynamiek, de identiteit die het gebied verleent aan de nabij gelegen stedelijke omgeving, de

bescherming die het gebied biedt tegen grootschalige stedelijke ontwikkeling, de recreatieve gebruiks- en belevingswaarde en de contrastkwaliteit met het stedelijk gebied.

Opgemerkt wordt dat inmiddels een nieuwe provinciale omgevingsverordening geldt. Echter het moment van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is maatgevend. Met de nieuwe verordening is het beleid inhoudelijk niet gewijzigd dus de motivering blijft hetzelfde.

Door landschapsplan stemt het bestemmingsplan ook overeen met Buitengebied

Het gehele plangebied bevindt zich binnen beschermingscategorie 3. Er geldt dus de eis dat de openheid en het groene karakter van het landschap niet onevenredig wordt aangetast, blijkt een afdoende motivering die tevens ingaat op de keuze voor een locatie buiten bestaand stads- en dorpsgebied. In die motivering moeten worden betrokken: (a) de openheid en de structuur van het landschap en de vergezichten daarin; (b) de relatie tussen stad en buitengebied en het onderscheid daartussen; (c) het groene karakter, het type functies en de kenmerkende verschijningsvormen van het landschap, en; (d) de herkenbaarheid van de ontstaansgeschiedenis van het landschap.

In paragraaf 4.3.3 van de (ontwerp)plantoelichting is een motivering van de aanvaardbaarheid van de aantasting van de openheid en het groene karakter gegeven. Daarbij is ten aanzien van veel van de beschermde landschappelijke kwaliteiten onderbouwd dat geen sprake is van een aantasting, doordat het in hoofdzaak gaat om de aanleg van ondergrondse verbindingen. Voor zover van een beperkte aantasting toch sprake is, is de ruimtelijke kwaliteit zo goed als mogelijk gediend door de maatregelen die zijn voorgeschreven in het landschappelijk inpassingsplan, dat als bijlage 11 bij de planregels is gevoegd.

Dat het landschappelijk inpassingsplan moet worden verwezenlijkt, is middels een zogenaamde voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan geborgd. Op grond van artikel 4.3.1 van de planregels dient de landschappelijke inpassing uiterlijk twee jaar na het in bedrijf nemen van het elektriciteitsstation te zijn verwezenlijkt. Op grond van artikel 4.3.2 is het in strijd met het bestemmingsplan om het elektriciteitsstation in bedrijf te hebben zonder te voorzien in de landschappelijke inpassing. Uit de jurisprudentie van de Raad van State volgt dat dit een aanvaardbare wijze is om voorwaardelijke verplichtingen in een bestemmingsplan te verankeren.³ In verband met de bouw- en aanlegwerkzaamheden is het niet mogelijk om de landschappelijke inpassing voor het in bedrijf nemen van het station te realiseren.

9. Ontsluiting elektriciteitsstation

³ Zie onder meer ABRvS 27 maart 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:BZ7514) en ABRvS 28 juni 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:1819).

Als uitgangspunt geldt dat het elektriciteitsstation aan de westkant wordt ontsloten via het terrein van Heineken. In verband daarmee hebben Liander, TenneT en Heineken de intentie uitgesproken om tot definitieve overeenstemming te komen betreffende de realisatie van de beoogde ontsluitingsweg. De gemeente Zoeterwoude heeft bovendien reeds haar positieve grondhouding ten aanzien van de ontsluitingsweg kenbaar gemaakt. De initiatiefnemers hebben het voornemen in dit verband middels een conceptaanvraag voorgelegd aan de Intaketafel. Tijdens het proces van de intaketafel is de wenselijkheid van de ontwikkeling beoordeeld. Vanuit het wettelijk beoordelingskader is bovendien per relevant vakgebied een voorlopig standpunt ingenomen. De uitkomst van het proces bij de intaketafel is vervat in een verslag van 27 augustus 2024, dat namens het college door de portefeuillehouder is geaccordeerd. In het verslag is opgemerkt dat de gemeente wil meewerken aan de realisering van de ontsluitingsweg, mits rekening wordt gehouden met de gegeven adviezen. Vanuit het wettelijk beoordelingskader zijn er bovendien op voorhand geen onoplosbare bezwaren tegen de realisering van de ontsluitingsweg. Ook vanuit de provincie is aangegeven dat er vanuit provinciale ruimtelijke belangen geen strijdigheden zijn te verwachten. Er bestaat daarom geen aanleiding om op voorhand te twijfelen aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan

10. Kabeltracés distributienet (MS)

Alhoewel verbindingen van Liander in het ontwerpbestemmingsplan geen betekenis hebben, wordt hieronder ingegaan op de stappen die Liander zet om te komen tot tracering van de verbindingen. Vanuit de middenspanningsruimte van Liander worden de verbindingen aangelegd die het gebied verlaten. Deze verbindingen zullen gefaseerd worden aangelegd afhankelijk van de energievraag in het gebied. Een deel van de verbindingen zal naar andere elektriciteitsstations gaan, van die verbindingen is eerder bekend waar ze worden geplaatst. Alvorens de tracering te delen met eenieder, zal Liander met de grondeigenaren in gesprek gaan om de (on)mogelijkheden te bespreken. Ook worden andere belemmeringen in beeld gebracht. Hierbij wordt door Liander zo zorgvuldig mogelijk vastgesteld op welke wijze de verbindingen kunnen worden aangelegd. De komende periode verwacht Liander hier concretere informatie over te kunnen verstrekken.

2.2. Behandeling ingekomen zienswijzen met reactie

Overzicht indieners zienswijzen en zaaknummer

1. Indiener 1 (3264288)
2. Indiener 2 (3245541)
3. Indiener 3 (3267748)
4. Indiener 4 (3268477)
5. ProRail (3268994)
6. Niersman Project Ontwikkeling B.V, GB Vastgoed B.V. e.a. (3269151)
7. Indiener 7 (3269328)
8. Indiener 8 (3269618)
9. Dorpsoverleg Groenendijk/Hazerswoude–Rijndijk West (3269637)
10. Indiener 10 (3269670)
11. Indiener 11 (3270593)
12. Indiener 12 (3270693)
13. Indiener 13 (3270874)
14. Land- en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO Noord) (3271041 en 3271173)
15. Indiener 15 (3271115 en 3271188)
16. Nieuw Werklust Holding B.V., J.M. de Wit Groenvoorziening B.V. e.a. (3271169)
17. Indiener 17 (3272095)

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie gemeente	Conclusie
1.	Indiener 1		
1.	Het 150kV-station heeft blijkens de VNG-brochure, vanwege het transformatorvermogen een richtafstand tot geluidsgevoelige bestemmingen van 300 meter. In overleg met betrokken gemeentes heeft de gemeente besloten om een richtafstand van 100 meter aan te houden in de hoop meer geschikte locaties in beeld te krijgen. In de plantoelichting wordt niet gemotiveerd hoe de gemeente tot de zogenoemde '100 meter-zone rondom geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen' is gekomen en hoe de geluidsemissie van het elektriciteitsstation zal worden gereduceerd. Ook wordt niet duidelijk welke andere geschikte locaties met deze nieuwe maatstaf in beeld zijn gekomen. Hiermee wordt gehandeld in strijd met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel. Dit ook om reden dat bij (een deel van) de andere focusgebieden wel kon worden voldaan aan de richtafstand van 300 meter.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	Uit de "Samenvatting zoekproces locatie 150/150kV-transformatorstation Leiden-Alphen" blijkt dat één van de belangrijkste redenen voor het kiezen van voorkeurslocatie C (Barrepolder), het beoogde bedrijventerrein in de Barrepolder was. Echter, ten tijde van het opstellen en publiceren van de samenvatting, op 22 april 2022, was nog geen formeel besluit genomen over dit bedrijventerrein. De voorkeurslocatie is dus grotendeels gebaseerd op een bedrijventerrein, waarvan nog geenszins duidelijk was dat	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	überhaupt gerealiseerd zou worden. Dit is overigens nog altijd niet het geval. Er is immers wel een voorbereidingsbesluit genomen, maar tijdens de voorbereiding en uitwerking van het bestemmingsplan staan nog altijd voldoende rechtsmiddelen open om de realisatie een halt toe te roepen. De keuze voor de locatie in de Barrepolder is derhalve niet alleen gebaseerd op onjuiste dan wel onzekere gronden, maar vooral ook in strijd met de zorgvuldigheid en het motiveringsbeginsel.		
3.	De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaat uit van een toekomstperspectief met vier prioriteiten. Om botsende belangen te kunnen afwegen, worden drie afwegingsprincipes gebruikt. Gesteld wordt dat het project bijdraagt aan twee van de vier prioriteiten: ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie en duurzaam economisch groeipotentieel. Dit wordt niet nader toegelicht. Omdat hiermee sprake is van botsende prioriteiten had wel moeten worden ingegaan op de drie afwegingsprincipes. Niet vermeld is dat sprake is van strijd met de prioriteiten 'sterke en gezonde steden en risico's' en 'toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied'. Er wordt immers geen rekening gehouden met de leefbaarheid van het gebied na het realiseren van het 150 kV-station en door het realiseren van het 150 kV-station wordt ruimte ingenomen welke niet langer kan worden gebruikt voor de verduurzaming van landbouw en het behoud van biodiversiteit van het gebied. Na afweging van de belangen kan niet worden geconcludeerd dat de bouw van het 150 kV-station	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	bijdraagt aan de doelstellingen van de NOVI. Ten eerste worden bij het realiseren van het elektriciteitsstation de kenmerken en identiteit van het gebied niet centraal gesteld. Het gebied in kwestie is een agrarisch tot gemengd gebied, waarbij de historische strookverkaveling nog uitdrukkelijk aanwezig is. Daarnaast zijn in het gebied enorm veel cultuurhistorische en archeologische waarden aanwezig. Door het realiseren van het 150 kV-station wordt de strookverkaveling op de percelen vernietigd en worden de cultuurhistorische en archeologische waarden ondermijnd. Voorts wordt geenszins rekening gehouden met de mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners. Reclamant wordt kort gezegd weggepest, doordat hun woon- en leefklimaat én de bedrijfsvoering dusdanig worden aangetast, dat verhuizen dan wel verplaatsing de enige oplossing lijkt. Nu uit de afweging van botsende belangen blijkt dat de prioriteiten 'sterke en gezonde steden en risico's' en 'toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied' dienen te prevaleren boven de overige prioriteiten, is de bouw van het 150 kV-station in strijd met de NOVI.		
4.	De beoogde ontwikkeling staat haaks op één de provinciale vernieuwingsambities uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland, 'gezond en veilig Zuid-Holland'. Een gezonde en veilige leefomgeving wordt in casu niet beschermd en al helemaal niet bevorderd. In de Omgevingsvisie Zuid-Holland zijn geen afwegingsprincipes opgenomen zoals dat is gedaan in	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	de NOVI. Reclamant meent echter dat het beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving dient te prevaleren boven het realiseren van energie voor iedereen. Een gezonde leefomgeving is immers een essentieel onderdeel van een goed woon- en leefklimaat en dient eerst te worden gerealiseerd en gewaarborgd, alvorens schone energie voor iedereen kan worden gerealiseerd. Hiermee rekening houdend, vormt de Omgevingsvisie Zuid-Holland een belemmering voor voorliggende ontwikkeling.		
5.	Gesteld wordt dat bij het aanleggen van het elektriciteitsstation zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving, zodat de gebiedsidentiteit niet wordt aangetast. Daarbij wordt gesteld dat het niet mogelijk is om de landschappelijke structuur onaantast te laten, maar dat het inpassen van groene randen van beplanting voldoende is voor een goede landschappelijke inpassing. Dit standpunt wordt niet gevolgd. Het realiseren van het 150 kV-station voldoet namelijk niet aan twee van de doelstellingen uit de Omgevingsverordening.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
6.	Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit ter plaatse van de percelen van reclamant wordt niet bereikt of in stand gehouden. Het 150 kV-station op zo'n korte afstand van de percelen van reclamant zorgt voor een aantasting van de fysieke leefomgeving en het woon- en leefklimaat ter plaatse. Tevens wordt niet voldaan aan de doelstelling van het zorgvuldig beschermen van de volksgezondheid. Aan het	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	realiseren van het 150 kV-station kleven grote gezondheidsrisico's voor omwonenden.		
7.	Daarnaast geldt dat wat betreft de landschappelijke inpassing de onderbouwing summier is. Met het gestelde dat een groenstrook voldoende is om het 150 kV-station in te passen, wordt voorbijgegaan aan het feit dat het 150 kV-station vele meters hoger zal zijn dan de groenstrook en reclamant ook op andere aspecten hinder zal ondervinden van het elektriciteitsstation, waardoor geen sprake is van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Hiermee wordt tekortgeschoten in het zorgvuldig beschermen van de volksgezondheid en is onzorgvuldig gehandeld door geen dan wel onvoldoende rekening te houden met doelstellingen uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
8.	De (bouw)werken welke zullen worden gerealiseerd op de gronden van het 150 kV-station worden tussen de 3,9 en 24 meter hoog. Daarnaast zal een hekwerk met een hoogte van 2,5 meter worden gerealiseerd. Dit betekent dat het uitzicht van reclamanten volledig wordt weggenomen door hoge muren, hoge elektriciteitspalen en andersoortige bebouwing. Het eerst zo weidse uitzicht van reclamanten wordt hen volledig afgenomen. Dit zorgt voor een grove aantasting van het woon- en leefklimaat van reclamanten.	De realisatie van het elektriciteitsstation dient het algemeen belang. In sommige situaties kan een dergelijke ontwikkeling ten koste gaan van een persoonlijk belang. Dit kan erin bestaan dat bijvoorbeeld het uitzicht wijzigt. Naar ons oordeel ontstaat hiermee in de situatie van appellant niet een zodanige situatie dat het woon- en leefklimaat op onevenredige wijze wordt aangetast. De woning	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		waarop wordt bedoeld, betreft een agrarische bedrijfswoning binnen een agrarisch bouwblok waar een grondgebonden veehouderij is toegestaan en gelegen binnen de geluidszone van het industrieterrein Barrepolder. Overigens is geen sprake van een gebouw van 25 meter hoog, alleen de bliksempieken hebben maximaal die hoogte.	
9.	De extreem hoge bebouwing zal ook zorgen voor schaduwvorming, wat gevolgen zal hebben voor de lichtinval in de panden van reclamanten. Door de schaduwen zal het veel donkerder en grauwer worden in de woningen van reclamanten. Hiermee wordt het woon- en leefklimaat van reclamanten geschaad.	De bouwregels schrijven voor dat bliksempieken niet hoger dan 25 meter, gebouwen niet hoger dan 12,5 meter, transformatorcellen niet hoger dan 9 meter en erfafscheidingen niet hoger dan 3 meter mogen zijn. Gecombineerd met de afstand tot woningen en de landschappelijke inpassing is er sprake van vrijwel geen tot een acceptabele schaduwwerking.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.	Reclamanten vrezen dat zij hinder zullen ervaren door het geluid dat, met name tijdens de bouw van het 150 kV-station, zal worden geproduceerd. In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan staat aangegeven dat de bouw van het 150 kV-station 36 maanden in beslag nemen. Dat betekent dat reclamanten drie jaar pal naast een bouwput zal wonen, waar de grond moet worden opengelegd voor	Het is goed mogelijk dat enige hinder wordt ervaren tijdens de bouwperiode. Alhoewel de totale bouwperiode enkele jaren kan bedragen, zal de daadwerkelijke overlast van grote bouwwerkzaamheden beperkter	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	de leidingen, waar zal worden geheid en waar bouwwerken zullen worden gebouwd. Deze werkzaamheden zullen veel geluidsoverlast met zich brengen voor een periode van (minimaal) drie jaar. Door deze geluidsoverlast zal het woon- en leefklimaat van reclamanten worden aangetast.	zijn. Een deel van de bouwwerkzaamheden bestaat uit het plaatsen van installaties. Deze werkzaamheden zullen niet of nauwelijks voor overlast zorgen. Gelet op de relatief grote afstand van de te realiseren gebouwen tot de woningen in de omgeving en de (beperkte) afmetingen van deze gebouwen, is het niet aannemelijk dat er sprake zal zijn van onacceptabele geluidhinder vanwege de bouwwerkzaamheden. Verder dragen Liander en TenneT zorg voor een goede afstemming met de omgeving tijdens de bouwperiode om overlast zo veel mogelijk te beperken.	
11.	Reclamanten zullen ook veel overlast ervaren door stof dat ontstaat bij de bouwwerkzaamheden. Dit is niet alleen overlastgevend voor de woningen, welke aan de binnen- en buitenkant zullen worden bedekt met een laagje stof, maar vooral ook voor het poeliersbedrijf van reclamanten. Hier gelden strikte hygiëne-eisen, welke kunnen worden aangetast door de stofoverlast. Stof is immers moeilijk tegen te houden en kan op verschillende manieren het poeliersbedrijf binnendringen. Het is voor reclamanten van essentieel belang om aan de hygiëne-eisen te voldoen,	De bouwlocatie ligt op ca. 100 meter van genoemd poeliersbedrijf. Het is goed mogelijk dat enige hinder wordt ervaren tijdens de bouwperiode. Alhoewel de totale bouwperiode enkele jaren kan bedragen, zal de daadwerkelijke overlast van grote bouwwerkzaamheden beperkter zijn. Een deel van de bouwwerkzaamheden bestaat uit	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	gezien het feit dat het niet voldoen aan deze eisen grote gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering.	het plaatsen van installaties. Deze werkzaamheden zullen niet of nauwelijks voor overlast zorgen. Verder dragen Liander en TenneT zorg voor een goede afstemming met de omgeving tijdens de bouwperiode om overlast zo veel mogelijk te beperken.	
12.	Het poeliersbedrijf van reclamanten is, als vleesverwerkingsbedrijf, gebonden aan strikte wet- en regelgeving en wordt regelmatig gecontroleerd door (semi)overheidsinstanties zoals de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het is voor reclamanten van groot belang dat zij hun bedrijf kunnen blijven exploiteren, zonder enige vorm van overlast of beperking. Zij vrezen echter dat het realiseren van het 150 kV-station wel degelijk zal zorgen voor beperking en aantasting van haar bedrijfsvoering. De hiervoor genoemde stofoverlast kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van het poeliersbedrijf. Stofoverlast kan er immers voor zorgen dat niet aan de hygiëne-vereisten kan worden voldaan, waardoor de bedrijfsvoering ernstig wordt bedreigd. Nagelaten is de beperking van de bedrijfsvoering mee te nemen in de voorbereiding van het bestemmingsplan. Hiermee wordt gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.	Reclamanten stellen dat zij beperkt worden in de bedrijfsvoering en dat toekomstige ontwikkelingen minder goed mogelijk zullen zijn. Reclamanten onderbouwen echter niet hoe zij beperkt zouden worden in de bedrijfsvoering. Niet valt in te zien op welke wijze het elektriciteitsstation een beperking kan opleveren voor het bedrijf.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
13.	Net als in vele andere bedrijfstakken, worden bedrijven in de vleesverwerkingsindustrie gestimuleerd om te verduurzamen. Hiertoe is de Routekaart Energiezuinige	Bestaande bouw- en gebruiksrechten vanuit het geldende omgevingsplan worden	De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	Vleessector opgesteld. Voor verduurzaming is veel ruimte nodig. Op dit moment is het bedrijfspand van het poeliersbedrijf niet groot genoeg om aan alle toekomstige duurzaamheidsvereisten te voldoen. Reclamant zou dan ook graag uitbreiden. Reclamant vreest echter dat het realiseren van het 150kV-station in de nabijheid van het poeliersbedrijf zal zorgen voor een beperking van de uitbreidingsmogelijkheden van reclamant. In de buurt van een 150 kV-station kunnen immers strengere bouwregels gelden voor het bouwen op korte afstand van het elektriciteitsstation.	niet belemmerd door de voorgestane ontwikkeling van het elektriciteitsstation. Indien van het geldende omgevingsplan moet worden afgeweken, vergt dat sowieso een nadere afweging, ook als er geen elektriciteitsstation wordt gerealiseerd. De leidingbeheerders en gemeente gaan hierover met appellant in gesprek.	
14.	Reclamant vreest dat de bewoners van de woningen én de medewerkers van het poeliersbedrijf zullen worden blootgesteld aan magneetvelden, hetgeen ernstige gevolgen kan hebben voor de gezondheid van deze personen. Uit onderzoek blijkt dat magneetvelden effect kunnen hebben op het menselijk lichaam. Het kan daarbij gaan om acute effecten of effecten op de lange termijn. Acute effecten kunnen ontstaan bij sterke magneetvelden. Men kan dan last krijgen van spiersamentrekkingen en lichtflitsen in de ogen. In het geval van het 150 kV-station in Hazerswoude-Rijndijk zullen zich hoogstwaarschijnlijk geen acute effecten voordoen. Daarentegen is het wel mogelijk dat omwonenden en medewerkers van het poeliersbedrijf worden geconfronteerd met effecten op de lange termijn. Uit internationaal onderzoek en onderzoek van de Gezondheidsraad blijkt namelijk dat zowel kinderen als volwassenen bij langdurige blootstelling aan magneetvelden, meer kans hebben om leukemie te krijgen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	Daarnaast zijn er ook aanwijzingen dat kinderen die in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen wonen een groter risico lopen op hersentumoren. De kans is zelfs anderhalf keer zo hoog! In de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan wordt tevens ingegaan op eventuele gezondheidsrisico's. De conclusie van het college is hier dat de magneetvelden geen belemmering vormen voor de uitvoering van het plan. De reden die hiervoor wordt genoemd is dat de blootstelling aan magneetvelden maximaal 0,4 microtesla zal zijn en er geen gevoelige objecten aanwezig zijn binnen het stralingsgebied. De afbeelding die de afstanden moet aantonen, laat echter zien dat het stralingsgebied ternauwernood langs de woning aan de Rijndijk 7c loopt. Dit betekent dat ook hier blootstelling aan het magneetveld zal plaatsvinden, maar dan bijvoorbeeld met 0,3 microtesla. Uit onderzoek blijkt echter dat de kans op leukemie en hersentumoren bij kinderen echter al flink toenemen bij een straling vanaf 0,3 microtesla. Ook in de woning aan de Rijndijk 7c lopen de bewoners, en dan voornamelijk de kinderen en kleinkinderen, een verhoogd risico op leukemie en hersentumoren. Reclamant stelt zich op het standpunt dat het college bij het voorbereiden van de planontwikkeling onzorgvuldig heeft gehandeld, door zo snel voorbij te gaan aan de gezondheidsrisico's voor omwonenden en het feit dat de woning aan de Rijndijk 7c, maar ook de bedrijfswoning aan de Rijndijk 7a, zo dicht langs het stralingsgebied ligt, te negeren.		
--	--	--	--

15.	Reclamant is van mening dat het college onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn belangen. De belangen van reclamant zijn gelegen in het behouden van een goed woon- en leefklimaat, het vermijden van gezondheidsrisico's en het behouden van de waarde van de percelen. Het college heeft de belangen van reclamant niet dan wel onvoldoende meegenomen in de belangenafweging. Indien de gemeente van mening is dat het algemeen belang van het aanbieden van schone energie dient te prevaleren boven de belangen van reclamant, is reclamant van mening dat dit algemeen belang ook op een andere manier had kunnen worden gewaarborgd. Het 150 kV-station is nu beoogd op 100 meter afstand van één van de woningen van reclamant. Het college stelt dat dit de meest geschikte locatie is. Zij gaat hier echter voorbij aan het feit dat de andere mogelijke locaties verder van gevoelige functies zoals woningen zijn gesitueerd. Het college heeft echter gekozen voor de locatie het dichtst bij gevoelige functies. Indien het college de belangen van reclamant had meegenomen in de belangenafweging, had zij nimmer op de locatie aan de Rijndijk kunnen komen. Het algemeen belang van schone energie had immers ook op één van de andere locaties kunnen worden gewaarborgd, waarbij de belangen van omwonenden niet dan wel in veel minder vergaande mate zouden worden geschonden. Het college is bij haar belangenafweging volledig voorbijgegaan aan de gezondheidsrisico's voor	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
-----	---	--	--

	omwonenden die het 150 kV-station met zich brengt. Het gaat hier voornamelijk om de vergrote kans op leukemie en hersentumoren bij kinderen. Reclamant vreest dat hun kinderen en kleinkinderen, die in de woningen wonen, een grotere kans hebben op één van deze ernstige aandoeningen, wanneer het 150 kV station wordt gerealiseerd. Reclamant is van mening dat de gezondheid van haar burgers voor het college belangrijker dient te zijn dan het realiseren van schone energie. Daarbij komt dat, zoals hierboven al beschreven, ook andere planlocaties beschikbaar waren.		
16.	Reclamant wijst erop dat het realiseren van het elektriciteitsstation tevens enorme gevolgen heeft voor de waarde van de percelen van reclamant. De percelen zullen drastisch in waarde verlagen, door de aantasting van het woon- en leefklimaat, de vermindering van het uitzicht en lichtinval in de woningen, maar vooral ook de gezondheidsrisico's voor, voornamelijk, kinderen.	Wat de eventueel nadelige invloed van het plan op de waarde van het perceel van reclamant bestaat, gelet op het vorenstaande geen grond voor de verwachting dat die waardevermindering zodanig zal zijn dat bij de afweging van de belangen hieraan een groter gewicht moet worden toegekend dan bij de vaststelling van het bestemmingsplan. Voor eventuele tegemoetkoming in planschade bestaat een aparte procedure met eigen rechtsbeschermingsmogelijkheden.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.	Indiener 2		

1.	Een trafostation van deze omvang hoort niet in een agrarisch gebied en al helemaal niet veel te dicht bij vijf woningen.	De locatie van de woning van reclamant is niet direct te kenmerken als een agrarisch gebied zoals bijvoorbeeld aan de zuidzijde van de N11. De woning is gelegen nabij de weg de Hoge Rijndijk, de Rijnke Boulevard en het bedrijventerrein Barrepolder en Heineken. Daarbij geldt dat de woning is gelegen op een afstand van ruim 600 meter van de locatie van het voorgenomen elektriciteitsstation. Gelet op de bestaande situatie en planologische (bouw)mogelijkheden geldt dat reclamant ook geen rechtstreeks zicht heeft op de locatie.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.	Daarnaast is 7 à 8 ha. te weinig om het goed uit het zicht te krijgen en het geluid te dempen. Op de leidingen eromheen mogen geen bomen en er moet ook nog vervangend water komen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Zoals aangegeven, komt er een landschappelijke inpassing en is sprake van watercompensatie.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	De indruk bestaat dat het trafostation er gewoon komt. Als dan ook nog de omgekeerde volgorde wordt aangehouden en er een bedrijven-/industrieterrein omheen gaat komen, dan wordt het wel triest voor de inwoners van de Barrepolder. Daar wil men niet wonen. De paar grondeigenaren die er zelf niet wonen, willen dat die	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Daarbij geldt dat het er niet om gaat dat grondeigenaren ontwikkelaars zijn die willen dat de plannen doorgaan. Het gaat erom	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	plannen allemaal doorgaan. Wie zijn nou belangrijker, de bewoners of een aantal projectontwikkelaars. Hou de Groenendijk als het kan zo veel mogelijk groen.	dat een voorziening wordt gerealiseerd die het algemeen belang dient.	
3.	Indiener 3		
1.	Reclamant is als bewoner in de directe omgeving niet in de gelegenheid gesteld om te participeren in het proces van locatiekeuze. Dat proces is ondoorzichtig en de voorkeurslocatie is achteraf beargumenteerd. Een doorslaggevende reden is de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Barrepolder. De door de gemeente gekozen locatie vindt reclamant om deze redenen onwenselijk, onvoldoende gemotiveerd en daarom bezwaarlijk.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	Het elektriciteitsstation ligt binnen een zoekgebied uitbreiding bedrijventerrein van de gemeente. Het plan is onduidelijk over de noodzaak en koppeling van een elektriciteitsstation in combinatie met een bedrijventerrein. Als het zoekgebied niet geschikt blijkt voor bedrijventerrein, is de locatiekeuze van het elektriciteitsstation onjuist en op verkeerde gronden gedaan.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	Reclamant maakt zich zeer ernstige zorgen over zijn leefomgeving. De afstand tot woningen en recreatieruimte is veel kleiner dan de richtlijnen voorschrijven en veel kleiner dan op andere locaties van zo'n omvang. Reclamant verwacht en vreest stralings- en geluidsoverlast en gezondheidsrisico's. De algemene onderzoeken en garanties in het plan (RIVM), over geschat geluids- en	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording:	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	stralingsniveau doen daar niet aan af en overtuigen onvoldoende. Hier dreigt onrechtmatig overheidshandelen en de daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; de gemeente schiet tekort in het zorgvuldig handelen en zorgplicht, en het waarborgen van de belangen van haar inwoners door juiste en transparante informatie te verschaffen in een correcte volgorde.		
4.	De Barrepolder heeft cultuurhistorische waarde. Deze polder wordt voor het eerst vermeld in 1399. Het landschap van de Barrepolder is goed bewaard gebleven, vooral de verkaveling en het slotenpatroon. En dat wordt opgegeven ten behoeve van een elektriciteitsstation en bedrijventerrein. Daarbij blijkt uit het natuuronderzoek dat veel aanvullend onderzoek nodig is.	Met de ontwikkeling van het elektriciteitsstation wijzigt de situatie in het landschap en het slotenpatroon. Het is echter niet zo dat een volledig onontgonnen en onbebouwde polder voor het eerst wordt bebouwd. Met de aanleg van een spoorlijn, de N11 en de realisatie van bebouwing in het gebied is het landschap al jaren aan veranderingen onderhevig. Het is niet zo dat met de ontwikkeling de cultuurhistorische waarden voor het eerst en ook niet volledig verloren gaan.	Zienswijze leidt tot aanpassing van paragraaf 5.2 van de plantoelichting van het bestemmingsplan.
5.	Er is nog geen plan opgenomen over hoe de ontsluiting van het trafostation zal gaan lopen. Er zijn wel gesprekken met Heineken over de mogelijkheid de ontsluiting via het Heinekenterrein te laten verlopen, maar Heineken is nog niet in staat een inzicht te geven in de mogelijkheden, omdat zij bezig zijn met de ontwikkeling van hun eigen terrein in het kader van de verduurzaming van het bedrijf.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

6.	Liander is nog niet in staat een kabelplan op te leveren. Daardoor is er geen zicht op de mogelijkheden die nodig zijn het terrein in te passen in de omgeving. Het kunnen plaatsen van bomen direct grenzend aan de gebouwen wordt onmogelijk als er bekabeling omheen geplaatst wordt.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
7.	De gemeente heeft ten onrechte de Barrepolder en Groenendijkse polder als voorkeursfocusgebied voorgesteld. Van deze twee opties kreeg in het proces opeens de locatie in de Barrepolder de voorkeur, terwijl eerder alleen de locatie in de Groenendijkse polder aan het criterium 'afstand tot woningen' voldeed. Als de plannen dan in de gemeente Alphen aan den Rijn moeten doorgaan, dan is de locatie in de Groenendijkse polder de optie die het minst bezwaarlijk is voor direct omwonenden. Deze locatie dient eerst verder te worden onderzocht.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
8.	Onvoldoende is onderzocht en gemotiveerd waarom het elektriciteitsstation niet ten zuiden van de N11 geplaatst zou kunnen worden, verder weg van bewoning. De beschermde status van dit gebied overtuigt niet, het is immers ook als zoekgebied in beeld bij de Provincie Zuid-Holland voor het plaatsen van windturbines en er staan reeds luchtschachten voor de HSL. Deze locatie dient eerst verder te worden onderzocht.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
4.	Indiener 4		
1.	Reclamant is als bewoner in de directe omgeving niet en bovenal te laat in de gelegenheid gesteld om te participeren in een helder proces van locatiekeuze. Dat	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	proces is ondoorzichtig en de voorkeurslocatie is achteraf beargumenteerd. Een doorslaggevende reden is de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Barrepolder. De door de gemeente gekozen locatie vindt reclamant om deze redenen oneigenlijk en dus bezwaarlijk. En onvoldoende gemotiveerd. Goede ruimtelijke ordening (Wet ruimtelijke ordening) vereist een degelijke onderbouwing en motivering, daarvan is in het onderhavige geval geen sprake.		
2.	Opgevraagde en onderliggende stukken uit een Wet open overheid (Woo) verzoek (zoeklocatie 150/50 KV station Tennen/Liander) laten een patroon van vooropgezette ontwikkelintenties zien en niet van transparant zoeken naar de intrinsiek beste locatie voor een elektriciteitsstation van deze omvang. Geen van de betrokken gemeentes van Holland Rijnland stond destijds te trappen dit plan te accommoderen. Dit veranderde al snel toen de gemeente Alphen aan den Rijn een plek aan tafel kreeg. Vanuit de gemeenteraad lijkt er geen enkele 'awareness' te zijn voor deze gang van zaken.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	Het elektriciteitsstation ligt binnen een zoekgebied uitbreiding bedrijventerrein van de gemeente. Het plan is onduidelijk over de noodzaak en koppeling van een elektriciteitsstation in combinatie met een bedrijventerrein. Als het zoekgebied niet geschikt blijkt voor bedrijventerrein, is de locatiekeuze van het elektriciteitsstation onjuist en op verkeerde gronden gedaan.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

4.	Reclamant maak zich ernstige zorgen over zijn leefomgeving. De afstand tot woningen en recreatieruimte is veel kleiner dan de richtlijnen voorschrijven. En veel kleiner dan op andere locaties van zo'n omvang. Reclamant verwacht geluidsoverlast en gezondheidsrisico's. De onderzoeken in het plan, zoals geschatte geluidsniveaus en verwijzingen naar algemene RIVM-normen doen daar niet aan af. Bovenal is de afwijking van de geldende richtlijnen (300 meter) naar 100 meter onvoldoende beargumenteerd. Het enkele argument dat er anders geen of te weinig geschikte locaties zouden zijn houdt geen stand; onder dit argument zou een station als dit in ieder gebied, dus ook midden in een stedelijk en bewoond gebied geplaatst kunnen worden. Er is, wederom, geen overtuigende motivering gegeven waarom een dergelijke overschrijding (bijna 70%) van de minimumrichtlijnen gerechtvaardigd is.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
5.	De Barrepolder heeft cultuurhistorische waarde. Deze polder wordt voor het eerst vermeld in 1399. Het landschap van de Barrepolder is goed bewaard gebleven, vooral de verkaveling en het slotenpatroon. En dat wordt opgegeven ten behoeve van een elektriciteitsstation én bedrijventerrein. Daarbij blijkt uit het natuuronderzoek dat veel aanvullend onderzoek nodig is.	Zie reactie hiervoor bij punt 4 van zienswijze 3.	Zie reactie hiervoor bij punt 4 van zienswijze 3.
6.	De gemeente heeft ten onrechte de Barrepolder en Groenendijkse polder als voorkeursfocusgebied voorgesteld. Van deze twee opties kreeg in het proces opeens de locatie in de Barrepolder de voorkeur, terwijl eerder alleen de locatie in de Groenendijkse polder aan het criterium 'afstand tot woningen' voldeed. Als de plannen	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	dan in de gemeente Alphen aan den Rijn moeten doorgaan, dan is de locatie in de Groenendijkse polder de optie die het minst bezwaarlijk is voor omwonenden.		
7.	Voorts is de mogelijkheid van een locatie ten zuiden van de N11 onvoldoende onderzocht. Provinciale Staten wijst dit gebied wel aan als zoeklocatie voor mogelijk nieuwe windturbines, voor de gemeente Alphen aan den Rijn is het vogelweidegebied ineens heilig verklaard en sluit verdere alternatieven kennelijk uit.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
5.	Indiener 5		
1.	Het bestemmingsplan bevat op twee locaties op de spoorbaan de dubbelbestemming Waarde archeologie 4 (Artikel 17). Voor deze waarde zijn regels opgenomen aangaande bodemroerende werkzaamheden dieper dan 30 cm –mv en groter dan 1.000 m2. Deze regel is gebaseerd op het hiertoe uitgevoerde Archeologisch onderzoek in het kader van 150/50 kV elektriciteitsstation Hazerswoude–Rijndijk met kabelverbindingen langs de N11. In het bureauonderzoek is geen rekening gehouden met de verhoogde ligging van de spoordijk Leiden–Alphen aan den Rijn. De spoorbaan ligt binnen het bestemmingsplan op een hoogte van circa 1 meter boven omringend maaiveld. Per definitie wordt het oppervlak van de spoordijk tot maaiveld gerekend en de regels van 30 cm –mv voor bodemroerende werkzaamheden op de spoordijk zal	Het is juist dat de spoorbaan één meter boven het maaiveld ligt. De verhoging van de spoordijk heeft geen archeologische verwachting. Reguliere onderhoudswerkzaamheden zijn op basis van artikel 16.4b en 17.4c van het (ontwerp)bestemmingsplan uitgesloten van de onderzoeks- en vergunningplicht. Bij een aanvraag omgevingsvergunning beoordelen we of en waar archeologisch onderzoek relevant is en waar niet. Gelet op genoemde één meter ophoging hoeft het opgenomen verbod niet te gelden ter plaatse van de spoorbaan.	De zienswijze geeft aanleiding tot de volgende aanpassing. Aan artikel 17.4 van de planregels wordt het volgende lid e toegevoegd: het gaat om werkzaamheden binnen de bestemming Verkeer–Railverkeer (de spoordijk van het spoortracé Leiden – Utrecht) tot een diepte van maximaal 1 meter beneden maaiveld.

	onderhoudswerkzaamheden voor het spoor onevenredig belasten. ProRail verzoekt de gemeente de spoordijk binnen het bestemmingsplan te voorzien van een aangepaste regel ten aanzien van de maximaal toegestane diepte voor bodemroerende werkzaamheden.		
6.	Niersman Projectontwikkeling, GB Vastgoed B.V., GBV Barrepolder B.V. en Groenendoorn B.V.		
1.	In de verkenning die plaatsvond na besluitvorming over de voorkeurslocatie is in maart 2023 zijdens de gemeente geconstateerd dat de afhankelijkheden van alle samenwerkende partijen groot te noemen zijn omdat er geen partij is die zonder de andere partijen kan ontwikkelen. Vanuit die onderlinge afhankelijkheid is ook heel bewust het 'Procesontwerp onderzoeken ontwikkeling Barrepolder' van 18 juli 2023 opgesteld. Op basis van een nota met uitgangspunten (die in de periode van september tot en met december 2023 opgesteld zou worden) was het de bedoeling om afspraken te maken die zouden worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, waarna de integrale gebiedsontwikkeling in gang zou worden gezet, waar het 150 kV station onderdeel van uit zou maken. Reclamant heeft aan deze gezamenlijke ontwikkeling ook steeds hun medewerking verleend. Reclamant is gelet op het voorgaande daarom verbaasd en verwonderd dat vóór de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan niet met hen in gesprek is gegaan. Dat had wel op de weg van	Het gestelde is in beginsel juist. Partijen zijn met elkaar in overleg gegaan. Uiteindelijk is er echter voor gekozen om geen samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. Dit laat onverlet dat de Barrepolder nog steeds in beeld is voor een herontwikkeling. Echter gaat het hier om verschillende trajecten waarbij geldt dat het elektriciteitsstation wordt ontwikkeld, los van een verdere ontwikkeling van de Barrepolder.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	in elk geval de initiatiefnemers gelegen; niet alleen vanwege het feit dat het plangebied grotendeels een perceel van reclamant bestrijkt, maar ook omdat met deze terinzagelegging wordt afgeweken van de procesafspraken die zijn gemaakt.		
2.	Naast het feit dat initiatiefnemers voorbijgaan aan de procesafspraken die zij met reclamant hebben gemaakt, is het (ontwerp)bestemmingsplan nog niet voldragen. Reclamant kan zich niet aan de indruk onttrekken dat het ontwerpbestemmingsplan nog ter inzage gelegd moest worden voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024.	Het is juist dat het bestemmingsplan voor 1 januari 2024 ter inzage moest liggen. Dit heeft echter niets afgedaan de inhoud van het ontwerpbestemmingsplan.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.	De dubbelbestemming 'Leiding-Hoogspanning' is nog niet "verfijnd", omdat het definitieve tracé nog niet vastligt. Sterker nog, het betreft kennelijk slechts een "voorlopig ontwerp" van de kabels.	In hoofdstuk 3.2 van de plantoelichting van het ontwerpbestemmingsplan is opgenomen dat de dubbelbestemming in de verbeelding is gebaseerd op een voorlopig ontwerp van de kabels en worst case is opgenomen. Dit gebeurt op basis van de gemodelleerde grondeigenschappen en het te transporteren elektrisch vermogen. Tevens is in dit hoofdstuk aangegeven dat deze zone tussen het ontwerpbestemmingsplan en de vaststelling van het	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		bestemmingsplan verder wordt versmald. Deze ontwerpslag heeft plaatsgevonden, waarmee de positie van het definitieve tracé bekend is.	
4.	Onduidelijk is hoe de verbindingen het elektriciteitsstation in worden gevoerd. Hiervoor is nu zekerheidshalve zowel aan de oost- als aan de westzijde een strook opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan.	Om de aansluitingen naar de diverse kabelvelden te kunnen maken met minimaal ruimtebeslag en met de kabels weg te komen, was zowel aan west- als oostzijde van het station een dubbelbestemming Leiding – Hoogspanning opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan . In deze zone worden aan westzijde twee circuits ontsloten en aan oostzijde zes circuits. Nu het definitieve tracé bekend is, blijkt dat de westelijke reservering voor de kabelverbindingen niet meer noodzakelijk is. De dubbelbestemming zal aan de westzijde worden verwijderd.	Zienswijze leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan. Op de verbeelding wordt de dubbelbestemming Leiding- Hoogspanning ter plaatse van de bestemming Groen verwijderd ten westen van de stationslocatie.
5.	Er is nog geen rekening gehouden met het optimaliseren van de tracés ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Er is momenteel nog geen integraal ontwerp beschikbaar.	Verwezen wordt naar de beantwoording onder punt 4 en de thematische beantwoording.	Zienswijze leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan, zie hiervoor bij punt 4.

6.	De route van de ontsluitingsweg ligt nog niet vast.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
7.	De factoren waar nu nog onzekerheid over bestaan, zijn van belang voor reclamant met het oog op de ontwikkeling van het te ontwikkelen bedrijventerrein. Het belang van reclamant is daarom onvoldoende meegewogen. Met deze onzekerheden kan bovendien niet worden beoordeeld of het (ontwerp)bestemmingsplan zich verdraagt met de goede ruimtelijke ordening en wordt ook geen goede invulling gegeven aan de verplichte voorbereidingsprocedure (art. 3.8 lid 1 onder d Wro).	Dit standpunt wordt niet gedeeld. Er vinden gesprekken plaats over grondverwerving en het voorliggende bestemmingsplan maakt duidelijk wat de voorgestane ontwikkeling is.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.	Het overgrote deel van de percelen waarop het plangebied ziet, is in eigendom bij reclamant. Reclamant heeft onder meer bij brief van 14 december 2023 aan initiatiefnemers kenbaar gemaakt niet te berusten in de voorziene ontwikkeling op haar perceel, nu de ontwikkeling de beste locatie betreft van de door hen beoogde ontwikkeling van het bedrijventerrein en de ontwikkeling bovendien van grote invloed zal zijn op de inrichtings-, gebruiks- en ontsluitingsmogelijkheden van haar bedrijventerrein. Daarom is in dit geval sprake van een evidente privaatrechtelijke belemmering waardoor het bestemmingsplan niet uitvoerbaar is. Reclamant merkt in dat kader overigens op dat zij, onder de voorwaarden zoals uiteengezet in de brief d.d. 14 december 2023 aan de initiatiefnemers, bereid zijn met hen in gesprek te gaan.	De raad dient bij de belangenafweging rekening te houden met privaatrechtelijke verhoudingen. Op grond van jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie onder andere de uitspraak van 31 oktober 2012 in zaak nr. 201103853/1/R2), is voor het oordeel dat een privaatrechtelijke belemmering aan de vaststelling en de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan in de weg staat, slechts aanleiding wanneer deze belemmering een evident karakter heeft. De burgerlijke rechter is	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		immers de eerst aangewezen om de vraag te beantwoorden of een privaatrechtelijke belemmering in de weg staat aan de uitvoering van een activiteit. Reclamant heeft niet aannemelijk gemaakt dat hiervan sprake is. Zoals aangegeven, lopen er immers gesprekken over grondverwerving.	
9.	De route van de ontsluitingsweg is nog niet bekend. Ook heeft geen enkel verkeerskundig onderzoek plaatsgevonden. In dat kader heeft de provincie Zuid-Holland in haar inspraakreactie opgemerkt: <i>"Komt er ook een verkeerskundig onderzoek? De Rijndijk is nu al erg druk, als alles over deze weg moet gaan dat nog meer leefbaarheidsproblemen opleveren. Het zou dan wel kunnen dat aan CROW-normen wordt voldaan qua aantallen, maar om andere redenen (wonen, erfgoed, leefbaarheid) is meer verkeer ongewenst. Bovendien is de Rijndijk in het dorp Groenendijk een best smalle buurtontsluitingsweg met haaks parkeren aan de weg waar je maar 30 mag rijden. Het is daarom ook goed dat wordt onderzocht om de locatie via Heineken te ontsluiten."</i> In reactie op deze opmerking van de Provincie Zuid-Holland wordt verwezen naar het Landschapsplan. Hierin is echter niets opgenomen over een verkeerskundig onderzoek c.q. verkeerskundige aspecten. Wel wordt hierin de landschappelijke inpassing van de toegangsweg via het toekomstige bedrijventerrein genoemd. Als de route van de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	toegangsweg in de ogen van initiatiefnemers zodanig voldoende zeker is dat deze in het Landschapsplan kan worden opgenomen, dan had ook de verkeerskundige impact deugdelijk onderzocht moeten worden. En, in aansluiting op het voorgaande, als de toegangsweg wel in het Landschapsplan opgenomen kan worden, waarom staat de ontsluiting dan niet opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan?		
10.	Geen inzicht wordt gegeven in, laat staan aangetoond, hoe op eigen terrein in de parkeerbehoefte wordt voorzien. Dat terwijl dat in het kader van een goede ruimtelijke ordening wel van belang is, mede gelet op de drukke weg de Rijndijk.	De ontsluiting gaat niet via de Rijndijk maar via het terrein van Heineken. In paragraaf 5.5 van de plantoelichting is dat toegelicht.	De tekst van paragraaf 5.5 van de plantoelichting is aangepast.
11.	In de Aeries-berekening is geen rekening gehouden met de aanleg van een tijdelijke en definitieve toegangsweg naar de locatie en ook niet met de tijdelijke en definitieve toegangswegen naar de kabeltracés aan de andere kant van de N11.	De Aeries-berekening is geactualiseerd. Daarbij is ook rekening gehouden met de aanleg van de ontsluitingsweg en de aanleg van de kabels. Hieruit blijkt dat er geen overschrijdingen zijn.	De tekst van paragraaf 5.4 van de plantoelichting (en de bijbehorende bijlage) is aangepast.
12.	Het verkennend natuuronderzoek is incompleet. Zo wordt bijvoorbeeld geconcludeerd dat de ruige dwergvleermuis op basis van verspreidingsgegevens en habitat "wordt verwacht". Vervolgens zijn de bomen buiten het plangebied aan de noord- en oostzijde niet onderzocht, terwijl dat wel van belang is voor eventuele vliegroutes. Daarbij is ook geen woord gewijd aan de mogelijke impact op vleermuizen en vogels van de 24 meter hoge masten (bliksemspitsen) die in het plan zijn voorzien.	Zoals in de plantoelichting aangegeven, geldt dat het mogelijk is dat verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, gewone dwergvleermuis en/of ruige dwergvleermuis aanwezig zijn in de bomen of gebouwen buiten het plangebied. Daarnaast is het ook mogelijk dat vliegroutes van deze soorten en de	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		watervleermuis en meervleermuis aanwezig zijn boven de doorlopende watergangen ten zuiden en oosten buiten het plangebied. Het is uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen bij de werkzaamheden vernietigd worden. Indien als voorzorgsmaatregel wordt voorkomen dat licht op omliggende gebouwen, groenstructuren en watergangen buiten het plangebied (Hoogeveensche Vaart) wordt toegepast kan verstoring worden voorkomen en is er geen soortgericht onderzoek of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig.	
13.	Gelet op het Landschapsplan wordt kennelijk ook uitgegaan van een mogelijke ophoging van het terrein. Wederom is niet bekend hoeveel het terrein alsdan moet worden opgehoogd. Deze mogelijke ophoging is niet aan regels gebonden. Immers wordt uitgegaan van het 'peil' (art. 1.33 planregels) waaraan ook de wijze van meten is verbonden (art. 2 planregels). Dat hiervoor geen regels worden gesteld, wijst erop dat het ontwerpbestemmingsplan nog niet voldragen is.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en de uitgevoerde en aangepaste watertoets. Daarbij geldt dat het juist is dat wordt opgehoogd. Hoeveel is nog niet exact bekend. Dit doet echter niets af aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.	Zienswijze leidt niet aanpassing van het bestemmingsplan.

14.	Een hoger peil (middels een ophoging) heeft invloed op de waterhuishoudkundige situatie, ook voor het te ontwikkelen bedrijventerrein. Door alle onzekerheden ten aanzien van het plan, is het onduidelijk of de watertoets in voldoende mate van de juiste uitgangspunten kon uitgaan. Deze is gebaseerd op 9.120 m2 open verharding en groen. Op de plankaart is echter één vlak aangegeven waarbinnen mag worden bebouwd, is het dan de bedoeling dat dit voor 100% is? Een en ander blijkt onvoldoende duidelijk.	Ten behoeve van de realisatie van het elektriciteitsstation (los van een eventuele verdere ontwikkeling van de Barrpolder) is een watertoets uitgevoerd. Deze is afgestemd met het hoogheemraadschap en gewijzigd ten opzichte van de versie die bij het ontwerpbestemmingsplan zat. Uit tabel 5.1 van de watertoets blijkt hoe de verdeling op het terrein waterhuishoudkundig is ingedeeld. Het bestemmingsvlak wordt niet 100% bebouwd, het terrein bestaat uit diverse onderdelen. Zo wordt bijvoorbeeld de schakeltuin van TenneT ingericht als bloemrijk grasland en daarmee watertoets-technisch gepositioneerd in het oppervlak groen (zie in dat kader het uitgewerkte Landschapsplan). Om te borgen dat het perceel niet volledig kan worden bebouwd, is een bebouwingspercentage van 9% van het bestemmingsvlak opgenomen. Verder is een	Zienswijze leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan,
-----	--	--	---

		voorwaardelijke verplichting opgenomen die bepaalt dat nieuwe bouwwerken en/of verhardingen mogen worden aangebracht als is aangetoond dat voldoende waterberging wordt gerealiseerd (dit conform het beleid van de waterbeheerder) en de waterbeheerder hierover een positief advies heeft uitgebracht.	
15.	Door de te verwachten geluidshinder en de magneetzone, voorziet reclamant gebruiksbeperkingen voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein ook omdat het te ontwikkelen bedrijventerrein mogelijk minder aantrekkelijk wordt, zeker voor bepaalde bedrijven. Hierdoor leidt reclamant naar verwachting schade.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Daarbij geldt dat niet wordt ingezien (en door reclamant ook niet onderbouwd) waarom de realisatie van het elektriciteitsstation een te ontwikkelen bedrijventerrein minder aantrekkelijk maakt.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Voor het overige leidt de zienswijze niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
16.	In de toelichting is aangegeven dat het verhaal van kosten anderszins verzekerd is. Echter, het is onduidelijk hoe dat verhaal is verzekerd – bijvoorbeeld of een anterieure overeenkomst is gesloten.	In het kader van de voorgenomen planontwikkeling is een anterieure overeenkomst gesloten tussen de gemeente en de netwerkbeheerders.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
17.	Reclamant verzoekt de raad primair om vanwege bovengenoemde aspecten af te zien van vaststelling van het bestemmingsplan 'Elektriciteitsstation Hazerswoude-Rijndijk' en terug te gaan naar de procesafpraak die in het kader van het procesontwerp is gemaakt om gezamenlijk te	De ontwikkeling van het elektriciteitsstation staat los van een verdere integrale ontwikkeling van de Barrepolder. Hierover blijft de gemeente in gesprek met	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	komen tot een integrale ontwikkeling van het bedrijventerrein, zoals altijd de bedoeling is geweest, in welke integrale ontwikkeling de plannen van initiatiefnemers en van reclamant betrokken kunnen worden.	betrokken partijen, waaronder reclamant.	
7	Indiener 7		
1.	Reclamant maakt zich ernstige zorgen over zijn leefomgeving en woongenot. Nu geniet reclamant van de aanwezigheid van (bijzondere) dieren en vergezichten. Met de komst van een mogelijk industriegebied komt dit allemaal te vervallen. Het natuurlijke geluid wordt vervangen voor bedrijfsmatige geluiden en het uitzicht wordt een bedrijfspand in plaats van het typische Hollandse landschap met weilanden en sloten. De vertrouwde woonomgeving is reclamant zeer waardevol.	Het voorliggende bestemmingsplan heeft alleen betrekking op de realisatie van een elektriciteitsstation en niet op de aanleg van een bedrijventerrein. Daarbij geldt dat het juist is dat de situatie wijzigt. Echter ook in de nieuwe situatie is en blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ter onderbouwing van dit standpunt wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Zienswijze leidt niet aanpassing van het bestemmingsplan.
2.	Reclamant heeft kennisgenomen van het bestemmingsplan en besluitformulieren en heeft tevens deelgenomen aan een aantal informatieve bijeenkomsten in Pleyn'68. Buurtgenoten krijgen een ontwerp te zien waarbij hun woongenot te niet wordt gedaan en naar het oordeel van reclamant gezondheidsrisico's lopen. Het plan voorziet wel dat tijdens de broedtijd van de vogels de ondergrondse boringen niet zijn gewenst.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. In aanvulling daarop wordt benadrukt dat het bij wet verboden is om broedende vogels te verstoren. Werkzaamheden vinden niet plaats in het broedseizoen.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.	Volgens het bestemmingsplan is alles veilig, nauwelijks geluidsoverlast, geen straling, geen trillingen, netjes groen	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	ingepakt en als alles in bedrijf is genomen nauwelijks verkeer, kortom milieucategorie 4.2 waardig. Met andere woorden, voor de bewoners beschermd woongebied kan niet worden omgewisseld voor het paar honderd meter verderop gelegen beschermd vogelweidegebied.		
4.	Het ontwerpbestemmingsplan beschrijft uitsluitend de primaire aansluitkabels 150kV, echter de vier (met mogelijkheid tot twintig) onderstations 50kV kabel zijn niet opgenomen, terwijl dit een essentieel onderdeel zou moeten zijn.	De reden dat de 150 kV kabels wel en de 50 kV kabels niet zijn opgenomen, is een verschil in beleid tussen TenneT en Liander. TenneT beschermt de 150 kV kabels ook middels een dubbelbestemming. Liander kiest hier niet altijd voor.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.	De locatie Groenendijks polder is niet gekozen in verband met verkeershinder tijdens de bouw. Bij de locatie Barrepolder is geen verkeersproblematiek af te lezen in het ontwerp. De verkeersafwikkeling gaat via het terrein van Heineken (gemeente Zoeterwoude). Dat ligt buiten de scope van de gemeente Alphen aan den Rijn maar afgevraagd wordt of er dan geen verkeersproblemen zijn?	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
7.	Volgens het ontwerpbestemmingsplan is er een mooie koppeling te maken met het te ontwikkelen industrieterrein, waar dit bij D2 Oostvlietpolder zou ontbreken. Bij D2 Oostvlietpolder is een mooie koppeling te maken met de nog te realiseren 222 vakantiewoningen in de Oostvlietpolder, meer energiegebruikers komen van het te ontwikkelen Valkenhorst (op de plaats van de sinds 2003 gesloten vliegveld Valkenburg). De verbinding tussen de A4 en A44, de Rijnlandroute, sluit mooi aan bij Valkenhorst,	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Een andere locatie is geen onderdeel van het voorliggende bestemmingsplan.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	daar komt dus eerst meer asfalt en daarna gaan ze bouwen. Deze visie ontbreekt bij het plan, de verkeersafwikkeling, laat eerst een upgrade uitvoeren met de verbinding Burgemeester Smeetsweg/N11.		
8.	De ontwikkeling van een trafostation kan vallen onder de noemer van een hoger doel. Echter een weiland transformeren is dat zeker niet.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Daarbij geldt dat voor de realisatie van een electriciteitsstation van voorliggende omvang de nodige hectares zijn benodigd. Daarbij is er niet aan te ontkomen dat dit ten koste gaat van grond dat nu een andere functie heeft. Uiteindelijk is het een afweging van belangen en prevaleert in dit geval het belang van de aanleg van het elektriciteitsstation.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.	Volgens het CPB volgt er een verdere vergrijzing in Nederland. Van 1 op 5 gaan we over een paar jaar naar 1 op 4 pensionado. Dit betekent een krimp van werkplekken.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen. Een gestelde afname van het aantal werkplekken betekent niet automatisch een afname van stroomgebruik.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.	Volgens het geldende bestemmingsplan dient er een ontsluiting te komen via het Heinekenterrein. Het Zoeterwoudse gedeelte is nagenoeg in eigendom bij Heineken. De kosten zijn geheel voor de gemeente Alphen aan den Rijn. Dit kan echter pas tot ontwikkeling komen als de nieuwe ontsluiting Burgemeester Smeetsweg/N11	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. In aanvulling daarop geldt dat de aanleg van deze ontsluitingsweg losstaat van een nieuwe ontsluiting Burgemeester Smeetsweg/N11.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	gereed is. Niet eerder vanwege de te verwachten verkeersoverlast.		
11.	De Rijndijk heeft jarenlang stil gestaan tijdens de spits. Afgesproken is dat huidige verkeersdrukte op de Rijndijk niet verder mag toenemen. Tijdens onderhoud aan de N11 is de Rijndijk een veel gekozen alternatieve route. Verkeersproblemen laten zich nadien niet makkelijk oplossen, denk bijvoorbeeld aan de kruising Hazerswoude-Dorp – Gemeneweg.	Zowel tijdens de aanleg als tijdens het gebruik van het elektriciteitsstation wordt gebruik gemaakt van een ontsluitingsweg via het terrein van Heineken en niet via de Rijndijk. Er is dus geen aanleiding om te veronderstellen dat de aanleg en het gebruik zal leiden tot een permanente verkeersdrukte op de Rijndijk, althans dit is niet aangetoond.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
12.	Bij de behandeling van de ontheffing molenbiotoop in de raad heeft de verantwoordelijk wethouder aangegeven dat het nieuw bedrijventerrein een parkachtige omgeving wordt dat aan het huidige landschap geen afbreuk doet. Later staat in de krant dat Schouten Olie naar de Barrepolder verhuist. Dat matcht niet met elkaar.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
13.	Zoals is te lezen in het besluitformulier is al min of meer gekozen voor de Barrepolder. Hierbij wordt verwezen naar Figuur 4 en de tekst “het trafostation is een onlosmakelijk onderdeel van het bedrijventerrein”. Deze figuur geeft een beeld met de komst van het trafostation in samenhang met een te ontwikkelen industriegebied.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
14.	Het trafostation tast de woonomgeving van reclamant aan. Daarnaast valt op dat geen rekening is gehouden met de molenbiotoop, CO2-leiding, HSL-tracé en verkeersontsluiting.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en de plantoelichting bij het bestemmingsplan. Hieruit blijkt dat	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

		met genoemde aspecten rekening is gehouden.	
15.	Door de gemeente wordt met gemak ook gronden van de gemeente Zoeterwoude omgetoverd tot industrieterrein, lees gronden die in eigendom zijn bij Heineken.	Het voorliggende bestemmingsplan heeft alleen betrekking op de realisatie van een elektriciteitsstation en niet op de aanleg van een bedrijventerrein.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
16.	Er zijn ook andere locaties voor bedrijven, zoals de locatie van het Hoogvliet centrale magazijn of de Prinsenschouw.	Zie reactie bij punt 15.	Zie reactie bij punt 15.
17.	Liever wordt gezien dat het Nieuw werklust terrein wordt getransformeerd tot woningbouw.	Zie reactie bij punt 15.	Zie reactie bij punt 15.
18.	In eerdere plannen zijn de waardevolle doorkijkjes vanaf de Rijndijk naar het Groene Hart gebied beschreven. Tussen Alphen aan den Rijn en Zoeterwoude met kijkrichting naar het zuiden is dit de eerste onderbreking van lintbebouwing vanuit Leiden.	Met de planontwikkeling wijzigt het doorzicht. Zoals onder punt 1 bij de thematische beantwoording is toegelicht, is het gebied al lange tijd in beeld voor bedrijventerrein. Daarmee wijzigt het doorzicht ook.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.	Indiener 8		
1.	Het proces van locatiekeuze is ondeugdelijk en onzorgvuldig. Paragraaf 9.1 over participatie bevat feitelijke onjuistheden en geeft een verkeerde voorstelling van zaken. Reclamant is als bewoner van Zoeterwoude wel direct omwonende van de Barrepolder maar pas later in beeld gekomen bij de gemeente Alphen aan den Rijn. Reclamant is niet van begin af aan in het participatietraject betrokken. Maar toen was de keuze eigenlijk al gemaakt. Reclamant is niet in de gelegenheid gesteld om te participeren in het proces van locatiekeuze. Dat proces is	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	ondoorzichtig en de voorkeurslocatie is achteraf beargumenteerd. Een doorslaggevende reden is de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Barrepolder. De door de gemeente gekozen locatie vindt reclamant om deze redenen onwenselijk en onjuist. In de beschrijving van het participatietraject staat dat bewoners geen voorkeur hebben uitgesproken over de gepresenteerde locaties. Dit is onjuist: bewoners hebben heel duidelijk te kennen gegeven dat de voorkeur is dat er geen van de locaties wordt gekozen, om eerdergenoemde redenen. Participatie betekent deelname aan – in dit geval – de locatiekeuze. Daarvan is geenszins sprake geweest. De locatie is opgelegd zonder deelname van bewoners en tegen de wil van de bewoners in. De gemeente is hier meerdere keren (ook schriftelijk) op aangesproken maar de gemeente negeert dit consequent. Uit interne stukken van de gemeente blijkt dat al in een vroeg stadium is gestuurd op de gekozen locatie en dat er sprake is van doel redeneren naar deze locatie. Dat maakt het proces onzorgvuldig.		
2.	Het elektriciteitsstation ligt binnen een zoekgebied uitbreiding bedrijventerrein van de gemeente. Het plan is onduidelijk over de noodzaak en koppeling van een elektriciteitsstation in combinatie met een bedrijventerrein. Als het zoekgebied niet geschikt blijkt voor bedrijventerrein, is de locatiekeuze van het elektriciteitsstation onjuist en op verkeerde gronden gedaan. Er wordt gesproken over ‘landschappelijke inpassing’ terwijl de gemeente al bezig is om plannen te	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	maken voor een bedrijventerrein. Dit is tegenstrijdig en onbegrijpelijk.		
3.	Reclamant maakt zich zeer ernstige zorgen over zijn leefomgeving. Reclamant woont in de Barrepolder en wandelt geregeld met zijn hond in en rond de Barrepolder, pal langs de gekozen locatie. De afstand van het elektriciteitsstation tot woningen en recreatieruimte is veel kleiner (namelijk <100 meter) dan de voorgeschreven richtlijnen (van 300 meter). En deze afstand is ook veel kleiner dan op andere locaties met een elektriciteitsstation met vergelijkbare omvang. Reclamant verwacht en vreest stralings- en geluidsoverlast en gezondheidsrisico's. De algemene onderzoeken en garanties in het plan (RIVM), over geschat geluids- en stralingsniveau doen daar niet aan af en overtuigen reclamant onvoldoende. Geen rekening is gehouden bijvoorbeeld met weersomstandigheden zoals wind en windrichting die invloed hebben op het geluid. Over de gevolgen van straling is nog weinig bekend, maar gepubliceerde onderzoeken tot nu toe hierover zijn verontrustend; de mogelijke gevolgen worden naar mening van reclamant door de gemeente onderschat. De gemeente is aansprakelijk als ze hiermee onrechtmatig handelt. Maar vooral schiet de gemeente tekort in haar zorgplicht, en het waarborgen van de belangen van inwoners en recreanten bij de plannen voor een elektriciteitsstation van zo'n omvang. Vooraf moeten de feiten kloppen en de plannen logisch en overtuigend zijn.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
4.	De gemeente lijkt ook geen oog te hebben voor de cultuurhistorische waarde van de Barrepolder. Deze polder	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3. Ten aanzien van	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3.

	wordt voor het eerst vermeld in 1399 (nota bene!). Het landschap van de Barrepolder is goed bewaard gebleven, vooral de verkaveling en het slotenpatroon. En dat wordt opgegeven ten behoeve van een elektriciteitsstation en bedrijventerrein. Want een landschappelijke inpassing kan dit niet vergoelijken. Sterker nog: het is een contradictie in terminis. Daarbij blijkt uit het natuuronderzoek (bijlage 5 bij de plantoelichting) dat veel aanvullend onderzoek nodig is.	de opmerking over de aanvullende onderzoeken geldt dat deze zijn uitgevoerd en onderdeel zijn van het definitieve bestemmingsplan.	
5.	Het vertrouwen van reclamant in de gemeente is gedurende dit traject helaas alleen maar afgenomen. Betrouwbaar zijn gaat over je aan afspraken houden en eerlijk en helder zijn over de doelen die je nastreeft. In plaats van de gemeentelijke focus op efficiëntie en effectiviteit, zorg dat je oog hebt voor de morele dimensies van je optreden. Aan de belangrijke afspraak, namelijk om te participeren, heeft de gemeente zich niet gehouden. Het maatschappelijk draagvlak doet er niet toe blijkbaar, economische en financiële belangen staan voorop. Mogelijke overlast en gevolgen voor de gezondheid worden verzwegen. Daarnaast was de gemeente onvoldoende betrokken en in verbinding met in- en omwonenden. Daarvoor moeten bestuurders zichtbaar zijn bij de bewoners, weten wat er speelt en daarnaar handelen. Maar pas op het moment dat twee wethouders op bezoek kwamen in het plangebied, ontdekten ze dat er ook nog mensen wonen. Ook hebben deze wethouders uitspraken gedaan die reclamant erop deden vertrouwen dat de locatiekeuze nog open was en dat er reële alternatieven	Het is spijtig om te lezen dat het vertrouwen is afgenomen. Aan de besluitvorming over het bestemmingsplan is een lange weg voorafgegaan. Voor de locatiekeuze wordt hierbij verwezen naar de thematische beantwoording. Dat geldt ook voor een beoordeling van de effecten op het woon- en leefklimaat op omwonenden. Uiteindelijk is het een afweging van belangen, waarbij in dit geval het belang van de realisatie van een elektriciteitsstation met een regionale functie prevaleert ten opzichte van het belang van behoudt van de bestaande situatie. Daarbij geldt tenslotte dat de ontsluiting verloopt via het terrein	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	waren. Wethouder Van As heeft expliciet gemaakt dat het elektriciteitsstation wat hem betreft in de 'oksel' van de A4 en de N11 zou komen. Bovendien heeft wethouder Van As zelfs toegezegd dat alle plannen 'in de shredder gaan' als de ontsluiting(sweg) niet via Heineken gaat. Deze ontsluiting is nog steeds onzeker. Deze (en andere) uitspraken van de wethouder hebben bij reclamant en andere inwoners heel andere verwachtingen gewekt dan de concept plannen die nu voor liggen. Het vertrouwen is naar een absoluut dieptepunt gezakt.	van Heineken, zie de thematische beantwoording.	
6.	De gemeente heeft ten onrechte de Barrepolder en Groenendijkse polder als voorkeursfocusgebied voorgesteld. Van deze twee opties kreeg in het proces opeens de locatie in de Barrepolder de voorkeur, terwijl eerder alleen de locatie in de Groenendijkse polder aan het criterium 'afstand tot woningen' voldeed. De locatie in de Groenendijkse polder was de optie die het minst bezwaarlijk is voor direct omwonenden, volgens de criteria die de gemeente zelf had aangelegd. Verzocht wordt deze locatie eerst te laten onderzoeken.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
7.	Onvoldoende is onderzocht en gemotiveerd waarom het elektriciteitsstation niet ten zuiden van de N11 geplaatst kan worden, verder weg van bewoning. De beschermde status van dit gebied als vogelweidegebied overtuigt reclamant niet, het is immers ook als zoekgebied in beeld bij de Provincie Zuid-Holland voor het plaatsen van windturbines en/of zonnepanelen en er staan reeds luchtschachten voor de HSL. Daarnaast is eigen observatie van reclamant dat de Barrepolder evenzeer een	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	vogelweidegebied is met een grote diversiteit aan broedende en overwinterende vogels. Verzocht wordt een locatie ten zuiden van de N11 (oksel A4, afrit N11) te laten onderzoeken.		
9.	Indiener 9		
1.	Individueel zal een groot aantal direct aanwonenden hun zienswijze kenbaar maken. Zij zijn onder andere van mening dat er geen zorgvuldige afweging in de locatiekeuze is gemaakt. De gewenste richtafstand van minimaal 300 m van het betreffende verdeelstation tot bestaande woningen is geheel niet mogelijk in de Barrepolder.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	Er is onvoldoende gekeken naar alternatieve locaties, o.a. aan de zuidzijde van de N11. Alleen het feit dat Barrepolder in visies een zoekgebied is naar mogelijk toekomstig bedrijventerrein is volgens reclamant een veel te mager argument voor de locatiekeuze, het is immers nog steeds een open agrarisch gebied met hoge natuur- en cultuurhistorische kwaliteiten.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	In het voortraject is naar oordeel van reclamant in totaal geen sprake geweest van participatie maar slechts informatie aan betrokkenen. Reclamant ondersteunt deze zienswijzen volledig.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
4.	In het ontwerpbestemmingsplan is totaal geen verkeersontsluiting voorzien. Reclamant is net als de gemeenteraad van mening dat het verdeelstation alleen langs het Heineken terrein richting Burgemeester Smeetsweg in Zoeterwoude ontsloten kan worden. In het	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	ontwerpbestemmingsplan wordt slechts opgemerkt dat er overleg is met Heineken over deze ontsluiting en dat deze later wordt toegevoegd. Deze weg dient volledig opgenomen te worden in het ontwerpbestemmingsplan, inclusief effecten daarvan op de omgeving evenals de compenserende maatregelen die daar tegenover getroffen worden, onder andere water- en natuurcompensatie. Het bestemmingsplan is op deze manier niet compleet en ongeschikt voor tervisielegging.		
5.	In het bestemmingsplan is een landschappelijk inpassingsplan toegevoegd wat geheel zonder participatie met de omgeving is opgesteld. Er wordt gesteld dat dit in de periode tussen ontwerp en definitieve vaststelling nog plaats gaat vinden. Volgens ons is dat een verkeerde volgorde en volstrekt onvoldoende. Door de eventuele plaatsing van een verdeelstation in agrarisch gebied wordt nu een gigantische ingreep in het open agrarische gebied gepleegd. Als dit al wordt toegestaan dan dient volgens reclamant in de ruime omgeving compensatie plaats te vinden. Onder andere rondom de monumentale boerderij Rijndijk 11 (één van de oudste boerderijen van Alphen aan den Rijn) en Buurtsloot zouden landschappelijke en cultuurhistorische elementen en zichtlijnen versterkt moeten worden ter compensatie van de aanleg van het verdeelstation. Het slechts aanbrengen van afschermend groen rondom het verdeelstation is volstrekt onvoldoende. Het ontwerp van de compenserende maatregelen en de landschappelijke inpassing dient vooraf met de directe omwonenden afgestemd te worden, daarna kan pas een	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Het is juist dat met de realisatie van een station de situatie wijzigt. Om het station zoveel mogelijk in te passen is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Hierover heeft participatie plaatsgevonden met omwonenden. Voor zover relevant staat in het inpassingsplan aangegeven dat waar kleiruggen wat verder van de rivier af liggen enkele monumentale boerderijen staan op enige afstand van de weg. Tussen de bebouwing door zijn lange zichtlijnen de polder in. Omdat het lint steeds dichter bebouwd werd is het aantal doorzichten in de huidige	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	ontwerpbestemmingsplan ter inzage worden gelegd. Wij vinden het onbegrijpelijk dat de gemeente Alphen aan den Rijn een dergelijk incompleet bestemmingsplan zonder draagvlak vanuit de omgeving ter visie heeft gelegd.	situatie beperkt. Dit geldt ook voor de boerderij waarop wordt gedoeld. Door bestaande begroeiing wordt deze ook al aan het zicht onttrokken.	
6.	Op de verbeelding bij het ontwerpbestemmingsplan is een zeer groot bouwvlak aangegeven voor transformatoren en antennetuin, ook wegen en groenstroken zijn bedrijfsmatig bestemd. Ook is geen onderscheid gemaakt waar de transformatoren in het bouwvlak gesitueerd zijn, terwijl er bij de bepaling van de geluidscontouren wel van een specifieke positionering wordt uitgegaan. Het bouwvlak dient kleiner en gespecificeerder aangeduid te worden, zoals in de bijlage aangegeven.	De geluidzone zoals deze is aangegeven in het geluidrapport en is opgenomen in het bestemmingsplan, is bindend. Er zal door Liander te allen tijde aan deze geluidzone (moeten) worden voldaan. Dat maakt dat de transformatoren niet overal kunnen worden geplaatst. Daarnaast wordt verwezen naar de reactie punt 14 van zienswijze 6.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.	Het landinrichtingsplan voorziet nu in beperkte beplanting rondom de trafo-bebouwing en antennetuin. Reclamant pleit in elk geval (naast de eerdergenoemde opmerkingen over landschappelijke compensatie) dat er een 4 m hoge grondwal moet komen aan de oostzijde van het verdeelstation. Een dergelijk grondwal dient beplant te worden met verschillende soorten bomen en struiken, zie ook bijlage. Het eindresultaat dient vergelijkbaar te zijn met de grondwal aan de noordzijde van het Heineken terrein, zoals aldaar zichtbaar van de Rijnke Boulevard. Dit vindt reclamant een geslaagde afscherming.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
10.	Indiener 10		

1.	Reclamant is als bewoner in de directe omgeving niet in de gelegenheid gesteld om te participeren in het proces van locatiekeuze. Het proces van participeren bij de locatiekeuze was zeer ondoorzichtig en de voorkeurslocatie is achteraf beargumenteerd. Een doorslaggevende reden is de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Barrepolder welke bij ons als bewoners onbekend was. Er lijkt nauwelijks naar andere locaties gekeken te zijn. De door de gemeente gekozen locatie vindt reclamant om deze redenen onwenselijk, onvoldoende gemotiveerd en daarom bezwaarlijk.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	Het elektriciteitsstation ligt binnen een zoekgebied uitbreiding bedrijventerrein van de gemeente. Het plan is onduidelijk over de noodzaak en koppeling van een elektriciteitsstation in combinatie met een bedrijventerrein. Als het zoekgebied niet geschikt blijkt voor bedrijventerrein, is de locatiekeuze van het elektriciteitsstation onjuist en op verkeerde gronden gedaan.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	Reclamant maakt zich zeer ernstige zorgen over zijn leefomgeving. Ik verwacht en vrees stralings- en geluidsoverlast en gezondheidsrisico's. De algemene onderzoeken en garanties in het plan (RIVM), over geschat geluids- en stralingsniveau doen daar niet aan af en overtuigen onvoldoende. Hier dreigt onrechtmatig overheidshandelen en de daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid, de gemeente schiet tekort in het zorgvuldig handelen en zorgplicht, en het waarborgen van	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	de belangen van haar inwoners door juiste en transparante informatie te verschaffen in een correcte volgorde en duidelijkheid.		
4.	De Barrepolder heeft cultuurhistorische waarde. Deze polder wordt voor het eerst vermeld in 1399. Het landschap van de Barrepolder is goed bewaard gebleven, vooral de verkaveling en het slotenpatroon. En dat wordt opgegeven ten behoeve van een elektriciteitsstation en bedrijventerrein. Daarbij blijkt uit het natuuronderzoek dat veel aanvullend onderzoek nodig is.	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3.	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3.
5.	De gemeente heeft ten onrechte de Barrepolder en Groenendijkse polder als voorkeursfocusgebied voorgesteld. Voorts is onvoldoende onderzocht en gemotiveerd waarom het elektriciteitsstation niet ten zuiden van de N11 geplaatst zou kunnen worden, verder weg van bewoning. De beschermde status van dit gebied overtuigt niet, het is immers ook als zoekgebied in beeld bij de Provincie Zuid-Holland voor het plaatsen van windturbines en er staan reeds luchtschachten voor de HSL.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
6.	Naar aanleiding van het voorgaande wordt verzocht om met inachtneming van deze zienswijze het ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen/gewijzigd vast te stellen, namelijk door de optie in het gebied ten zuiden van de N11 (oksel A4, afrit N11) eerst verder te laten onderzoeken.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
11.	Indiener 11		
1.	Hoe zou het zijn wanneer men vanaf stap 1, keuzelocatie uit verschillende gemeentes, opnieuw bekijkt? Vervolgens	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	transparantie geeft, alle betrokken partijen hierin meenemen en samen erachter komen dat de Barrepolder met al zijn kostbaars niet geschikt is voor een elektriciteitsstation, laat staan een bedrijventerrein. Vervolgens gaat men op zoek naar een meer geschikte locatie voor trafo/bedrijventerrein.		
2.	Nettechnische locatiekeuze is gemaakt met mogelijk te realiseren bedrijventerrein. Hier wordt ingegaan op speculatie. Of Barrepolder geschikt is als in te richten bedrijventerrein wordt momenteel onderzocht. Visie van jaren geleden kan achterhaald zijn. Dit onderzoek moet eerst worden afgewacht.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	Focusgebieden worden van 300m naar 100m teruggebracht. Zelfs kleiner dan 100m voor bewoners wordt aangehouden. Dit geldt met betrekking tot Barrepolder inwoners en Groendijksepolder inwoners. Dit wordt in andere gemeentes afgeraden en afgewezen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
4.	Participatie met bewoners is niet verlopen zoals het verslag aangeeft. Betrokkenen hebben recht op eerlijke participatie. Zijn nu afgescheept met de verantwoordelijke van dit proces, die is niet meer in dienst van gemeente Alphen aan den Rijn. Laten we dit stuk overdoen. Waarom wordt er gesproken over inwoners Barrepolder terwijl keuze nog niet is gemaakt en het ook bewoners Groenendijkse polder betreft.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. In eerste instantie is op regionaal niveau een keuze gemaakt. Uiteindelijk is dit op gemeentelijk niveau uitgewerkt en is een keuze gemaakt tussen twee locaties in Hazerswoude-Rijndijk waarbij uiteindelijk de keuze is gevallen op de voorliggende locatie in de Barrepolder.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5.	Op 100 meter van trafo zijn vondsten bekend van Limes gebied. Deze moeten eerst archeologisch worden bekeken.	TenneT en Liander hebben een onderzoek laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn als bijlage bij het ontwerp gevoegd. Hieruit blijkt geen onmogelijkheid om de werkzaamheden uit te voeren. Middels een dubbelbestemming Waarde – archeologie zijn eventuele archeologische waarden beschermd en is vervolgonderzoek noodzakelijk voorafgaand aan grootschalige graafwerkzaamheden.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.	Ontsluiting via het terrein van Heineken is een speculatie. Dit moet transparant zijn.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
7.	Aangegeven is dat achter de boerenerven een trafo is gerealiseerd. Achter een boerenerv is ook in iemand zijn voortuin. Zouden we een andere woordkeuze kunnen gebruiken?	In paragraaf 3.1 van de plantoelichting (Locatiekeuze) is aangegeven dat bij locatie 3B de bouwwerken/installaties zo ver als mogelijk van de meeste woningen afstaan. Het Liander-station, met de grootste bouwvolumes, ligt als het ware 'achter' het TenneT-station en één van de boerenerven in de polder. De tekst is aangepast. Beoogd is aan te geven dat het Liander-station als het ware komt te liggen achter het Tennet-station	Zienswijze leidt tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

		en de reeds aanwezig (agrarische) bebouwing in het gebied.	
8.	Aangegeven is dat gestuurd wordt geboord vanwege leefgebied van de weidevogel. Barrepolder is een polder waar men naast weidevogels behuizing ook vele andere habitat vindt. Hoe mooi zou het gebaar zijn om de Barrepolder naast zijn huidige behuizing met de natuur te delen?	Ten behoeve van de planontwikkeling is uitgebreid ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er geen belemmering zijn om het bestemmingsplan uit te voeren. Bij de verdere ontwikkeling wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de aanwezige flora en fauna en de broedperiodes van vogels. Ook wordt een landschappelijke inpassing gerealiseerd.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.	Aangegeven is dat de Groenendijkse polder locatie een probleem zou geven met betrekking tot de ontsluiting. Er is hier echter al ontsluiting van 'voor naar achter' aanwezig.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
10.	Moeilijk inzichtelijk te maken wat keuzemogelijkheden in Barrepolder en Groenendijkse polders zijn in verband met geen benummering in verslag.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
11.	De Barrepolder keuze ligt op grootste afstand van woningen van de Rijndijk. Dit klopt maar dichtbij gelegen, zelfs binnen 100 meter, zijn woningen, dus habitat van mensen. Afgevraagd wordt waarom in het verslag wordt gekeken naar afstand tot de Rijndijk?	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
12.	Indiener 12		

1.	Het hele proces van besluitvorming is ondoorzichtig en de voorkeurslocatie is achteraf beargumenteerd. In het voortraject is naar ons inzien totaal geen sprake geweest van participatie maar slechts informatie aan betrokkenen. Van enig draagvlak bij de buurt is dan ook geen sprake. Een doorslaggevende reden voor het plaatsen van het Elektriciteitsstation in de Barrepolder is de aanwijzing van de Barrepolder als zoekgebied bedrijventerrein door de Gemeente Alphen aan den Rijn. Het elektriciteitsstation valt dan binnen dit zoekgebied. Het plan is onduidelijk over de noodzaak en koppeling van een elektriciteitsstation in combinatie met een bedrijventerrein. Tevens is tijdens het proces meerdere malen aangegeven dat er meer enkel bestemming wonen in de Barrepolder aanwezig is. De afweging tussen de voorkeurslocaties van Holland Rijnland is gedaan voordat dit duidelijk werd, er zijn dus meer woonbestemmingen dan op de kaart van de zoeklocatie aangegeven. De afweging tussen de gebieden is dus niet op de juiste gronden gedaan. Verder is er juist een groot bedrijf, de Fasson/Avery Dennison, gesaneerd en is er een gebied met veel woningen voor in de plaats gekomen. Ook de herontwikkeling van de kleiwarenfabriek Nieuw Werklust zal voorzien in woningen. Mede door deze punten is het onderliggende besluit onjuist, op verkeerde gronden gedaan en onvoldoende gemotiveerd. In de verdere punten komt het onvoldoende beargumenteren voor de positie in de Barrepolder regelmatig terug.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
----	---	---	---

2.	Een ruimtelijke onderbouwing van de gehele inpassing ontbreekt. Tevens is door de stedenbouwkundige van de Gemeente Alphen aan den Rijn aangegeven dat ruimtelijk het elektriciteitsstation niet passend is in de Barrepolder. De Barrepolder is immers nog steeds een open agrarisch gebied met hoge natuur- en cultuurhistorische kwaliteiten. In de Groenendijkse polder naast de grotere gebouwen van de caravanstalling valt het elektriciteitsstation ruimtelijk wel te onderbouwen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en reactie 4 bij zienswijze nummer 3.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.	De afstand tot woningen is veel kleiner dan de Handreiking bedrijven en milieuzoneringen van de VNG bij deze milieucategorie voorschrijft. Deze regels en normen worden gesteld in het belang van een goede ruimtelijke ordening en een gezonde en veilige fysieke leefomgeving, ten behoeve van een optimaal en doelmatig grondgebruik. Het transformatievermogen is 560MVA veel groter dan op vele andere locaties en de afstand naar woningen is veel kleiner dan op andere locaties met een elektriciteitsstation van deze omvang. Het gebiedstype “rustige woonwijk” dient bij deze afstanden te worden gehanteerd. Het akoestisch onderzoek dient daarom aangepast te worden. Het akoestisch onderzoek en de aangegeven magneetveldzone zijn gebaseerd op normen. Bij normen worden bij de totstandkoming maatstaven en uitgangspunten gehanteerd. Uitgangspunten worden ook gebaseerd op huidige (feitelijk voorlopige) aannames en die daarom een bepaalde mate onzekerheid met zich meebrengen. Het mogelijk optreden van ongewenste nadelige effecten van geluid, elektromagnetisme en andere gezondheidsaspecten op de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	mens zijn pas na een lange termijn aantoonbaar. Bij vaststelling van dit ontwerpbestemmingsplan neemt de raad een weloverwogen risico en schiet tekort in het zorgvuldig handelen jegens haar inwoners door zo veel van de richtafstand van 300m af te wijken en zich alleen te baseren op berekeningen. Alternatieve locaties met grotere afstanden tot woningen zijn namelijk beschikbaar waardoor de risico's aanzienlijk beperkt worden.		
4.	In het ontwerpbestemmingsplan is totaal niet in een verkeersontsluiting voorzien. De weg met ontsluiting over het terrein van Heineken richting de Burgemeester Smeetsweg dient volledig opgenomen te worden in het ontwerpbestemmingsplan inclusief effecten daarvan op de omgeving evenals de compenserende maatregelen die daar tegenover getroffen worden, onder andere water- en natuurcompensatie en archeologisch onderzoeken. Het bestemmingsplan is op deze manier niet compleet en onzes inziens ongeschikt voor tervisielegging. Verder is door de raad eerder besloten dat de ontsluiting voor de bouwwerkzaamheden en onderhoud niet via de Rijndijk mogen lopen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
5.	Het Groenendijksepad heeft een grote recreatieve functie voor zowel de Groenendijk als op grotere schaal voor o.a. wandelaars, fietsers maar is in deze omgeving de enige recreatieve voorziening. Het elektriciteitsstation zal door de huidige slechte inpassing dit teniet doen. Dit zou versterkt moeten worden om de fysieke leefomgeving juist te verbeteren.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

6.	In het ontwerpbestemmingsplan is een algemeen landschapsplan toegevoegd wat geheel zonder participatie met de omgeving is opgesteld. De Barrepolder heeft hoge cultuurhistorische waarde. Deze polder wordt voor het eerst vermeld in 1399, en in de cultuurhistorische waardenkaart van de Gemeente Alphen aan den Rijn nader omschreven. Het landschap van de Barrepolder is vrijwel onaangetast gebleven, vooral de verkaveling en het slotenpatroon. In het huidige ontwerpbestemmingsplan wordt in zijn geheel geen rekening gehouden met de landschappelijke inpassing en de cultuurhistorische waarde. Het hele elektriciteitsstation wordt volledig over de bestaande verkaveling en sloten heen geplaatst. Het landschapsplan bij het ontwerpbestemmingsplan geeft dan ook geen goede uitgangspunten voor verdere uitwerking. Bij ontwikkeling zouden landschappelijke en cultuurhistorische elementen en zichtlijnen versterkt moeten worden en niet tenietgedaan. Mede wordt dit vermeld in het raadsbesluit d.d. 17 juni 2023. "In de Barrepolder zijn nog enkele elementen van het oorspronkelijke slagenlandschap te vinden. De lange, smalle percelen waarop zich boerenerven bevinden, de lintbebouwing langs de rijndijk, waterstaatkundige werken, die verband houden met de economische bedrijvigheid van ruim 100 jaar geleden. Tevens is het vrije uitzicht vanuit de rijndijk en vanuit de N11 /spoorlijn nog op diverse plaatsen te beleven. In het oostelijke deel van de Barrepolder ten zuiden van de dorpskern Groenendijk is nog een groenwal aanwezig, die de functie van ecologische verbindingszone	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en reactie 4 bij zienswijze nummer 3.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en reactie 4 bij zienswijze nummer 3.
----	---	--	--

	heeft gekregen. Tevens zijn daar nog de restanten van een oude windmolen aanwezig. Om maatschappelijk draagvlak voor de beoogde gebiedsontwikkeling te verkrijgen, is het van belang dat zoveel mogelijk met deze landschappelijke structuur en cultuur-historische waarde rekening wordt gehouden.” Het landschapsplan heeft totaal geen rekening gehouden met het bovenstaande. Verder is de watercompensatie niet geïntegreerd in het plan en de inpassing van de Rijksmonumenten ten opzichte van het elektriciteitsstation.		
7.	Zoals ook hierboven geciteerd uit het raadsbesluit is de Barrepolder de laatste open noord-zuid verbinding van de het Groene Hart tussen Leiden en Alphen aan den Rijn. Een elektriciteitsstation op deze positie blokkeert dat in zijn geheel.	Dit is op zich juist. Echter na afweging van belangen (zie onder andere thematische beantwoording) prevaleert de realisatie van het elektriciteitsstation boven behoud van de bestaande situatie.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.	Op de verbeelding bij het ontwerpbestemmingsplan is een zeer groot bouwvlak aangegeven voor transformatoren en antennetuin. Er wordt geen onderscheid (specificaties) gemaakt waar de transformatoren, gebouwen en antennes in het bouwvlak worden gesitueerd. Deze precieze positionering is wel van belang voor de inpassing in het landschap, de ruimtelijke onderbouwing en de geluid- en stralingscontouren. Het bouwvlak dient kleiner en gespecificeerder aangeduid te worden.	Hier wordt verwezen naar reactie 14 bij zienswijze 6.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.	De natuur wordt opgegeven ten behoeve van een elektriciteitsstation. Ondanks dat de ecologische variëteit in de nu al aanwezige ecologische verbinding tussen de	Ten behoeve van de voorgenomen planontwikkeling heeft uitgebreid ecologisch onderzoek	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	noord- en zuidzijde van het Groene Hart heel sterk is komt dat nauwelijks naar voren in het rapport. Wel blijkt dat veel aanvullend natuuronderzoek nodig is, dit zou dan ook voor het ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan moeten gebeuren. Tevens wordt er erg makkelijk gedaan over het beschermen van de ecologie en de (beschermde) diersoorten tijdens het dempen van sloten. Dit zou juist versterkt moeten worden.	plaatsgevonden. Deze onderzoeken zitten als bijlagen bij het bestemmingsplan. Tussen het ontwerpbestemmingsplan en het definitieve bestemmingsplan is ook nog aanvullend onderzoek uitgevoerd. Met inachtneming van wet- regelgeving omtrent flora en fauna is het te stellen dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is.	
10.	Het gebied is van hoge archeologische waarde en valt binnen het Limes gebied. Ondanks het archeologisch rapport met de vele voorwaarden zijn de consequenties ernstig onderbelicht.	TenneT en Liander hebben een onderzoek laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn als bijlage bij het ontwerp gevoegd. Hieruit blijkt geen onmogelijkheid om de werkzaamheden uit te voeren. Middels een dubbelbestemming Waarde – archeologie zijn eventuele archeologische waarden beschermd en is vervolgonderzoek noodzakelijk voorafgaand aan grootschalige graafwerkzaamheden.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.	Het uitvoeren van een milieueffectrapportage voor projecten die het milieu belangrijke schade kunnen berokkenen, is verplicht binnen de Europese Unie. Deze ontbreekt.	In paragraaf 5.19 van de plantoelichting is toegelicht dat ten behoeve van dit bestemmingsplan een (vormvrije) project-m.e.r.-beoordeling nodig is. Met gebruik	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		van de beschikbare milieuonderzoeken is een aanmeldingsnotitie opgesteld. Deze aanmeldingsnotitie beschrijft het plan, de kenmerken van het plangebied en de mogelijke milieueffecten als gevolg van de ontwikkelingen. De aanmeldingsnotitie is opgenomen in bijlage 14 van deze Toelichting.	
13.	Indiener 13		
1.	Reclamant maakt zich ernstige zorgen over de gezondheid van zijn kinderen als dit plan wordt uitgevoerd. Met name het constante, laagfrequente geluid en elektromagnetische straling hebben negatief effect op de gezondheid en het welbevinden van mensen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. In aanvulling daarop geldt dat tonaal de term is die voor het geluid van transformatoren wordt gebruikt. Er is daar een 'toeslag' voor gerekend in het akoestisch onderzoek.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	In het geluidsonderzoek wordt alleen gekeken naar het aantal decibel op de gevel. Een groot deel van het jaar leven we vooral buiten, waarbij we dicht bij de bron van het geluid zijn en geen bescherming van de gevel hebben. Wij maken bezwaar tegen het aantal decibellen dat het trafostation produceert en stellen dat dit plan niet mag worden goedgekeurd tenzij er geluidsbeperkende maatregelen aan de bron worden toegepast zodat de geluidsbelasting in onze tuin, bij westenwind, vergelijkbaar zal zijn aan de geluidsbelasting zoals die daar nu is.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

3.	Op het perceel van reclamant zijn, naast de eigen woning, nog drie woningen waar gezinnen wonen. Deze woningen (met woonbestemming) zijn niet meegenomen in de verschillende onderzoeken zoals het geluidsonderzoek. Hiermee is de raad niet goed geïnformeerd over het aantal woningen dat (te) dicht op het te bouwen bouwwerk staat en dus overlast gaat ondervinden. Graag ziet reclamant dit aangepast in alle stukken. Reclamant vraagt de raad nogmaals om de richtlijn voor minimale afstand tot woningen (300m) te respecteren en verder te zoeken naar alternatieve locaties.	In het geluidonderzoek is in alle richtingen waar zich woningen bevinden, gerekend ter plaatse van de meest nabij gelegen woningen. Alle andere woningen zijn op een (veel) grotere afstand tot het elektriciteitsstation gesitueerd. De vanwege het elektriciteitsstation optredende geluidniveaus zullen bij deze woningen altijd lager zijn dan bij de dichterbij gelegen woningen.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.	In het bestemmingsplanvoorstel staat een vage pijl op de plaats waar de ontsluitingsweg zou moeten komen. Al vanaf het begin dat hierover werd gesproken heeft de buurt en met name het dorpsoverleg, erop aangedrongen dat er duidelijkheid moet zijn over de ontsluiting van dit bouwwerk. Nu blijkt er nog steeds geen overeenstemming te zijn met Heineken over deze ontsluiting. Reclamant is zeer teleurgesteld in de gemeente die deze vraag van bewoners niet serieus neemt. Dit bestemmingsplan kan naar oordeel van reclamant niet worden goedgekeurd zolang niet duidelijk is waar de ontsluitingsweg komt. De gemeente heeft aangegeven het bouwverkeer niet over de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	Rijndijk te zullen laten gaan. Zolang er geen alternatieve weg is, kan dit plan niet goedgekeurd worden.		
5.	Reclamant maakt bezwaar tegen de keuze voor deze locatie. Het onderzoek naar de verschillende mogelijkheden is pas uitgevoerd nadat de burgemeester van Alphen aan den Rijn in het regionaal overleg heeft toegezegd om in Alphen plek te willen bieden aan het trafostation in de Barrepolder. Het onderzoek is uitgevoerd met de uitkomst al in de gedachten. Bezwaar wordt gemaakt tegen het uitgevoerde onderzoek, dat is uitgevoerd door TenneT en Liander en dus geenszins een onafhankelijk onderzoek is. Dit voorstel bestemmingsplanwijziging mag niet goedgekeurd worden voordat een onafhankelijke partij onderzoek doet naar mogelijke locaties in de regio. Daarbij moeten ook randen van weidevogelgebied meegenomen worden, dit soort gebieden worden nu ook meegenomen in het zoeken naar locaties voor het ontwikkelen van duurzame energie. Geschikte locaties die daaruit naar voren komen moeten dan ook met name op het punt 'afstand tot woningen' vergeleken worden met de locatie zoals die nu voorgesteld wordt.	Hier wordt in beginsel verwezen naar de thematische beantwoording. Bij het proces om te komen tot een locatiekeuze heeft samenwerking plaatsgevonden tussen de netbeheerders en de betrokken gemeentes, Provincie Zuid-Holland en de organisatie Holland Rijnland. Iedere instantie beoordeelt op basis van eigen inzichten en doelstellingen. Bij de locatiekeuze heeft er dus een afgewogen keuze plaatsgevonden, zonder dat vooraf is geredeneerd naar een specifieke locatie. Het standpunt van reclamant wordt dus niet gedeeld. Er bestaat geen aanleiding om naar de keuze nader onderzoek te laten doen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.	Reclamant stelt dat de gemeente de belangen van omwonenden niet goed af heeft gewogen tegen andere belangen. In het locatieonderzoek waarin de Barrepolder wordt voorgesteld als mogelijke locatie, wordt genoemd dat er een groot risico is, namelijk de aanwezigheid van veel woningen in het gebied. In het verdere traject van zoeken naar een geschikte plek binnen de locatie van dit	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Hier komen genoemde aspecten aan de orde.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	zoekgebied, wordt geen rekening gehouden met afstanden tot woningen. De afstand tot molens en windturbines, waar geen burgers wonen en die verplaatsbaar zijn, prevaleert boven de afstand tot woningen, terwijl bekend is dat de effecten van een trafostation negatieve gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van mensen.		
7.	In de bosrand van de tuin van reclamant leven verschillende soorten dieren en vogels (zoals ransuilen, bonte spechten en verschillende soorten vleermuizen en valken). In het ecologisch onderzoek wordt vooral gesproken over de effecten op de leefomgeving van de dieren tijdens de bouw en wordt gesteld dat werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats moeten vinden. Reclamant maakt zich grote zorgen dat deze dieren hier straks niet meer willen wonen wanneer het trafostation hier is gerealiseerd. Reclamant maakt zich ernstige zorgen over de kwaliteit van het ecosysteem en daarmee de biodiversiteit van de leefomgeving wanneer dit trafostation wordt gerealiseerd zoals nu voorgesteld wordt in het plan. Reclamant stelt dan ook dat er aanvullend onderzoek naar de ecologie uitgevoerd moet worden.	Een onderbouwing van deze stellingname ontbreekt. Om die reden is het niet mogelijk om met een inhoudelijke reactie te komen. Verder wordt verwezen naar reactie 9 bij zienswijzen 12.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.	De Barrepolder is een polder met hoge cultuur-historische, archeologische en ecologische waarde. Het realiseren van dit elektriciteitsstation is niet verenigbaar met het behouden van deze waarden. Het Groenendijksepad dat langs de locatie loopt, is van grote recreatieve waarde voor de hele buurt. Dit is ook de enige recreatiemogelijkheid voor bewoners (wandelaars) in deze omgeving. Mede met het oog op de onlangs gerealiseerde woonwijk aan de	Ter plaatse van het te realiseren elektriciteitsstation geldt een nu agrarische bestemming. Deze bestemming wordt gewijzigd naar de bestemming Bedrijf-Nutsvoorziening en Groen. Met de ontwikkeling van het station wijzigt de situatie ter plaatse. Het	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	Rijndijk, zou de recreatieve functie hier juist versterkt moeten worden in plaats van teniet worden gedaan.	is echter niet zo dat ontwikkeling volledig ten koste van een recreatieve functie gaat. Mogelijk wel ten koste van de huidige beleving daarbij. Echter het Groenendijksepad wijzigt niet en de voorgestelde landschappelijke inpassing geeft een nieuwe ecologische en recreatieve beleving aan het gebied. Wat betreft de cultuurhistorische waarde wordt verwezen naar het gestelde bij reactie 4 van zienswijze 3.	
14.	Indiener 14		
1.	Allereerst is het een goede zaak dat de gemeente dit ontwerpbestemmingsplan tot stand heeft laten komen met de inbreng van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden uit de omgeving. Door in gesprek te gaan met kenners van de zoekgebieden kan een goed beeld neergezet worden van de ruimtelijke inpassing van deze ondergrondse hoogspanningsverbinding en de te beschermen kernkwaliteiten van het gebied. Echter heeft reclamant het gevoel dat de betrokkenheid van de landbouw, die toch een wezenlijk deel uitmaakt van het onderzoeksgebied waar deze hoogspanningsverbinding in komt te liggen, onvoldoende is meegenomen in het participatieproces. Zo hebben slechts enkele agrariërs een brief ontvangen terwijl anderen er officieel niks over	Het hier gestelde is juist. De participatie in het voortraject is meer gericht geweest op andere partijen. Inmiddels vindt er wel overleg plaats met LTO en een aantal betrokken agrariërs.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	gehoord hebben. Het participatieproces moet representatief zijn voor de belanghebbenden die het betreft en daar hoort hier ook de landbouw bij.		
2.	Bij het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding zijn de belangen van de landbouw te duiden in vier inhoudelijke onderwerpen, te weten tracékeuze, cultuurtechniek, tarieven en voorwaarden van de zakelijk recht overeenkomst. Eerst dient er een voorkeurstracé gekozen te worden. In het in het ontwerpbestemmingsplan aangegeven zoekgebied was aanvankelijk sprake van meerdere tracévarianten. Afgevraagd wordt of de gemeente kan aangeven van hoeveel en welke tracévarianten er sprake was binnen het zoekgebied? Waarom is juist voor het beoogde tracé gekozen? En kunnen grondeigenaren alternatieve tracévarianten aandragen? LTO Noord zou namelijk graag de huidige beoogde routes voor Elektriciteitsstation Hazerswoude–Rijndijk willen uitbreiden met een nieuwe route in de groenstrook tussen de weg en het spoor. Wat LTO Noord betreft, is het een goed alternatief om de hoogspanningsverbinding aan te leggen ten noorden van de N11 en het spoor. Daar is de grond al voor een groot deel eigendom van de gemeente en hoeft de komst van een tracé niet onnodig ten koste te gaan van agrarische gronden. Ook zijn er in het gebied waarin het tracé zou komen te liggen plannen voor het plaatsen van windmolens. Onder agrarisch ondernemers zijn er zorgen dat dit tracé de mogelijkheden voor het opwekken van	Om het station in bedrijf te nemen en daarmee netcongestie tegen te gaan, is aanleg van ondergrondse 150kV kabelverbindingen (circuits) naar de bestaande ondergrondse 150kV kabelverbinding tussen Leiden en Zoetermeer en in de toekomst tussen Alphen aan den Rijn en Zoetermeer nodig. Met deze netuitbreiding kunnen woningen, bedrijven en industrie in de regio (directe omgeving Hazerswoude–Rijndijk, maar ook de stad Alphen aan den Rijn en omgeving) via het distributienet van Liander aansluiten op het elektriciteitsnet. Ook wordt verduurzaming van bestaande woningen en kantoorpanden, glastuinbouw en toename in elektrisch vervoer hiermee mogelijk gemaakt. De tracékeuze voor de 150kV kabelverbinding is tot stand gekomen met een tracéstudie	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	duurzame energie in de weg zal staan. Tenslotte is het veel efficiënter om de hoogspanningsverbinding aan te leggen aan dezelfde kant als waar het gebouw moet komen te staan. Tot op heden is ons niet bekend welke argumenten ten grondslag liggen aan de keuze voor dit tracé.	waarin zowel technische- als ruimtelijke aspecten zijn gewogen. Hierbij is gekeken naar een tracé ten noorden en een tracé ten zuiden van de N11 en het spoor. Een ligging tussen de spoorbaan en de N11 is niet mogelijk in verband met de beperkte ruimte, benodigde breedte van het kabeltracé, aanwezigheid van een hoge druk gasleiding (en andere kabels en leidingen) en optredende wederzijdse beïnvloeding. Beide tracévarianten sluiten ten zuiden van de N11 aan op de ondergrondse 150kV verbindingen Leiden – Zoetermeer. Dit is noodzakelijk omdat de verbinding vanaf hier tot aan de noordzijde van de Oude Rijn op diepte in een gestuurde boring ligt en in de boorlijn geen aansluiting kan worden gemaakt. Ook worden in beide tracévarianten agrarische percelen doorkruist. De voorkeursvariant van het zuidelijk tracé scoort op diverse onderdelen beter dan het	
--	--	--	--

		noordelijk tracé, waarbij met name onderstaande punten doorslaggevend zijn: - De nabije aanwezigheid van woonbebouwing aan de westzijde van het noordelijk tracé en zeer beperkte ruimte hieromheen voor het realiseren van acht kabelcircuits; - Optredende elektromagnetische beïnvloeding op het spoor. Wat betreft de plaatsing van windturbines geldt het volgende. TenneT acteert als netbeheerder op plannen van derden als deze nabij haar assets liggen. Voor windturbines wordt daarmee gekeken naar Hoofdstuk 9 van de Handreiking risicozonering windturbines. Op voorhand dus niet te stellen dat er geen belemmeringen zijn.	
3.	Er is geen grondeigenaar die een nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding verwelkomt door zijn grond omdat het altijd overlast geeft bij de uitvoering van de	Dit standpunt wordt gedeeld. De leidingbeheerders zijn hierover in overleg met de betreffende	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	bedrijfsvoering. Daarom is het voor LTO Noord van belang dat uit de mogelijke tracévarianten het voor de grondeigenaren 'minst bezwaarlijke tracé' gekozen wordt. Vanuit landbouwoogpunt is het belangrijk om de effecten van een initiatief op de landbouw goed in beeld te brengen.	grondeigenaren. Hierbij wordt verder verwezen naar de reactie bij punt 7.	
4.	Indien de hoogspanningsverbinding wel (ten dele) in agrarische gronden komt te liggen, moeten er vervolgens cultuurtechnische garanties worden afgesproken om ervoor te zorgen dat de grond na de werkzaamheden weer in de oorspronkelijke staat wordt opgeleverd. LTO Noord verzoekt een cultuurtechnische standaard toe te passen als middelvoorschrift voor de aannemer en niet als doelvoorschrift. Daarnaast is toezicht tijdens de aanleg van belang in plaats van achteraf.	Uitgangspunt ⁴ bij de aanleg en het beheer van hoogspanningsverbindingen is om zo min mogelijk hinder en schade te veroorzaken. Hierom wordt aan voorzijde een cultuurtechnisch rapport opgesteld waarin richtlijnen staan om permanente schade aan cultuurgrond te voorkomen en eventueel optredende vervolgschade te beperken. Dit wordt locatie specifiek bekeken. In het rapport wordt beschreven hoe de verschillende grondlagen, tijdens de aanleg, ontgraven en opgeslagen moeten worden. Hoe breed de werkstrook moet zijn en of er een aparte transportweg of rijbaan nodig is. Daarnaast staat er in het rapport beschreven hoe met	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

⁴ Bron: [TenneT_Grondzaken-wat gebeurt er op mijn land_February 2023.pdf](#)
Cultuurtechnisch werken: [Brochure_cultuurtechnisch werken_FEB2022_v3.pdf](#)

		bemaling en eventueel aanwezige drainage om te gaan. Een door TenneT aangestelde cultuurtechnisch toezichthouder, ziet toe op nakoming van de afspraken die gemaakt zijn. Ook neemt deze toezichthouder, in veel gevallen, na de aanleg de schade op.	
5.	De landbouw wenst geen natuurcompensatie. Het landbouwgebied in Zuid-Holland dient behouden te worden als hoogwaardig landbouwgebied. Dat houdt tevens in dat de regionale bevoegde gezagen dienen te voorkomen dat er sprake is van natuurcompensatie vanuit dit project binnen het gebied omdat dit een bedreiging kan vormen voor het toekomstperspectief van de boeren.	Ten behoeve van de planontwikkeling is sprake van een landschappelijke inpassing direct naast het station. Voor overige is geen sprake van natuurcompensatie.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.	In aansluiting op voorgaande vragen wij u als vanzelfsprekend om, voor zover mogelijk, deze hoogspanningsverbinding ondergronds aan te leggen. Wanneer kabels en leidingen onder de grond komen te liggen blijft het grondoppervlak wel volledig beschikbaar voor agrarisch gebruik en ondervinden agrariërs fors minder hinder dan wanneer er bovengronds gewerkt wordt.	Het 150kV kabeltracé om het elektriciteitsstation aan te sluiten op het bestaande transportnet wordt ondergronds en voor een groot deel door middel van horizontaal gestuurde boringen op diepte aangelegd. Daardoor blijft het grondoppervlak beschikbaar voor agrarisch gebruik, De ondergrondse 150kV kabels liggen binnen de dubbelbestemming Leiding – Hoogspanning. De dubbelbestemming is een gevolg	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		van het hebben en houden van een veilige, ongestoorde ligging van hoogspanningsinfrastructuur en het waarborgen van leveringszekerheid van het stroomnet. Activiteiten die niet zonder omgevingsvergunning plaats kunnen vinden, zijn opgenomen in de planregels. De dubbelbestemming heeft niet het doel ontwikkelingen niet mogelijk te maken, maar om de impact van vergunningplichtige activiteiten van derden af te wegen, hierover in overleg te treden en te kijken naar mogelijkheden.	
7.	Ten aanzien van het combineren of bundelen van nieuwe en bestaande hoogspanningsverbindingen heeft LTO een duidelijke voorkeur voor het zoveel mogelijk combineren van kabelstructuren en idealiter zelfs ook een combinatie met infrastructuur. Vandaar ook de nadrukkelijke voorkeur voor een nieuw tracé in de grondstrook tussen weg en spoor. Met het oog op de beperkte ruimte die we in dit land hebben, is het belangrijk om zo efficiënt mogelijk te werken. Op deze manier kunnen meerdere soorten verbindingen tegelijkertijd samen op één plek bestaan. Ook bewerkstellig je zo dat magneetveldzones zo min mogelijk gevoelige objecten raken en daardoor niet of nauwelijks in de invloedssfeer van mensen en agrarische bedrijven	Met het ontwerp van het 150kV tracé is zoveel mogelijk uitgegaan van een bundelingsprincipe om impact op de omgeving te minimaliseren. De technische eisen voor aanleg van de acht circuits zijn sterk bepalend voor het ontwerp en breedte van het kabeltracé. Uitgangspunt van ontwerp van de kabels is om deze vanuit noordzijde van de percelen te positioneren.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	komen. Door te kiezen voor een combinatievariant van kabellijnen kunnen oudere verbindingen plaatsmaken voor nieuwe verbindingen en wordt voorkomen dat meerdere hoogspanningsverbindingen onnodig naast elkaar worden aangelegd. Het combineren van verbindingen is tegenwoordig ook landschappelijk en maatschappelijk gezien meer gewenst dan ze te bundelen.	De middenspanningskabels die geen onderdeel uitmaken van het bestemmingsplan, worden zoveel als mogelijk parallel aan het tracé van de 150kV kabels gelegd en volgen ook daarbuiten zoveel mogelijk een gelijk MS-tracé. Voor de grondstrook tussen weg en spoor wordt verwezen naar reactie 2 bij zienswijzen 14.	
8.	In het zoekgebied is een analyse en waardering tot stand gekomen van de ruimtelijke kwaliteiten, landschappelijke inpassing en inrichtingsprincipes rondom Elektriciteitsstation Hazerswoude-Rijndijk. Gezien de mogelijke routes voor deze ondergrondse hoogspanningsverbinding speelt de agrarische sector hierin een cruciale rol. Het beoogde tracé loopt immers dwars door agrarische percelen. Dit zal als consequentie hebben dat er opnieuw kwalitatief goede landbouwgrond in Zuid-Holland verloren gaat. Het is een gegeven dat de druk op agrarische gronden in Nederland groot is en dat dit de laatste jaren eigenlijk alleen maar is toegenomen. Het is van groot belang voor het voortbestaan van onze wereldwijd gerenommeerde agrarische sector dat we uiterst zuinig en zorgvuldig omgaan met de schaarse landbouwgronden die we nog hebben. Juist in de provincie Zuid-Holland. Alleen dan is er nog voldoende perspectief voor jonge boeren om hier ook in de toekomst op hoogwaardige en duurzame wijze voedsel te kunnen blijven	Het 150kV kabeltracé om het elektriciteitsstation aan te sluiten op het bestaande transportnet wordt ondergronds en voor een groot deel door middel van horizontaal gestuurde boringen op diepte aangelegd. Deze boringen zorgen ervoor dat er over een groot deel van het tracé geen graafactiviteiten plaatsvinden en de grond minimaal wordt verstoord. Op enkele locaties is het noodzakelijk bovengrondse activiteiten uit te voeren, dit geldt bijvoorbeeld ter plaatse van de in- en uittredepunten van de boringen, maar geldt ook voor de te maken ondergrondse verbindingen op het bestaande transportnet.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	produceren en voor de realisatie van maatschappelijke doelen in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). We kunnen nu gewoon geen landbouwgrond meer missen.	Daarnaast geldt het uitgangspunt ⁵ om zo min mogelijk hinder en schade te veroorzaken. Zie in dat kader reactie 4 bij zienswijzen 14.	
9.	Indien het beoogde tracé er komt, wil LTO ervoor pleiten dat de agrarische ondernemers die het betreft de gelegenheid krijgen om mee te denken over de precieze plaatsing van de kabels op hun percelen. Zo kan het zijn dat door een kleine praktische aanpassing van de plek waar een kabel moet komen te liggen veel hinder, schade of zelfs ongelukken kunnen worden voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan het plaatsen van kabels dicht bij de slootkant in plaats van midden op een perceel of juist andersom wanneer dat gewenster is. Verder hecht LTO er grote waarde aan dat alle agrariërs die getroffen worden door de aanleg van deze ondergrondse hoogspanningsverbinding op dezelfde wijze en op hetzelfde kennisniveau worden geïnformeerd. Hiermee moet worden voorkomen dat de ene participant met meer kennis zichzelf kan bevoordelen ten opzichte van andere deelnemers.	Hier wordt verwezen naar reactie 7 bij zienswijzen 14.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.	In het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) dient tegenwoordig vooral bodem en water sturend gedacht te worden. Dit mist LTO in deze plannen. Verzocht wordt aan te geven in hoeverre hier ook rekening is gehouden met water en bodem?	Hier wordt verwezen naar de plantoelichting waar de thema's water en bodem aan de orde komen.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

⁵ Bron: [TenneT_Grondzaken-wat gebeurt er op mijn land_February 2023.pdf](#)

11.	De landbouwkundige aspecten en gevolgen dienen als onderdeel van het te kiezen tracé te worden geduid en uitgewerkt voorafgaand aan de definitieve keuze van het voorkeursalternatief (VKA). Het beoordelingskader bestaat uit: • de plan-MER (milieu) en • de Integrale Effectenanalyse (IEA) met landbouw, techniek, omgeving, kosten en toekomstvastheid. Naast de uitwerking van de milieugevolgen in de plan-MER is voor LTO Noord de uitwerking van de landbouwkundige aspecten van belang zodat op grond van én de milieugevolgen én de landbouwkundige gevolgen een onderbouwde keuze van het voorkeursalternatief (VKA) gemaakt kan worden. De landbouwkundige aspecten dienen in detail te worden uitgewerkt zodat deze een volwaardig en zwaarwegend onderdeel van het beoordelings- en afwegingskader kunnen zijn.	In paragraaf 5.19 van de plantoelichting is toegelicht dat ten behoeve van dit bestemmingsplan een (vormvrije) project-m.e.r.-beoordeling nodig is. Met gebruik van de beschikbare milieuonderzoeken is een aanmeldingsnotitie opgesteld. Deze aanmeldingsnotitie beschrijft het plan, de kenmerken van het plangebied en de mogelijke milieueffecten als gevolg van de ontwikkelingen. De aanmeldingsnotitie is opgenomen in bijlage 14 van deze Toelichting.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
12.	In de plan-MER wordt doorgaans een onderscheid gemaakt in de milieueffecten op zee en op land. Bij effecten op land/gebruiksfuncties staat landbouw niet benoemd. LTO Noord gaat ervan uit dat de landbouw als hoofdthema is toegevoegd aan de Integrale Effectenanalyse om daar centraal het landbouwbelang te duiden en de gevolgen uit te werken. En dus niet als subthema valt onder andere thema's in de plan-MER zoals grondwater en gebruiksfuncties (?). Zo zijn de uitkomsten van de onderzoeken op de landbouwaspecten onderdeel van een	Hier wordt verwezen naar reactie 11 bij zienswijze 14.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	afwegingskader om te komen tot het meest geschikte voorkeursalternatief.		
13.	LTO heeft vanuit eerdere ervaringen met kabels en leidingen een systematiek ontwikkeld (uitwerking van de agrarische waarden) waarmee de effecten van een ruimtelijk plan op de landbouw zichtbaar worden. Middels het gericht uitwerken van de agrarische waarden van het te doorkruisen gebied kan inzicht worden gegeven in welk tracé het minst bezwaarlijk is voor de landbouw. Onderdelen van de uitwerking van de agrarische waarden zijn: Uitwerking agrarische waarden 1) Tracélengte a. totale lengte van de tracés op land in km (openbare grond, landbouwgrond en andere grond) b. tracélengte in landbouwgrond in km (grasland en akkerbouw) c. aantal perceeleigenaren (agrariërs en hogere/lagere overheden/kerken/etc.) d. tracélengte huiskavels 2) Bodemopbouw i.r.t. herstel a. gewas b. bodemsoort c. lengte bouwwegen d. richting drainage 3) plantenziekten (fytoosanitair) 4) verziltingsrisico 5) warmte en straling (effecten boven en onder (bodemleven) de grond) 6) aanlegmethode	Hier wordt verwezen naar reactie 7 bij zienswijzen 14.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	7) Effecten EU en landelijk beleid 8) effecten en borging schade		
14.	De landbouw wil de mogelijkheid om bij de bevoegde overheden structureel onderzoeksvragen te agenderen. De onderzoeksvragen dienen aan te sluiten bij de vraagstukken in het gebied en de scope van het project. De norm van best beschikbare/bekende informatie is onvoldoende. Waar hiaten in de kennis zitten, dient deze in overleg met de regio en grondeigenaren te worden ingevuld. Een voorbeeld is dat het elektromagnetisch veld, magneetveld en het effect van warmte op het bodemleven (dit is de basis voor flora boven de grond) op land onderzocht dient te worden. Maar ook nader onderzoek naar de verstoring van het bodemleven door ontgraving en aanleg van kabels is gewenst (Bioclear Earth).	Het verzoek ligt buiten het invloedsgebied van initiatiefnemer.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
15.	Het agrarisch belang en de effecten op de landbouw worden meegewogen bij de beoordeling van de tracés. LTO Noord verzoekt de opgenomen tabel aan te houden voor de duiding, uitwerking en weging van de landbouwbelangen.	Onderdeel van het beoordelen van tracés is een weging van diverse belangen, het landbouwbelang daar een onderdeel van. Door een zorgvuldige tracékeuze proberen we schade voor de agrariër te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken, Het toepassen van HDD boringen is hiervan een voorbeeld. Het agrarisch gebruik moet, na aanleg van de verbinding, ongestoord voortgezet kunnen worden. Kabels	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		liggen diep genoeg in de grond om normale landbouwkundige bewerkingen uit te voeren. Als hiervan wordt afgeweken, worden altijd aanvullende afspraken met de grondeigenaar gemaakt.	
16.	Graag ontvangt LTO Noord informatie over de: – afsluitvergoeding zakelijk recht – meewerkvergoeding van het werkterrein – efficiencypremie – schadevergoedingen (eenmalige vermogensschade, jaarlijkse inkomensschade, inkomensschade gewassen, structuurschade, inkomensschade (uren) en toekomstschade – de voorwaarden van de zakelijk recht overeenkomst – wanneer er geen ZRO voor bepaalde tijd wordt afgesproken, vindt LTO Noord dat er een retributie (vergoeding per jaar of kwartaal met inflatiecorrectie) bovenop een passende meewerkvergoeding moet komen – tenslotte pleiten we voor een jaarlijkse aanvoernorm voor mest en organisch materiaal, het blijkt namelijk dat grond die ‘op zijn kop gezet is’ een dubbele afbraak van organische stoffen heeft. Hierbij wil LTO expliciet haar bezorgdheid uiten over in hoeverre we het hebben over een algemeen belang of commercieel belang. Hier moet goed naar worden gekeken. Wanneer het een hoofdzakelijk commercieel doeleinde heeft, moet er ook een andere financiële vergoeding	Gevraagde informatie wordt in gesprekken met grondeigenaren door de rentmeester verstrekt en nader toegelicht. Veel informatie is in te zien via Brochures Hoogspanning en omgeving en Brochure cultuurtechnisch werken_FEB2022_v3.pdf.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	tegenover staan. Agrarisch ondernemers worden hierin nu tekort gedaan. Daarnaast is het belangrijk dat maatwerk onderdeel kan worden van de inhoud. Vergoedingen en/of schadeloosstellingen kunnen niet voor eeuwig worden afgesproken. LTO wil dit soort afspraken periodiek indexeren ofwel verruimen. Door deze afspraken periodiek te herzien, kom je samen tot afspraken die passen bij de tijdsgeest die het op dat moment betreft.		
17.	LTO begrijpt de noodzaak voor een projectplanning maar vindt het belangrijk om deze niet af te dwingen. Een tijdige en kwalitatieve uitwerking en weging van de landbouwbelangen draagt bij aan de realisatie van de projectplanning.	Dit standpunt wordt gedeeld en is meegewogen in het ontwerp. Daarnaast is voor uitvoering van de werkzaamheden publieke- en private instemming benodigd.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
18.	Resumerend is LTO van mening dat de gemeente Alphen aan den Rijn trots moet zijn op de kracht van de agrarische sector en heel zuinig moeten zijn op haar agrarische gronden. Natuurlijk komen er ontwikkelingen op ons af. Maar het is de uitdaging om daar met elkaar uit te komen en dus vooral mét de agrariërs. Ga met deze ondernemers in gesprek en neem die kennis en ervaring mee in het maken van de juiste keuzes rondom de aanleg van deze ondergrondse hoogspanningsverbinding. LTO vraagt het huidige stuk, zonder de genoemde voorwaarden, niet verder te gebruiken. De huidige invulling, met daarin een marginale rol voor de agrariërs in het gebied, zal voor nog meer onrust zorgen dan er al is.	Dit standpunt wordt gedeeld en er is overleg gaande met de LTO en de aangesloten agrariërs.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

15.	Indiener 15		
1.	De gemeente heeft aan reclamant recentelijk nog vergunningen verleend voor het ombouwen van twee bouwwerken tot nieuwe burgerwoningen. Reclamant is ook al met dit project bezig. In de plantoelichting wordt hier geen aandacht aan besteed.	In het kader van de realisatie van het elektriciteitsstation zijn onderzoeken uitgevoerd naar de effecten op de omgeving. Hieruit is niet gebleken dat realisatie van invloed is op het betreffende project. Dit is ook niet gebleken dan wel aangetoond.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.	Er wordt geen enkele aandacht besteed aan alle burgerwoningen die binnen de cirkel van 300 meter daarom heen staat. De gemeente ziet daarin een probleem, gelet op het feit dat de gemeente vindt dat met een hindercirkel van 100 meter kan worden volstaan. De mate van overlast hierbij is te billijken volgens de gemeente. Dit is echter niet onderbouwd. Hier is sprake van een doelredenering. Daarbij geldt dat binnen 100 meter ook woningen liggen. Waarom dat wel kan, wordt niet/onvoldoende duidelijk gemaakt.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	De gemeente dient te motiveren dat er ondanks de afwijking toch sprake zal zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Specifiek moet worden onderbouwd waarom de richtafstand van 300 meter niet hoeft te worden gehanteerd en dat een afstand van 100 meter volstaat. Reclamant meent dat met een richtafstand van 100 meter	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Onvoldoende aangetoond is dat dit wel aannemelijk is.		
4.	In de naastgelegen gemeente Zevenhuizen-Zuidplaspolder is er ook een ontwerpbestemmingsplan voor een trafostation van Liander, Stedin en TenneT in Moerkapelle ter inzage gelegd en is er wel vastgehouden aan de afstandsnorm van 300 meter. Dit terwijl er geen enkele burgerwoning binnen 300 meter van dat plangebied ligt. Dit bevestigt des te meer dat de gemeente Alpen aan den Rijn ten onrechte met een afstandsnorm van 100 meter werkt.	Net zoals bij voorliggend bestemmingsplan is bij Zevenhuizen een akoestisch onderzoek gedaan (zie hier FA 21613-3-RA-001.pdf) en zijn de etmaalwaarde contouren in dB(A) leidend.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.	Voor zowel het verhard oppervlak als het dempen van het water moet compensatie plaatsvinden, waarbij moet worden voldaan aan de eisen van het Hoogheemraadschap Rijnland. Het Hoogheemraadschap dient na een beoordeling van de watertoets akkoord te gaan met de manier waarop de gemeente het waterprobleem wil oplossen. Echter, er worden voor dit nu al vastgestelde probleem geen oplossingen aangedragen in de watertoets. De berekening omtrent het verhard oppervlak en het totaal aantal vierkante meters dat gedempt wordt aan watergangen is door de watertoets inzichtelijk gemaakt. De gemeente geeft alleen niet aan hoe het dempen van de watergangen en de toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet gaan worden.	Ten behoeve van de realisatie van het elektriciteitsstation (los van een eventuele verdere ontwikkeling van de Barrpolder) is een watertoets uitgevoerd. Deze is afgestemd met het hoogheemraadschap en gewijzigd ten opzichte van de versie die bij het ontwerpbestemmingsplan zat. Het Hoogheemraadschap gaat akkoord met deze watertoets.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.	Op basis van de Keur dient een vergunning aangevraagd te worden aangezien er vier watergangen worden gedempt. Ook voor het graven van nieuw oppervlaktewater is een	Zie reactie hiervoor bij punt 5.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	vergunning noodzakelijk (artikel 13 van de Keur). Tevens dient er bij een toename van meer dan 5.000m² aan verhard oppervlakte, er minimaal 90mm neerslag in 24 uur opgevangen te worden in het gebied. Ook hiervoor is een vergunning noodzakelijk. De gemeente geeft aan dat verdere afstemming met het Hoogheemraadschap over de compensatie noodzakelijk is omdat niet wordt voldaan aan de algemene regels in de Keur en er dus een vergunningsplicht geldt om hiervan af te wijken. Zolang er nog geen oplossing wordt aangedragen door de gemeente, kan het bestemmingsplan niet worden vastgesteld. De conclusie van de gemeente dat 'het aspect water geen belemmering vormt' is dan ook zeer voorbarig. Zonder concrete afstemming met het Hoogheemraadschap en zonder akkoord van het Hoogheemraadschap, kan de gemeente simpelweg nog niet vaststellen dat het aspect water geen belemmering vormt.		
7.	Initiatiefnemer vindt dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daardoor spoort hij de gemeente aan om in haar beoordelingsbeslissing te bepalen dat een m.e.r. niet nodig is. In het ontwerpbestemmingsplan is de conclusie uit de aanmeldingsnotitie overgenomen, namelijk dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Dit klopt niet. Het project dient te worden getoetst aan de criteria: 1. Kenmerken van de activiteit: 2. Plaats van de activiteit:	In paragraaf 5.19 van de plantoelichting is toegelicht dat ten behoeve van dit bestemmingsplan een (vormvrije) project-m.e.r.-beoordeling nodig is. Met gebruik van de beschikbare milieuonderzoeken is een aanmeldingsnotitie opgesteld. Deze aanmeldingsnotitie beschrijft het plan, de kenmerken van het	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	3. Kenmerken van het potentiële effect	plangebied en de mogelijke milieueffecten als gevolg van de ontwikkelingen. De aanmeldingsnotitie is opgenomen in bijlage 14 van deze Toelichting.	
8.	In de aanmeldingsnotitie is aan de hand van het toetsingskader bepaald of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierin heeft de gemeente weer zodanig geredeneerd dat de conclusie is dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Echter, naar de mening van reclamant kan wel degelijk worden betoogd dat er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Betwist wordt namelijk of van de juiste activiteiten is uitgegaan. Daarnaast zijn in het gebied, in tegenstelling tot hetgeen wordt aangegeven, wel natuurlijke hulpbronnen aanwezig die van invloed zijn op de voorgenomen activiteit. Verder geldt dat het feit dat er losse woningen op enkele tientallen meters van het elektriciteitsstation staan, niet maakt dat hierdoor een uitzondering wat betreft afstanden geldt. Per saldo geldt dat het toetsingskader op verschillende punten anders moet worden ingevuld. De feiten en omstandigheden laten zien dat er wel degelijk nadelige milieugevolgen zullen optreden als het trafostation wordt gebouwd, of in ieder geval niet kunnen worden uitgesloten. De conclusie van de vrije m.e.r.-beoordeling klopt dan niet.	Dit standpunt wordt niet gedeeld, zie reactie bij nummer 7.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.	Wat betreft de natuur ziet het college geen enkel probleem. In paragraaf 5.3, die over ecologie gaat, schrijft de gemeente als conclusie het volgende op: 'Het aspect	Ten behoeve van de voorgenomen planontwikkeling heeft uitgebreid ecologisch onderzoek	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	ecologie staat de uitvoering van dit plan niet in de weg'. Een verkennend natuuronderzoek van Sweco, waarvan het rapport als bijlage bij de toelichting zit, leidt tot die conclusie. Ook hier is sprake van een overduidelijke doelredenering. Hoe kan de stellige conclusie dat het aspect ecologie niet aan de uitvoering van het plan in de weg staat worden gedragen als een onderzoek naar de ecologische waarden van het gebied slechts verkennend is geweest? Dat kan niet. Zonder een deugdelijk ecologisch onderzoek staat niet vast dat het plan zonder onaanvaardbare schade aan de natuur kan worden gerealiseerd. Ook op dit punt is het ontwerpbestemmingsplan in strijd met het criterium van een goede ruimtelijke ordening.	plaatsgevonden. Deze onderzoeken zitten als bijlagen bij het bestemmingsplan. Tussen het ontwerpbestemmingsplan en het definitieve bestemmingsplan is ook nog aanvullend onderzoek uitgevoerd. Met inachtneming van wet- regelgeving omtrent flora en fauna is het te stellen dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is.	
10.	Duidelijk is dat reclamant veel schade zal leiden. Allereerst heeft reclamant haar grote percelen en woningen alsmede de overige gebouwen daarop voor veel geld gekocht. Ten tweede heeft reclamant grote investeringen gedaan om de bestaande woningen op te knappen en van twee gebouwen zelfs nieuwe woningen te maken. Ook hebben zij enkele bestaande, agrarische gebouwen intern verbouwd ten behoeve van werk- en opslagruimten voor hun bedrijven. Het trafostation en het bedrijventerrein dat in het kielzog daarvan moet worden gerealiseerd, dreigen tot een grote waardevermindering en zelfs onverkoopbaarheid van de percelen en woningen te leiden. De schade zal hierdoor in de miljoenen lopen. Ingevolge artikel 3.1.6, eerste lid,	In het kader van de planontwikkeling is een anterieure overeenkomst gesloten. Hierin is ook de verhaalbaarheid van planschade meegenomen. Op voorhand is niet gebleken dan wel aangetoond dat eventuele schade dusdanig hoog is dat plan economisch niet uitvoerbaar is en van vaststelling van het bestemmingsplan moet worden afgezien. Daarbij geldt, zoals aangegeven bij de thematische beantwoording' al geruime bekend is dat de Barrepolder in beeld als	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	aanhef en onder f, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet een bestemmingsplan alsmede een ontwerp hiervoor vergezeld gaan van een plantoelichting waarin de inzichten zijn neergelegd over de uitvoerbaarheid van het plan. Deze bepaling brengt mee dat ook de economische uitvoerbaarheid van een ontwerpbestemmingsplan moet worden onderzocht en vastgesteld. Wanneer tijdens een dergelijk onderzoek blijkt dat de schade ten gevolge van de uitvoering van een (ontwerp)bestemmingsplan zo groot is dat de economische uitvoerbaarheid daarvan in het geding is, kan dat zelfs een reden vormen om van een plan af te zien. Het ontwerpplan gaat totaal niet in op de vraag of en, zo ja, welke schade dreigt te ontstaan voor omwonenden en welke invloed die schade heeft op de economische uitvoerbaarheid daarvan.	zoekgebied voor een bedrijventerrein. Daarnaast geldt dat rondom het plangebied ook nog percelen met bouwvlakken en bouw mogelijkheden zijn die van invloed op de waarde van het perceel van reclamant kunnen zijn.	
11.	Tot slot nog het volgende hierover. Het college heeft de potentiële schade van reclamant noch die van andere omwonenden getaxeerd en weet dus niet hoe groot die is. Het college weet dus ook niet of door die schade al dan niet de economische uitvoerbaarheid in het gedrang komt. Dat betekent dat het college zijn huiswerk onvoldoende heeft gedaan en het plan wat dit punt betreft wederom slecht is onderbouwd. Het maakt bovendien dat het ontwerpbestemmingsplan ook op dit punt niet voldoet aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening.	In het kader van de planontwikkeling is een anterieure overeenkomst gesloten. Hierin is ook de verhaalbaarheid van planschade meegenomen. Op voorhand is niet gebleken dan wel aangetoond dat eventuele schade dusdanig hoog is dat plan economisch niet uitvoerbaar is en van vaststelling van het	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		bestemmingsplan moet worden afgezien.	
12.	Het ondergronds kabeltracé is gepland onder de N11 in gebied met de bestemmingen 'agraris met waarden-natuur en landschapswaarden' (veenweidegebied) en 'cultuurhistorie'. Waarom is ervoor gekozen om het station ten noorden van de N11 te bouwen en het ondergronds tracé ten zuiden van de N11 aan te leggen? Is dat niet onlogisch en onnodig gecompliceerd? Onder de N11 staat al een gebouw ten behoeve van de hogesnelheidslijn. Het college heeft dus al eerder in dit gebied toestemming gegeven voor een groot, facilitair bouwwerk. Ook dat roept de vraag op waarom het trafostation ten noorden van de N11 wordt gebouwd en niet ten zuiden van de N11.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
13.	Als het om de vaststelling van een plangebied als zodanig gaat, geldt vaste rechtspraak die bepaalt dat de gemeenteraad de bestemmingen moet aanwijzen en de regels moet geven die het uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening nodig acht. Dat geldt dus ook voor de locaties van die bestemmingen en daarmee het plangebied. Het is uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening onbegrijpelijk dat het bovengrondse elektriciteitsstation ten noorden van de N11 is geprojecteerd en niet ten zuiden daarvan. De keuze van het plangebied is bovendien in strijd met het evenredigheidsbeginsel.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
14.	Allereerst is het geplande weidevogelgebied ten zuiden van de N11 niet gerealiseerd, dus dat ongerealiseerde plan kan geen reden vormen om het trafostation niet ten zuiden van de N11 te projecteren.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

15.	Ten tweede liggen in het gebied ten zuiden van de N11 geen burgerwoningen binnen de hindercirkel van het trafostation, terwijl dat in dit plan wél zo is.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
16.	Ten derde komt aan het behoud van het beschermde Limesgebied en aan het behoud van alle, eveneens planologisch beschermde cultuurhistorische waarden in het gebied ten noorden van de N11, een groter belang toe dan aan het behoud van dit deel van het agrarische gebied ten zuiden daarvan.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
17.	In de vierde plaats is het gebied ten zuiden van de N11 al aangetast ten behoeve van het HSL-gebouw.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
18.	Ten vijfde brengt realisatie van het trafostation ten noorden van de N11 mee dat de hoogspanningskabels onder de N11 door moeten worden aangebracht, terwijl realisatie ten zuiden van de N11 meebrengt dat het trafostation direct zal aansluiten op de strook met kabels die daar toch al is voorzien. Dat is constructief gezien onnodig onhandig.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
19.	Het is al met al in lijn met het vereiste van een goede ruimtelijke ordening dat het trafostation ten zuiden en niet ten noorden van de N11 komt te liggen. Bovendien zijn de nadelige gevolgen van het plan voor zover dat voorziet in het trafostation ten noorden van de N11 onevenredig ten opzichte van de doelen die daarmee worden nagestreefd. Die doelen kunnen met veel minder schade en kosten worden bereikt door het trafostation ten zuiden van de N11 te projecteren.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
20.	Nu is geconstateerd dat aanleg van de kabelsleuven en de graafwerkzaamheden voor het hoogspanningsstation binnen vrijwel het gehele onderzoeksgebied kunnen leiden	Hier wordt verwezen naar reactie 5 bij zienswijze 11.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	tot aantasting van aanwezige archeologische waarden en de bodem en archeologische resten voorgoed zullen aantasten, is de bouw van het elektriciteitsstation in strijd met de geldende archeologische waarden. Er kan dan wel nader onderzoek worden gedaan in opdracht van het college maar het blijft hoe dan ook een aantasting van de archeologische waarden.		
21.	Op het gebied rust verder de dubbelbestemming 'Waarde — Cultuurhistorie'. Deze gronden zijn bestemd voor het behouden, versterken en beschermen van de cultuurhistorische waardevolle objecten met een zeer hoge, hoge of gemiddelde cultuurhistorische waardering zoals beschreven in de cultuurhistorische waardenkaart. Al deze bestemmingen gelden nog, ook als het nieuwe plan wordt vastgesteld, tenzij het de bedoeling van uw gemeenteraad zou zijn om deze plannen voor het plangebied van het elektriciteitsstation in te trekken. Van dat laatste is niet gebleken. Gelet op het bovenstaande zal de initiatiefnemer straks dus een omgevingsvergunning moeten vragen. Het college kan die dan alleen verlenen als de cultuurhistorische waarden en doeleinden niet onevenredig worden aangetast dan wel de mogelijkheden voor het herstel van de cultuurhistorische waarden niet wezenlijk worden verkleind en aanvrager met documentatie het bovengenoemde gemotiveerd aantoont. Niet voorstelbaar is dat een dergelijke omgevingsvergunning in dit gebied zal kunnen worden verleend. Het lijkt nagenoeg onmogelijk dit project te realiseren zonder onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden. Sowieso is	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3.	Hier wordt verwezen naar reactie 4 bij zienswijze 3.

	het onmogelijk het project te realiseren nu de mogelijkheden voor herstel van die waarden weg worden genomen, terwijl zij niet eens wezenlijk mogen worden verkleind. Als geen omgevingsvergunning kan worden verleend, is het project waarin dit ontwerpplan voorziet dus onuitvoerbaar. Het college heeft in dit ontwerpplan op geen enkele manier rekening gehouden met het voorgaande. Ook in zoverre voldoet het ontwerpplan niet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.		
22.	Titel 2.8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) gaat over elektriciteitsvoorziening. Het gaat dan enkel om grootschalige elektriciteitsopwekking. Hieronder wordt verstaan: <i>elektriciteitsproductie met een of meer elektriciteitsproductie-installaties met een gezamenlijk vermogen van ten minste 500 MW en de daarmee verbonden werken en infrastructuur, uitgezonderd elektriciteitsproductie-installaties die elektriciteit opwekken door splijting of versmelting van atoomkernen en uitgezonderd elektriciteitsproductie-installaties die elektriciteit opwekken door middel van windenergie.</i> Het elektriciteitsstation op de Barrepolder valt niet onder een grootschalige elektriciteitsopwekking. Daarom gaat titel 2.8 van het Barro niet op.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
23.	Wel wordt de beoogde ontwikkeling gebouwd op het grondgebied dat is gekwalificeerd als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde ex artikel 2.13.3 van het Barro. Reclamant is het niet eens met het standpunt dat de beoogde ontwikkeling, zonder het doen van een archeologisch onderzoek, niet in strijd is het met het Barro.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording en naar de reactie 5 bij zienswijze 11.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	Het Barro schrijft namelijk voor dat bij provinciale verordening moet worden bepaald dat beoogde ontwikkelingen niet de kernkwaliteiten, zoals vastgesteld in het Barro, mogen aantasten. Concreet betekent dat in dit geval dat de archeologische overblijfselen van de Neder-Germaanse Limes niet mogen worden aangetast. Dit is bepaald in artikel 7.66 van de Omgevingsverordening van de Provincie Zuid-Holland (PZH). Het elektriciteitsstation wordt voor een gedeelte gebouwd in het gebied met een hoge of zeer hoge archeologische verwachtingswaarde. Op grond van het Barro en de provinciale omgevingsverordening dient er in ieder geval een archeologisch onderzoek te worden verricht aangezien de beoogde ontwikkelingen meer dan 100m² zullen bevatten en er tot meer dan 30cm onder het maaiveld moet worden geroerd. Er dient vervolgens te worden gehandeld in overeenstemming met de uitkomsten van dat onderzoek. In het geval het blijkt dat er archeologische overblijfselen liggen in de grond, kan de bouw van het elektriciteitsstation niet doorgaan. De kans dat er archeologische overblijfselen gevonden worden is aannemelijk, ook omdat er dicht bij een gebied ligt met een hoge of zeer hoge bekende archeologische waarde (donkeroranje gedeelte). In dat gebied mag er volgens de provinciale omgevingsverordening überhaupt niet worden gebouwd in gevallen de bodem tot meer dan 30 cm onder		
--	--	--	--

	het maaiveld wordt geroerd (zie artikel 7.70, lid 2, van de omgevingsverordening).		
24.	De beoogde ontwikkeling vindt plaats op het grondgebied dat is gekwalificeerd als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde ex artikel 2.13.3 van het Barro. Volgens de gemeente is het voorliggend plan niet in strijd met de omgevingsverordening aangezien de archeologische waarde van de Limes onaangetast blijft. Dit standpunt van de gemeente klopt niet. Er is namelijk geen archeologisch onderzoek gedaan dus kan er op dit moment niet worden gesteld dat de overblijfselen van de Limes niet worden aangetast. Het gebied waar het station zal worden gebouwd, ligt in een gebied met een hoge tot zeer hoge archeologische verwachtingswaarde en het ligt erg dicht bij een gebied met een hoge tot zeer hoge archeologische waarde. De kans dat er iets wordt aangetast van archeologische waarde is derhalve aanzienlijk. Uit archeologisch onderzoek zal blijken of er inderdaad archeologische overblijfselen in de grond liggen. Zo ja, dan dient er op die plek niet gebouwd te worden. Artikel 7.69 van de omgevingsverordening bepaalt immers dat er in dat geval wordt gehandeld in overeenstemming met de uitkomsten van dat onderzoek.	TenneT en Liander hebben een onderzoek laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Hieruit blijkt geen onmogelijkheid om de werkzaamheden uit te voeren. Middels een dubbelbestemming Waarde – archeologie zijn eventuele archeologische waarden beschermd en is vervolgonderzoek noodzakelijk voorafgaand aan grootschalige graafwerkzaamheden.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
25.	Al met al tast het project het Limesgebied en potentiële archeologische sites daarin aan, terwijl dat niet nodig is. Er zijn namelijk alternatieve locaties, zoals zuidelijk van de N11, waar dat niet gebeurt. Overigens geldt al het voorgaande al helemaal voor het bedrijventerrein dat in het	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Daarbij geldt dat het voorliggende plan niet over een mogelijke herontwikkeling van het bedrijventerrein gaat.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	kielzog van het trafostation zou moeten worden gerealiseerd.		
26.	Conform de Wet geluidhinder kan bij een elektriciteitsstation sprake zijn van een geluidzoneringsplichtige inrichting. Om te voorkomen dat er nieuwe geluidsgevoelige functies worden gerealiseerd in de nabijheid van een geluidzoneringsplichtige inrichting, wordt een dergelijke inrichting conform artikel 41 Wet geluidhinder voorzien in een geluidzone. In dit kader heeft Peutz een akoestisch onderzoek m.b.t. de ruimtelijke inpassing uitgevoerd (bijlage 9 van de toelichting van het bestemmingsplan). De conclusie die de gemeente uit dit onderzoek trekt, is dat de geprojecteerde bedrijfsactiviteiten bij Elektriciteitsstation Hazerswoude-Rijndijk, voor wat betreft het geluidaspect, inpasbaar zijn. Het onderzoek gaat te snel voorbij aan het feit voorbij dat het maximale geluidsniveau ruim boven de maximaal toegestane geluidsbelasting zit. Hoe kan het dan zo zijn dat het geluidaspect inpasbaar is? Dit kan niet uit het onderzoeksrapport worden geconcludeerd. Ook hier lijkt wederom sprake van een doelredenering.	‘Maximale geluidsniveaus’ (LA_{max}) hebben enkel betrekking op piekgeluiden. In dit geval kunnen piekgeluiden worden veroorzaakt door het schakelen met de vermogensschakelaars. Voor het piekgeluid gelden andere (hogere) toetswaarden, zie paragraaf 3.2 in het rapport. Uit het onderzoek blijkt dat ook ruimschoots wordt voldaan aan de toepasselijke richtwaarde voor het piekgeluid (zie paragraaf 5.3). NB. Een geluidzone in het kader van de Wet geluidhinder heeft betrekking op de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, niet op piekgeluiden (tenzij deze zo vaak voorkomen dat ze ook van invloed zijn op de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus. Dat is hier niet aan de orde).	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
27.	De verzamelde wetenschappelijke gegevens, aldus de toelichting op het plan, wijzen op het bestaan van significante associatie tussen leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van bovengrondse	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	hoogspanningsverbindingen. Dit komt erop neer dat het advies is om bij nieuwe situaties gevoelige bestemmingen (zoals woningen) zo veel als redelijkerwijs mogelijk buiten de magneetveldzone met een jaargemiddelde van 0,4 microtesla te plaatsen. Vreemd aan deze situatie is dat het naar aanleiding van dit advies herijkte landelijke beleid op dit punt geen rekenmethodieken bevat om de jaargemiddelde 0,4 microtesla-contour te berekenen voor hoogspanningsstations of ondergrondse verbindingen. Dit terwijl uit onderzoek blijkt dat de consequenties aanzienlijk zijn wanneer vooral kinderen in langdurig contact komen met de elektromagnetische velden. Het herijkte beleid gaat uit van bestemmingen waar kinderen én volwassenen langdurig verblijven. Want ook volwassenen kunnen hier ernstige lichamelijke schade van ondervinden. De vraag die bij reclamant rijst is: hoe weet de gemeente dat de transformatoren op voldoende afstand zijn geplaatst als er geen rekenmethodieken zijn om de microteslacontour te berekenen? De GGD Midden-Holland heeft in een reactie geadviseerd bredere voorzorg toe te passen dan het landelijk beleid en verzoekt de gemeente en netbeheerders om de jaargemiddelde 0,4 microtesla-contour inzichtelijk te maken voor dit station. Er is vervolgens tussen de gemeente, de GGD en de netbeheerder afgesproken om gebruik te maken van de waarden uit het Lysiarapport.		
--	--	--	--

	Er is vervolgens ook afgesproken om de afstand in kaart te brengen waarbij het jaargemiddelde magneetveld <u>over het algemeen</u> kleiner is dan 0,4 microtesla. Betekent "over het algemeen" dat er dus ook jaren zijn waarin het magneetveld groter is dan 0,4 microtesla? Hier gaat de gemeente helemaal niet op in. In de toelichting op het bestemmingsplan wordt er namelijk gesteld dat het aspect 'elektromagnetische velden' geen belemmering vormt voor de uitvoering van dit plan. De relevante afbeelding in de plantoelichting maakt zichtbaar dat er al minstens twee woningen zijn die rakelings langs de zone zijn gevestigd waarbij het jaargemiddelde magneetveld hoger kan zijn dan 0,4 microtesla. Met de grote schadelijke gevolgen die het kan hebben als men langdurig wordt blootgesteld aan een magneetveld hoger dan 0,4 microtesla, is het onverstandig om op basis van deze summiere berekeningen een zo gevoelige bestemming vast te stellen. Het kan zo zijn dat het magneetveld hoger dan 0,4 microtesla net niet de omliggende woningen treft. Echter, het feit dat het magneetveld zich zo dicht langs twee omliggende woningen bevindt, maakt dat dit grondiger uitgezocht dient te worden. De gevolgen kunnen immers tamelijk desastreus zijn wanneer blijkt dat meerdere omliggende woningen zich bevinden in het zorgelijke magnetische veld.		
--	--	--	--

	Wat in dit kader niet uit het oog mag worden verloren door uw gemeenteraad is dat op hem als lokaal bestuursorgaan (overheidsorgaan) volgens het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) een positieve verplichting rust om preventief in te grijpen in potentieel gevaarlijke situaties. In dit verband geldt voor de Nederlandse overheid — lokaal, provinciaal en nationaal — het voorzorgsbeginsel. Op haar rust dus de zorgplicht om te voorkomen dat burgers aan een potentieel gevaarlijke situatie worden blootgesteld. Daarvoor is niet nodig dat met 100% zekerheid is aangetoond dat die situatie tot (gezondheids)schade lijdt. Wanneer er voldoende aanwijzingen zijn dat een situatie in potentie gevaarlijk is, dan zou dat voor een overheidsorgaan voldoende aanleiding moeten vormen om die situatie te voorkomen dan wel preventief in te grijpen. Vaststelling van dit ontwerpbestemmingsplan, waarbij mensen zo dicht bij een bovengronds elektriciteitsstation komen te wonen en aan een hoge straling worden blootgesteld, is in strijd met het voorzorgsbeginsel en daarmee in strijd met de artikelen 2 (recht op leven) en 8 (recht op eerbiediging privéleven, gezinsleven huis) van het EVRM. Ook zou dat besluit in strijd zijn met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM (recht op eigendom).		
28.	Uit bijna al het voorgaande blijkt al voldoende dat de toelichting op dit plan volstrekt onvoldoende is om de toegekende bestemmingen te kunnen rechtvaardigen. De plantoelichting is dus in strijd met artikel 3.1.6, eerste lid, aanhef en onder a Bro. Dat de toelichting op het plan wat	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	dit betreft fors door de ondergrens zakt, blijkt ook nog uit de volgende concrete voorbeelden: a. Paragraaf 3.1, locatiekeuze: Hier wordt de zorgvuldigheid van het proces onderstreept. Cliënten zijn het niet eens met het standpunt dat er zorgvuldig onderzoek is gedaan naar de locatiekeuze. Participatie en inspraakmogelijkheden achteraf zijn immers een wassen neus.		
29.	Eveneens in paragraaf 3.1: "Om meer geschikte locaties te vinden, hebben de gemeentes de lastige 300 meter-richtafstand verkleind tot 100 meter, omdat het geluid bij de bron kan worden aangepakt. Over welke gemeentes gaat dit? In ieder geval niet Zevenhuizen-Zuidplaspolder. En wat wordt er bedoeld met "maatregelen bij de bron"? En hoezo is geluid daarbij de enige factor?	Net zoals bij het voorliggend bestemmingsplan zijn de etmaalwaarden in dB(A) leidend. Zie hier het geluidsonderzoek voor Zevenhuizen: FA 21613-3-RA-001.pdf	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
30.	Met verwijzing naar paragraaf 3.1: De vijf vragen voor landschappelijke inpasbaarheid zijn veel te sturend gesteld en veel te beperkt wat de inhoud betreft. Het landschap zelf kan niet het enige criterium zijn. Er staat niets over de nabijgelegen, legale burgerwoningen in deze vragen. De vijfde vraag is bovendien een doelvraag: "In hoeverre zijn er koppelkansen voor andere ruimtelijke ontwikkelingen?" Het lijkt erop dat hier al wordt voorgesorteerd op het toekomstige bedrijventerrein.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
31.	Met verwijzing naar paragraaf 3.1: Het station kan dienen als 'spin off' voor het te ontwikkelen bedrijventerrein. Dit klopt niet. Een 'spin off' is altijd een afgeleid gevolg van iets dat er al is. Niet van iets dat er nog moet komen. Bedoeld wordt waarschijnlijk dat het elektriciteitsstation	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	een mooi opstapje kan vormen voor het zo vurig gewenste bedrijventerrein. Echter, daar gaat het in dit ontwerpbestemmingsplan niet over.		
32.	Met verwijzing naar paragraaf 3.1: welke voorkeurslocatie wordt bedoeld met "voorkeurslocatie 3A?" Er is gekozen is voor voorkeurslocatie "3B". Maar ook hierbij is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
33.	Met verwijzing naar paragraaf 4.2: Het plan past volgens de toelichting bij de geciteerde doelstellingen van de NOVI. Reclamant trekt uit die doelstellingen de tegenovergestelde conclusie.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
34.	Paragrafen 4.3.1 (Omgevingsvisie Zuid-Holland) en 4.3.3 (Omgevingsverordening) gaan over het provinciale beleid. In de eerste paragraaf staan 7 criteria van de visie waaraan zou zijn voldaan, terwijl aan de laatste 3 daarvan in het geheel niet wordt voldaan. In de tweede paragraaf staan 3 criteria van de verordening waaraan zou zijn voldaan. Het tegenovergestelde kan echter net zo goed worden beweerd. Ook de tabel met de rij 'beleving' in paragraaf 4.3.3 klopt niet. De conclusies in de laatste kolom 'toetsing' zijn uiterst merkwaardig, omdat in de eerste conclusie niet wordt onderbouwd waarom de Limes niet wordt aangetast en omdat in de tweede en derde conclusie geeneens wordt gesproken over het trafostation maar enkel over de kabels.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
35.	De conclusie van paragraaf 5.10 'Bedrijven en Milieuzonering' is dat de geprojecteerde bedrijfsactiviteiten voor wat betreft het aspect 'bedrijven en milieuzonering' inpasbaar zijn. Dat is een merkwaardige conclusie gelet op de nabijheid van burgerwoningen én het gebrek aan	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	onderbouwing van het inkorten van de richtafstand van 300 naar 100 meter.		
36.	Hoofdstuk 8 gaat over economische uitvoerbaarheid van het plan. Die zou geen probleem zijn, zo stelt uw gemeente. Dit hoofdstuk van 4 regels kan die conclusie totaal niet rechtvaardigen. Het hoofdstukje is veel te summier en gaat enkel over de noodzaak een exploitatieplan op te stellen. Die zou er niet zijn. Gelet op de grote schade die rond het plangebied wordt aangericht en alle andere maatregelen die daaromheen moeten worden getroffen om het station inpas- en bereikbaar te maken dient de planwetgever, naar de mening van reclamant veel dieper in te gaan op de vraag of het plan in economische zin uitvoerbaar is.	De kosten van de realisatie en het beheer van het elektriciteitsstation komen voor rekening van de netbeheerders. Verder geldt dat een anterieure overeenkomst waarin is geregeld dat de plankosten ook voor rekening van de netbeheerders komen. Niet wordt ingezien waarom het plan financieel niet uitvoerbaar is.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
37.	Artikel 1.30 van de planregels geeft de definitie van een hoofdgebouw weer en gaat als volgt: <i>Een of meer panden, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is.</i> Deze planregel, die de definitie van hoofdgebouw beoogt te geven, rammelt taalkundig gezien en kan zo tot juridische misverstanden gaan leiden. Wat wordt er nu precies bedoeld met 'hoofdgebouw'?	Het standpunt van reclamant wordt niet gedeeld. Dit is een veelgebruikte c.q. standaard definitie van dit begrip en overgenomen uit het voormalige Besluit omgevingsrecht.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
38.	In artikel 4 van planregels verkrijgt het trafostation haar juridisch-planologische basis. In artikel 4.2.1, onder b, staat dat de bouwhoogte van gebouwen op het trafoterrein niet hoger mag zijn dan 12,5 meter. Een 'gebouw' wordt in	Ten behoeve van de realisatie van het elektriciteitsstation wordt één dienstgebouw gerealiseerd, dat een maximale hoogte heeft van	Zienswijze leidt niet aanpassing van het bestemmingsplan.

	planregel 1.26 gedefinieerd als: 'Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt'. Door de twee laatstgenoemde bepalingen wordt de weg geëffend voor gebouwen van 12,5 meter hoog op het gehele terrein. Dit is naar de mening van reclamant onnodig en onwenselijk, gelet op de aard van het trafostation en op de zeer kwetsbare aard van de Barrepolder als zodanig.	12,5 meter. Om de bestemming te kunnen verwezenlijken, kunnen en zullen niet meer gebouwen worden gerealiseerd omdat de ruimte voor andere bouwwerken en functies zijn bestemd. Daarnaast geldt het gestelde zoals aangegeven in reactie 14 bij zienswijze 6.	
16.	Indiener 16		
1.	Gevreesd wordt dat de beoogde planontwikkeling zal zorgen voor een ernstige aantasting van woon/werk- en leefklimaat en een zeer negatieve impact zal hebben op een aantal waardes in het gebied. Reclamant is van mening dat de gemeente onvoldoende zorgvuldig heeft gehandeld bij de voorbereiding van het ontwerpbestemmingsplan, zodat het in zijn huidige vorm niet vastgesteld kan worden.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	In de stukken wordt aangegeven dat een zoekgebied voor het nieuwe 150/50kV-station Leiden-Alphen is gedefinieerd in 2019. Geconstateerd wordt dat deze definitie ontbreekt, terwijl deze definitie als vertrekpunt had moeten fungeren voor de uiteindelijke locatiekeuze voor het 150/50kV-station. Door het ontbreken van de definitie, ontstaat er een ongedefinieerde locatiekeuze, waar de locatiekeuze is toegeschreven. Daarmee is niet, althans onvoldoende, (kenbaar) inzichtelijk gemaakt hoe tot de locatiekeuze, als neergelegd in het ontwerpbestemmingsplan is gekomen en welke eisen aan het zoekgebied gesteld zijn. Wel is er sprake van een cirkel	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. In Bijlage 1 Samenvatting zoekproces staat voldoende uitgewerkt wat het zoekgebied is geweest.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	(afbeelding 3.2 van de toelichting). Reclamant ontvangt graag het besluitstuk c.q. de bijlage, waarin de definitie van het zoekgebied is vastgelegd.		
3.	In de toelichting is onvoldoende (kenbaar) gemotiveerd, hoe groot de cirkel (afbeelding 3.3 van de toelichting) en de precieze vorm van de cirkel mag zijn, waardoor mogelijke alternatieve locaties buiten beschouwing worden gelaten en daarmee onvoldoende verkend zijn. In dat kader wijst reclamant op 'De Transformatievisie Oude Rijnzone 2020'. In die visie, die mede tot stand is gekomen door de gemeenten en de provincie, zijn namelijk goede alternatieve locaties vastgelegd voor de ontwikkeling van een transformatorstation. Daarbij is Prinsenschouw aangemerkt als toekomstig hoge milieucategorie bedrijventerrein. Nu het 150/50kV-station een opgesteld vermogen van 560 MVA heeft, is sprake van een hoge milieucategorie, namelijk 4.2. Met andere woorden: het zoekgebied is onvoldoende (kenbaar) toegelicht en onderbouwd en niet (voldoende) is inzichtelijk gemaakt hoe naar alternatieven is gekeken. Dat maakt dat het vaststellen van het ontwerpbestemmingsplan in zijn huidige vorm in strijd is met de goede ruimtelijke ordening, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
4.	In de trechteringsfase is een aantal focusgebieden naar voren gekomen, waarbij rekening is gehouden met een aantal belemmeringen. De focusgebieden zijn geselecteerd op basis van ligging, landgebruik en gemeentegrenzen. Reclamant wijst erop dat de Barrepolder geen onderdeel is van de focusgebieden als opgenomen in afbeelding 3.3 van	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	de toelichting. Dat maakt dat zonder nadere motivering c.q. onderbouwing de Barrepolder – en daarmee de met het ontwerpbestemmingsplan voorziene locatie voor het 150/50kV-station – niet het gevolg kan zijn van het in de toelichting genoemde trechteringsproces. Sterker, door het trechteringsproces uitgebreid toe te lichten in de toelichting om vervolgens een niet logischerwijs uit dat proces gevolgde locatie aan te wijzen, leidt het vaststellen van het ontwerpbestemmingsplan in zijn huidige vorm strijd met de goede ruimtelijke ordening, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.		
5.	Uit hoofdstuk 3 van de plantoelichting volgt dat van de elf focusgebieden er zeven voorkeursfocusgebieden overbleven. Deze zijn nader onderzocht ten aanzien van de thema's kabelverbindingen, landschappelijke inpassing en maatschappelijk belang om te komen tot één of enkele voorkeursfocusgebieden. Dit is gedaan in afstemming met de netbeheerders, betrokken gemeenten en de provincie. Per thema hebben de zeven gebieden een score toebedeeld gekregen: goed, neutraal of negatief. In lijn met hetgeen wij hiervoor aangevoerd, wijst reclamant erop dat de Barrepolder in dit proces niet meegenomen (kan zijn).	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
6.	Bij reclamant is grote twijfel ontstaan of voorkeursgebied C überhaupt in het trechteringsproces had kunnen en mogen worden meegenomen. Dit voorkeursgebied ligt namelijk geheel ten noorden van de Oude Rijn. Zoals hiervoor al benoemd is het in die zin zeer opvallend dat de Barrepolder niet in het voorkeursgebied C gelegen is. Dat maakt dat de Barrepolder gezien het trechteringsproces en de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	voorkeursfocusgebieden dus niet meegenomen had kunnen worden bij de beoordeling van voorkeursgebied. Dat betekent dat het trechteringproces mank gaat en in zijn huidige vorm niet aan het ontwerpbestemmingsplan ten grondslag gelegd kan/kon worden.		
7.	Niet, althans onvoldoende, is (kenbaar) welke beperkingen aanwezig waren om voorkeursgebied C te laten vallen en hoe en op basis waarvan tot de locatie van de Barrepolder is gekomen. Dat de Barrepolder als locatie voor het 150/50kV-station aangewezen is met het ontwerpbestemmingsplan is daarmee ondeugdelijk onderbouwd en gemotiveerd en bovendien in strijd met de goede ruimtelijke ordening. Volledigheidshalve wijst reclamant er daarbij op dat uit paragraaf 3.1 van de plantoelichting volgt dat het trechteringsproces de basis is voor het zoekproces naar een locatie voor het 150/50kV-station. Nu gezien het voorgaande geen sprake is van een zorgvuldig trechteringsproces, en sterker nog feitelijk geen sprake is van een trechteringsproces, ontvalt de basis aan het ontwerpbestemmingsplan en kan het in zijn huidige vorm niet vastgesteld worden zonder in strijd te zijn met de goede ruimtelijke ordening, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. Ten slotte wijst reclamant er in het kader van het trechteringsproces en in het verlengde van hetgeen hiervoor naar voren is gebracht dat de locaties E2 en SI op basis van het trechteringsproces als beter – en logischer – alternatief uit de bus komen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
8.	In het verlengde van het voorgaande wijst reclamant erop dat de beoogde locatie 3B – vanwege het evident onjuiste	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	trechteringsproces – niet deugdelijk tot stand is gekomen. (Mogelijk) ten overvloede wijst reclamant er daarbij ook op dat dat zou moeten blijken als de locatie beoordeeld zou worden op basis van het thema landschappelijke inpasbaarheid, (afbeelding 3.4 van de toelichting). De aspecten Maat en schaal, Openheid, Ontsluiting, Ruimte voor techniek en Koppelkans met andere ontwikkelingen zijn zelfs nooit beoordeeld. Daarmee kan het ontwerpbestemmingsplan niet in zijn huidige vorm vastgesteld worden zonder in strijd te zijn met de goede ruimtelijke ordening, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.		
9.	Een gedeelte van de beoogde planontwikkeling van het transformatorstation ligt in Het Groene Hart, en wel op tientallen meters van de Groene Harttunnel. Om het Groene Hart te sparen en dus ook de Barrepolder te sparen, is de Groene Harttunnel geboord. Deze tunnel ligt tussen Leiderdorp en Hazerswoude in en is in 2005 in gebruik genomen. De tunnel heeft een lengte van 7 km. De kosten hiervan bedroegen circa 500 miljoen euro. Nog elke dag kan reclamant genieten en profijt hebben van de keuze die destijds gemaakt is. De gemeente moet zich hier meer rekenschap van geven. In het licht van de keuze om het Groene Hart en het landschap dat daar onderdeel van is (qua aanzicht) te sparen door de aanleg van de Groene Harttunnel maken het onverkoopbaar dat nu, precies op diezelfde plek, het landschap en alles wat daar leeft hinder gaat ondervinden van de ontwikkeling van het 150/50kV-station.	Hier wordt in beginsel verwezen naar de thematische beantwoording. Met de aanleg van de Groene Harttunnel wordt het landschap grotendeels gespaard. Het elektriciteitsstation wordt niet gerealiseerd op dezelfde locatie als de HSL-lijn. Daarbij geldt, zoals hiervoor aangegeven, dat al eerder besluiten zijn genomen over de mogelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Barrepolder. Daarbij geldt dat het betreffende gedeelte geen volledig onbebouwd gebied. Dit in tegenstelling tot het gebied ten zuiden van de N11 dat dat grotendeels wel is.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Voor het overige leidt de zienswijze niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

10.	Op de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan (verbeelding) is een zeer groot bouwvlak aangeven voor het beoogde 150/50kV-station (transformatoren en antennetuin). Aanvankelijk zou het om totaal circa 6 hectare gaan. Uit het op de verbeelding opgenomen bouwvlak volgt dat het meer is dan 6 hectare (lees: zo'n 7,3 hectare). Daarbij is geen onderscheid gemaakt in de locatie van de transformatoren, terwijl die voor de bepaling van de geluidscontouren en daarmee de gevolgen voor de omgeving van groot belang is. Dat maakt dat het bouwvlak kleiner en gespecificeerder aangeduid dient te worden om in lijn met de goede ruimtelijke ordening te zijn. Een manier daarvoor zou zijn om dwingender voor te schrijven dat het 150/50kV-station enkel in lijn met de goede ruimtelijke ordening is, wanneer het gerealiseerd wordt conform de visualisatie als opgenomen in afbeelding 3.11 van de toelichting.	De geluidzone zoals deze is aangegeven in het geluidrapport en wordt opgenomen in het bestemmingsplan, is bindend. Er zal door Liander te allen tijde aan deze geluidzone (moeten) worden voldaan.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.	Het 150/50kV-station heeft, blijkens de VNG brochure, vanwege het transformatorvermogen een richtafstand tot geluidsgevoelige bestemmingen van 300 meter. Toch wordt in de plantoelichting gesteld dat, in overleg met de betrokken gemeentes, is besloten om een richtafstand van 100 meter aan te houden. Dat in de hoop meer geschikte locaties in beeld te brengen. De geluidsemissie van het 150/50kV-station zou namelijk gereduceerd kunnen worden door maatregelen bij de geluidsbronnen toe te passen. In de toelichting wordt niet gemotiveerd hoe tot de 100 meter-zone is gekomen en hoe geborgd wordt –	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. TenneT en Liander hebben een onderzoek laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn als bijlage bij het ontwerp gevoegd. Hieruit blijkt geen onmogelijkheid om de werkzaamheden uit te voeren. Middels een dubbelbestemming waarde – archeologie zijn eventuele archeologische waarden	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	bijvoorbeeld met een voorwaardelijk verplichting omtrent de ingebruikname van het 150/50kV-station – dat de geluidsemissie van het 150/50kV-station zal worden gereduceerd. Ook wordt niet duidelijk welke andere geschikte locaties met deze nieuwe maatstaf in beeld zijn gekomen. Hiermee wordt gehandeld in strijd met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel. Na een aantal overwegingen is de Barrepolder gekozen als locatie voor het 150/50kV-station. De afstand tussen het plangebied in de Barrepolder en de eerste geluidsgevoelige bestemmingen is 100 meter. Bij (een deel van) de andere focusgebieden kon wel worden voldaan aan de richtafstand van 300 meter uit de VNG brochure. Toch is besloten, om onbegrijpelijke en niet afdoende gemotiveerde redenen om het 150/50kV-station te realiseren in de Barrepolder. Ook in dit opzicht wordt gehandeld in strijd met de zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel. Bij het realiseren van het 150/50kV-station zijn de kenmerken en identiteit van het gebied niet centraal gesteld. Het gebied in kwestie is een agrarisch tot gemengd gebied, waarbij de historische strookverkaveling nu nog uitdrukkelijk aanwezig is. Daarnaast zijn in het gebied enorm veel cultuurhistorische en archeologische waarden aanwezig. Door het realiseren van het 150/50kV-station wordt de strookverkaveling op de percelen vernietigd en worden de cultuurhistorische en archeologisch waarden ondermijnd.	beschermde en is vervolgonderzoek noodzakelijk voorafgaand aan grootschalige graafwerkzaamheden.	
12.	Gesteld wordt dat het nieuwe 150/50kV-station en de nieuwe ondergrondse kabelverbinding aansluiten op de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	provinciale vernieuwingsambities uit de Omgevingsvisie. De beoogde ontwikkeling zou bijdragen aan de ambitie van de provincie om schone energie haalbaar en betaalbaar aan te bieden. De Omgevingsvisie zou derhalve geen belemmering vormen voor de beoogde ontwikkeling. Reclamant is van mening dat de beoogde ontwikkeling haaks staat op één van de provinciale vernieuwingsambities: 'gezond en veilig Zuid-Holland'. Een gezonde en veilige leefomgeving wordt in casu niet beschermd en al helemaal niet bevorderd. In de Omgevingsvisie zijn, anders dan in de Nationale Omgevingsvisie geen afwegingsprincipes opgenomen. Reclamant meent echter dat het beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving dient te prevaleren boven het realiseren van energie voor iedereen. Een gezonde leefomgeving is immers een essentieel onderdeel van een goed woon- en leefklimaat en dient eerst te worden gerealiseerd en gewaarborgd, alvorens schone energie voor iedereen kan worden gerealiseerd. Gelet hierop vormt de Omgevingsvisie wel degelijk een belemmering voor voorliggende ontwikkeling, zodat het ontwerpbestemmingsplan in zijn huidige vorm niet vastgesteld kan worden zonder in strijd te zijn met de goede ruimtelijke ordening.	Daarin is toegelicht dat met de realisatie van het station nog steeds sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Niet gebleken dan wel aangetoond is dat na realisatie geen sprake meer is van een gezonde leefomgeving.	
13.	Gesteld wordt dat bij het aanleggen van het 150/50kV-station zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving, zodat de gebiedsidentiteit niet wordt aangetast. Hierbij wordt verwezen naar § 5.16 van de toelichting. Die paragraaf rept	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	over de landschappelijke inpassing. Gesteld wordt dat het niet mogelijk is om de landschappelijke structuur onaangetast te laten, maar dat het inpassen van groene randen van beplanting voldoende is voor een goede landschappelijke inpassing. In het artikel 4.3.1 van de bij het ontwerpbestemmingsplan horende regels (planregels) is daartoe een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Reclamant volgt deze stelling niet. Ten eerste wordt met het realiseren van het 150/50kV-station niet voldaan aan twee van de doelstellingen uit de Omgevingsverordening. Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit ter plaatse van de percelen van reclamant worden in onvoldoende mate in acht gehouden. Het 150/50kV-station op korte afstand van de percelen van reclamant zorgt voor aantasting van de fysieke leefomgeving en het woon- en leefklimaat ter plaatse. Evenmin wordt voldaan aan de doelstelling van het zorgvuldig beschermen van de volksgezondheid.		
14.	Ten tweede is reclamant van mening dat de gemeente is tekortgeschoten in zijn motivering. Die is erg summier wat betreft de landschappelijke inpassing en stelt dat een groenstrook voldoende is om het 150/50kV-station in te passen, hoewel de landschappelijke inpassing in het trechteringsproces een belangrijk thema's is geweest. De gemeente gaat compleet voorbij aan het feit dat het 150/50kV-station vele meters hoger zal zijn (op grond van artikel 4.2.1, aanhef en onder b, van de planregels voor gebouwen 12,5 meter en op grond van artikel 4.2.2, aanhef en onder a, sub 2°, van de planregels voor bliksempieken	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	zelfs 25 meter) dan de groenstrook. Daarnaast zal ook op andere aspecten hinder ondervonden worden van het 150/50kV-station, waardoor geen sprake is van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Daarmee schiet de gemeenteraad tekort in het zorgvuldig beschermen van de volksgezondheid. Gelet op het bovenstaande heeft de gemeente onzorgvuldig gehandeld tijdens de voorbereiding, door geen dan wel onvoldoende rekening te houden met de doelstellingen uit de Omgevingsverordening. Bovendien wordt met de in artikel 4.3.1 van de planregels opgenomen voorwaardelijke verplichting een verplichting opgenomen tot het realiseren van de landschappelijke inpassing na de realisering van het 150/50kV-station. Dat terwijl het in bestemmingsplannen gebruikelijk is dat een voorwaardelijke verplichting als voorwaarde geldt vóór het realiseren van een bepaalde ontwikkeling. Daarmee is onvoldoende geborgd dat de landschappelijke inpassing plaats zal vinden, zodat het ontwerpbestemmingsplan in zijn huidige vorm niet vastgesteld kan worden zonder in strijd te zijn met de rechtszekerheid en zonder te voldoen aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.		
15.	Daarbij heeft overigens te gelden dat de in artikel 4.3.1 van de planregels opgenomen voorwaardelijke verplichting onvoldoende objectief bepaalbaar is. Zo is niet, althans onvoldoende, (kenbaar) opgenomen wanneer sprake is van ingebruikname van het 150/50kV-station als bedoeld in die voorwaardelijke verplichting. Dat maakt het voor	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	omwonenden, zoals reclamant, onnodig lastig om te bezien of bij de ontwikkeling c.q. realisatie van het 150/50kV-station voldaan wordt aan die voorwaardelijke verplichting. Van een melding ingebruikname op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer of het Bouwbesluit 2012 is immers niet gebleken. Het voorgaande maakt dat de voorwaardelijke verplichting als opgenomen in artikel 4.3.1 van de planregels onvoldoende rechtszeker, dan wel objectief is, zodat het ontwerpbestemmingsplan in zijn huidige vorm niet vastgesteld kan worden zonder in strijd te zijn met de rechtszekerheid, dan wel de goede ruimtelijke ordening.		
16.	De bouwwerken die op grond van artikel 4 van de planregels mogelijk gemaakt worden binnen het bouwvlak voor het 150/50kV-station kunnen tussen de 9 en 25 meter hoog worden, terwijl de mogelijke gemaakte gebouwen maximaal 12,5 meter hoog mogen worden. Daarnaast wordt een hekwerk met een hoogte van 3 meter mogelijk gemaakt. Door hoge muren, hoge elektriciteitspalen en andersoortige bebouwing wordt het nu nog zo weidse uitzicht sterk beperkt. De tekeningen die op de informatieavonden zijn getoond, doen totaal geen recht aan de werkelijkheid. De 24 meterhoge antennetuin is op zeer grote afstand zichtbaar en detoneert het landschap (Groene Hart). Het wegnemen van het weidse uitzicht, is een aantasting van het woon- en leefklimaat.	Het is aan te nemen dat de komst van het elektriciteitsstation een wijziging in het uitzicht met zich brengt, dit vanwege de oprichting van gebouwen en bouwwerk geen gebouw zijnde. Om echter de invloed hiervan te beperken wordt het elektriciteitsstation landschappelijk ingepast. Door de inpassing en de aandacht voor de zichtlijnen vanaf de woningen, kunnen de gevolgen van het verlies van uitzicht worden beperkt. Zoals uit de onderzoeken is gebleken worden geluidsnormen niet overschreden. Verder is een elektriciteitsstation op afstand te	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		regelen. Dit betekent dat er geen wezenlijke toename zal zijn van verkeersbewegingen. Van verdere invloed op het woon- en leefklimaat is geen sprake. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan en is daarmee ongegrond.	
17.	Reclamant is gevestigd aan de Groenestein. Dit perceel ligt op minder dan 150 meter afstand van het beoogde 150/50kV-station. Dit betekent dat het bedrijf zal worden geconfronteerd met de gevolgen van het realiseren van het 150/50 kV-station. Reclamant is, als groenvoorzieningsbedrijf, gebonden aan strikte wet- en regelgeving en wordt regelmatig gecontroleerd door (semi)overheidsinstanties. Het is voor reclamant van groot belang dat zij hun bedrijven kunnen blijven exploiteren, zonder enige vorm van overlast of beperking. Zij vrezen echter dat het realiseren van het 150/50kV-station wel degelijk zal zorgen voor beperking en aantasting van haar bedrijfsvoering. Op kantoor werken dagelijks 15 mensen.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
18.	Net als in vele andere bedrijfstakken, worden bedrijven in de groenvoorzieningsindustrie gestimuleerd om te verduurzamen. Voor verduurzaming is veel ruimte nodig. Zo ook voor reclamant. Reclamant wil zich graag verder in de toekomst kunnen ontwikkelen. Reclamant wil op termijn graag uitbreiden, maar vreest dat het realiseren van het 150/50kV-station in de nabijheid van het bedrijf zal	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording. Niet wordt ingezien op welke wijze de vaststelling van het bestemmingsplan leidt tot een beperking van de bouw- en	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	zorgen voor een beperking van haar uitbreidingsmogelijkheden. In de buurt van een 150/50kV-station kunnen immers strengere bouwregels gelden voor het bouwen op korte afstand van het 150/50kV-station.	gebruiksmogelijkheden van het perceel van reclamant.	
19.	Reclamant vreest dat medewerkers zullen worden blootgesteld aan magneetvelden, hetgeen ernstige gevolgen kan hebben voor de gezondheid van deze personen. Uit onderzoek blijkt dat magneetvelden effect kunnen hebben op het menselijk lichaam. Het kan daarbij gaan om acute effecten of effecten op de lange termijn. Acute effecten kunnen ontstaan bij sterke magneetvelden. Men kan dan last krijgen van spiersamentrekkingen en lichtflitsen in de ogen. In het geval van het 150/50kV-station in Hazerswoude-Rijndijk zullen zich hoogstwaarschijnlijk geen acute effecten voordoen. Daarentegen is het wel mogelijk dat omwonenden en medewerkers van reclamant worden geconfronteerd met effecten op de lange termijn. Uit internationaal onderzoek en onderzoek van de Gezondheidsraad blijkt namelijk dat zowel kinderen als volwassenen bij langdurige blootstelling aan magneetvelden, meer kans hebben om leukemie te krijgen. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat kinderen die in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen wonen een groter risico lopen op hersentumoren. De kans is zelfs anderhalf keer zo hoog. In de toelichting wordt ingegaan op eventuele gezondheidsrisico's. De conclusie van de gemeente is dat de magneetvelden geen belemmering vormen voor de	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	realisering van het 150/50kV-station. De reden die hiervoor wordt genoemd is dat de blootstelling aan magneetvelden maximaal 0,4 microtesla zal zijn en er geen gevoelige objecten aanwezig zijn binnen het stralingsgebied. Onduidelijk is echter hoeveel microtesla bij reclamant is gemeten c.q. gemodelleerd. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de kans op leukemie en hersentumoren bij kinderen echter al flink toenemen bij een straling vanaf 0,3 microtesla. Reclamant stelt zich op het standpunt dat de gemeente bij het voorbereiden van het ontwerpbestemmingsplan onzorgvuldig heeft gehandeld, door zo snel voorbij te gaan aan de gezondheidsrisico's voor omwonenden en het feit dat de bedrijfswoning van reclamant, die dicht langs het stralingsgebied ligt, te negeren, dan wel onvoldoende kenbaar mee te nemen.		
20.	Reclamant is van mening dat de gemeente onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van reclamant. De belangen van reclamant zijn gelegen in het behouden van een goed woon- en leefklimaat, het vermijden van gezondheidsrisico's en het behouden van de waarde van de percelen, en de waardes in het gebied die hieraan bijdragen, zoals landschappelijke en culturele waarde. De gemeente heeft belangen van reclamant niet dan wel onvoldoende (kenbaar) meegenomen in de belangenafweging. Indien de gemeente van mening is dat het algemeen belang van het aanbieden van schone energie dient te prevaleren boven de belangen van reclamant, is reclamant van mening dat dit algemeen belang ook op een andere manier had kunnen worden gewaarborgd. Daarbij	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.

	is, zoals hiervoor uitvoerig toegelicht, ook van belang dat een juist zoekproces is c.q. wordt afgelegd. Het algemeen belang van schone energie had immers ook in één van de andere focusgebieden en locaties kunnen worden gewaarborgd, waarbij de belangen van omwonenden niet dan wel in veel minder vergaande mate zouden worden geschonden.		
17.	Indiener 17		
1.	Reclamant benoemt als optie voor een landschappelijke inpassing een hoge aarden wal met beplanting. Dit is vergelijkbaar met de situatie bij Heineken. Hierbij wordt opgemerkt dat het niet de bedoeling is dat om de aarden wal nog een rondweg komt. Reclamant heeft aangegeven te willen meepraten over de landschappelijke inpassing. Hiermee zegt reclamant niet dat hij kan instemmen met de planontwikkeling.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
2.	Reclamant uit zorgen over de aspecten geluid en straling. Met name wind is van invloed op geluid. Afgevraagd wordt wat er gebeurt als in de praktijk blijkt dat (geluids)normen worden overschreden. Gaat de gemeente dan handhavend optreden?	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.	Hier wordt verwezen naar de thematische beantwoording.
3.	Zorgen worden geuit dat het elektriciteitsstation leidt tot vervuiling van de achter de woning gelegen sloot. Afgevraagd wordt hoe dat zit.	Met de genomen maatregelen is het niet aannemelijk dat de realisatie leidt tot vervuiling van de sloot.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

